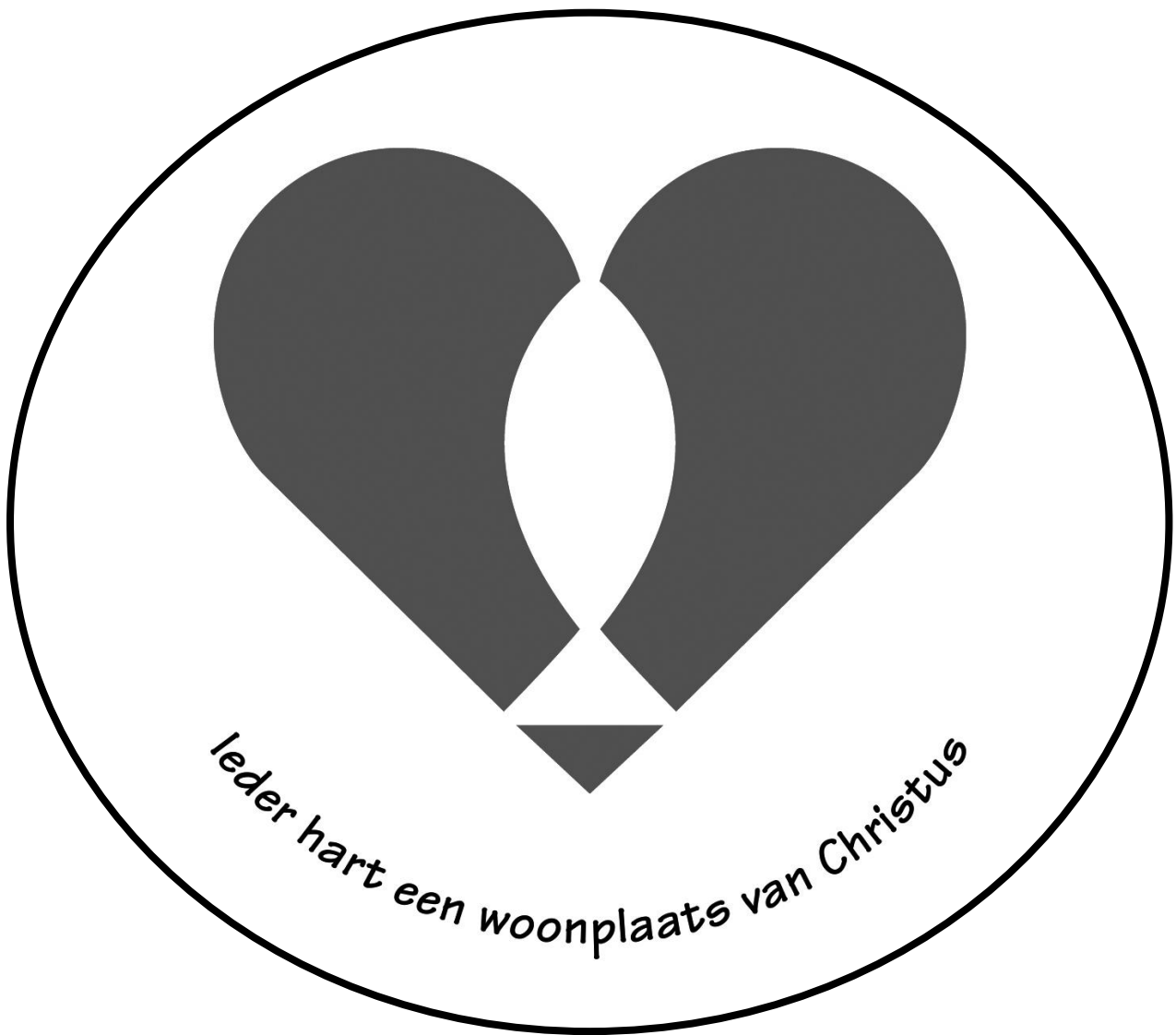

Leven met God (2)

Blok E nivo III : 16-18 jarigen

HANDLEIDING CATECHEET & MENTOR

Beste catecheet/mentor,

Deze map maakt deel uit van een set van vier mappen. We stellen het op prijs als de **set met de mappen aan het eind van dit blok weer ingeleverd** wordt bij degene die het materiaal voor het Kruispunt verzorgt. Op de lijst met afspraken die je aan het begin van het seizoen hebt gekregen staat vermeld wie dat is. Mocht je deze lijst kwijt zijn schiet dan even een lid van de oudercommissie aan. Het materiaal voor het Kruispunt wordt namelijk verzorgt door de oudercommissie.

Het is toegestaan bladen uit deze map te halen. Vermeld hieronder welke bladen je verwijderd hebt zodat we over twee jaar wanneer we opnieuw gebruik hopen te maken van deze map de map eenvoudig weer aan kunnen vullen.

De volgende pagina's werden verwijderd uit deze map voor eigen gebruik:

Inhoudsopgave

Achtergrondinformatie over dit blok	4
De memorisatieteksten tijdens dit blok	4
Korte inhoud van dit blok	5
Achtergrondinformatie per avond.....	6
Opzet per avond	7
Avond 1 Dead or Alive	8
Achtergrondinformatie	8
Lesopzet	10
Werkbladen	15
Avond 2 - Eerbied voor het leven.....	18
Achtergrondinformatie	18
Lesopzet	22
Werkbladen	27
Avond 3 Het huwelijk als driehoeksverhouding.....	30
Achtergrondinformatie	30
Lesopzet	34
Werkbladen	41
Avond 4 Als leven naar het gebod heel moeilijk wordt	44
Achtergrondinformatie	44
Lesopzet	50
Werkbladen	54
Avond 5 Een christen is een gulle gever	60
Achtergrondinformatie	60
Lesopzet	64
Werkbladen	69
Avond 6 Christelijk leven: bevrijd je kruis dragen	74
Achtergrondinformatie	74
Lesopzet	77
Werkbladen	82
Avond 7 Getuigend Christen zijn (1).....	86
Achtergrondinformatie	86
Lesopzet	89
Werkbladen	95
Avond 8 Getuigend Christen zijn (2).....	99
Achtergrondinformatie	99
Lesopzet	101
Werkbladen	109

Achtergrondinformatie over dit blok

In dit blok gaan we het thema behandelen:

Samen leven met God (2)

In dit blok zal het gaan over de het christelijk leven aan de hand van het 6^e tot en met het 10^e gebod. Daarna komen dan nog een paar onderwerpen, die met christelijk leven te maken hebben aan de orde. (zie 1.4. voor een overzicht) In de catechismus gaat het om de zondagen 40-44.

Als achtergrondmateriaal voor je eigen voorbereiding zou je naast het door ons aangeleverde materiaal ook het volgende kunnen gebruiken:

- alle catechese methoden behandelen deze stof. Kijk eens hoe men het daar aanpakt.
(naast ‘Ik geloof’ hebben we als commissie ook exemplaren aangeschaft van de twee nieuwe methoden die recent in onze kring in gebruik zijn genomen: follow-up en geloven.nu)
- Je kunt ook de volgende boeken gebruiken:
 - Egbert Brink Het Woord Vooraf hfst 23
 (methode voor belijdeniscatechese)
 - J.I. Packer Groeien in Christus Novapres
 (deel 4 De Tien Geboden)
 - C. Bijl Uit dankbaarheid leven
 (Over Catechismus znd 34-52)
 - M.R. van der Berg Gij geheel anders
 - J. Douma De Tien geboden I en II

Verder is er natuurlijk ook van alles te vinden op internet.

De memorisatieteksten tijdens dit blok

Week	tekst:
1	Psalm 139: 13-14
2	1 Joh.2:15-16
3	Matt 19:5-6
4	1 Kor 7:19-20
5	1 Tim.6:8-10a
6	1 Joh.3:17-18
7	Gal 5: 22-23a
8	Ef.4:29 en 32
9	Gal 5: 16-17

PS Sla je een week over, sla dan ook die tekst over en neem die dan evt. in de uitloopweek alsnog.

Korte inhoud van dit blok

les	nivo 1 (12-14 jr)	nivo 2 (14-16 jr)	nivo 3 (16-18 jr)
1	Gij zult niet pesten het 6 ^e gebod bijbelgedeelte: Kain en Abel	Dead or love het 6 ^e gebod egoïsme<>liefde HC znd 40	Dead or alive het 6 ^e gebod het bijbelse spreken over dood en leven
2	Virtuele moord het 6 ^e gebod TV en games	Vooroordeel of Veroordeel het 6 ^e gebod	Eerbied voor het leven het 6 ^e gebod
3	Vriendschap en trouw het 7e gebod invalshoek: vriendschap bijbelgedeelte: over Gods trouw	Christen zijn en sex het 7e gebod HC znd 41 sexualiteit	Het huwelijk als driehoeksverhouding het 7e gebod de bijbel over het huwelijk Gen 2:24
4	Niet stelen maar delen het 8e gebod verantwoordelijk voor wat je hebt Gelijkenis van de talenten	Jij en jouw relaties het 7e gebod invalshoek: relaties, verbond, onvoorwaardelijke liefde	Als leven naar het gebod heel moeilijk wordt het 7e gebod keuzeles: - homofilie - echtscheiding
5	Lieg niet! het 9e gebod bijbelgedeelte: sifra en pua (Ex 1) of Rachab en de verspieders	Jij en jouw bezit het 8e gebod bevrijd van hebzucht HC znd 42	Een christen is een gulle gever het 8e gebod christelijk geven 2 Cor 8 en 9
6	Wees niet jaloers! het 10e gebod bijbelgedeelte: Genesis 3	Jij en jouw gepraat het 9e gebod betrouwbaar zijn HC znd 43	Christelijk leven: bevrijd je kruis dragen Christelijk leven en dagelijkse bekering
7	De witte en de zwarte hond geestelijke strijd bijbelgedeelte: Galaten 5	Jij en jouw diepste drijfveren het 10 ^e gebod de diepte van de geboden HC v/a 113	Getuigend christen zijn (1) Over het uitdragen van het geloof
8	De hele wet in één woord: liefde! samenvattend: christelijk leven; bijbelgedeelte: het dubbelgebod	Jij en de verandering van je leven de wet, de onhaalbaarheid van de geboden HC v/a 114	Getuigend christen zijn (2) Over het uitdragen van het geloof

Achtergrondinformatie per avond

Inleiding

Dit blok gaan we verder met de behandeling van de tien geboden. Over ons hele leven als christen voor God en de naaste.

Je kunt op twee manieren over de wet spreken:

- vanuit de genade

- * eerst gered, dan de wet
- * leven naar Gods wet is geen betaling van de

verlossing, ook geen betaling achteraf

- * het is de Geest, die de wet in het hart van de gelovige schrijft
- * je verdient niks met het houden van de wet, Jezus heeft alles al verdient.
- * het leven volgens de wet is een genadegeschenk van Christus
- * God is je Vader, niet je baas

- vanuit een wetticistisch schema

- * als jij je best doet zal God je zegenen
- * je leeft naar de geboden om gered te worden
- * je houdt de wet omdat je bang bent je verlossing kwijt te raken
- * je leeft vanuit een moeten

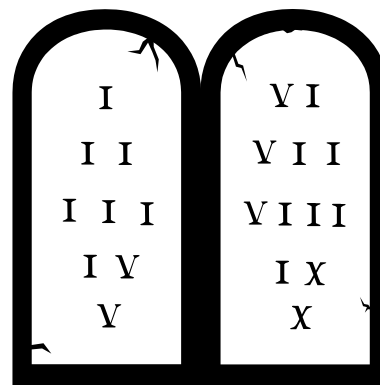
Het is ongelooflijk belangrijk om bij de behandeling van de geboden steeds duidelijk te maken dat we vanuit de genade bezig zijn. Het accent zal moeten vallen op het feit dat het nieuwe bevrijde leven naar Gods wil, een leven is dat Hij in ons wil werken door zijn Geest.

We hebben er voor gekozen in nivo 1. vooral onze insteek te nemen in het behandelen van de stof vanuit concrete bijbelverhalen.

Zorg dat je zelf goed in je hoofd hebt zitten wat in de Catechismus over dit onderwerp zegt:

- zondag 23-24 Rechtvaardiging alleen uit geloof, niet op basis van je goede daden
- zondag 32-33 De noodzaak van een christelijk leven; bekering
- zondag 34-44 De tien geboden

Verdere literatuurtips vindt je op bladzijde 4.

Opzet per avond

Op de volgende bladzijden vind je per avond:

- de leerdoelen
- de lesopzet
- benodigde materialen
- suggesties voor liederen enz.
- ruimte voor evaluatie

de leerdoelen

Probeer per avond in de gaten te houden of je inderdaad de leerdoelen haalt. Mis je bepaalde doelen, of vind je dat andere te hoog gegrepen zijn, noteer dat dan voor de evaluatie.

lesopzet

In dit onderdeel vind je de verschillende lesonderdelen min of meer uitgewerkt. Daarbij is ook een tijdschema aangegeven.

Vind je dat de leerdoelen op een andere manier beter gerealiseerd kunnen worden, heb je leuke alternatieve werkvormen, wil je de tijd liever wat anders indelen? Voel je vrij om die veranderingen aan te brengen. Noteer veranderingen wel op het evaluatieformulier, zodat we er voor een volgende keer onze winst mee kunnen doen.

Soms zal de tijd misschien te krap zijn bemeten. Beslis dan zelf welke onderdelen je inkort of misschien kunt laten vallen.

benodigde materialen

Check van tevoren of de benodigde materialen aanwezig zijn. Kom je dingen tekort, of wil je iets extra's aanschaffen, neem dan even contact op met meneer Bolhuis.

suggesties voor liederen enz

Per avond worden wat suggesties gedaan voor liederen, die je kunt laten zingen. Verder worden wat relevante gedeelten uit de bijbel en de belijdenisgeschriften genoemd. Vind je zelf nog andere liederen of leesgedeelten, geef dat dan even door op het evaluatieformulier.

ruimte voor evaluatie

Het is de bedoeling dat deze methode elke twee jaar beter wordt. Dat kan alleen als jullie je ervaringen, nieuwe ideeën, suggesties enz willen delen.

Tip: vul na elke les even het evaluatieformulier in. Na afsluiting van het blok kun je dan je ideeën, verbeteringen, enz gemakkelijk inbrengen.

Avond 1 Dead or Alive

Achtergrondinformatie

Inleiding

De bedoeling van deze les is om het 6^e gebod tegen de brede achtergrond van het bijbelse spreken over dood en leven te zetten. Ten diepste is leven verbondenheid met God, en dood dat die verbondenheid verbroken wordt.

leven en dood in de bijbel

Al het natuurlijke leven is een geschenk van God en vind z'n oorsprong in God, Genesis 2:7, Job 33:4. We hebben als mensen niet leven in onszelf, we leven op de 'adem van Gods stem' (psalm 103). God onderhoudt nog steeds het leven van dag tot dag (Daniel 5:23, Hand 17:25,28). God verlengt het als Hij dat wil (Psalm 91:16) en brengt het tot een einde op zijn tijd (Job 1:21, Pred 12:7). Mensen zijn bovendien naar Gods beeld geschapen. Daarom was het leven vanaf het begin kostbaar en werd het door wetten beschermd.

Natuurlijk leven is voor gelovige én ongelovige mensen, maar alleen in relatie met God hebben we het echte blijvende leven. Wanneer de relatie met God zou worden verbroken door bewuste ongehoorzaamheid stond daarop de doodstraf (Genesis 2 en 3). God maakte duidelijk: zonder Mij ben je dood, ook al leef je voor het oog, het echte blijvende leven heb je niet meer als je los van Mij door het leven gaat. (Efeze 2:1)

Dit leven is een voortdurend sterven geworden vanwege de zondeval, maar in Jezus biedt God ons weer het eeuwige leven aan waar Hij ons voor gemaakt had. Jezus is de Weg de Waarheid en het leven. In het Woord was het Leven (Joh. 1). Christus heeft de dood overwonnen. Wie in Hem gelooft zal leven ook al is Hij gestorven (Johannes 8, Johannes 11).

Een hele mooie tekst over leven staat in het hogepriesterlijk gebed van de Here Jezus (Joh. 17)

3 Het eeuwige leven, dat is dat zij u kennen, de enige ware God, en hem die u gezonden hebt, Jezus Christus.

God heeft ons geschapen voor het leven en Hij vindt het erg wanneer mensen sterven in ongelooft. Dit blijkt duidelijk Uit Ezechiël 18:

23 Denken jullie dat ik het toejuich als een slecht mens sterven moet? – spreekt God, de HEER. Nee, ik wil dat hij tot inkeer komt en in leven blijft. ..

31 Breek met het zondige leven dat jullie hebben geleid, en vernieuw je hart en je geest. Dan hoeven jullie niet te sterven, Israëlieten! 32 Want de dood van een mens geeft me geen vreugde – spreekt God, de HEER. Kom tot inkeer en leef!

Een ander belangrijk hoofdstuk over leven en dood is Romeinen 6. In dit hoofdstuk komen eigenlijk alle lijnen samen:

- Zonde eindigt bij de dood
- Zondige mensen zijn al geestelijk dood
- Christus stierf voor ons de doodstraf
- daardoor zijn wij door voor de zonde

-en zijn we levend voor God in Jezus Christus

Deze onderwerpen bespreken in het licht van het zesde gebod zou ons missionaire bewustzijn moeten versterken. Onze naaste die Christus niet kent is dood. Hoe ga je daarmee om? raakt het je? Is jouw leven een richtingwijzer?

Dood en leven in Christus

Jezus kwam op aarde 'om het leven te leven dat wij hadden moeten leven, en de dood te sterven die wij hadden moeten sterven.' Geloven in Jezus verandert daarom je hele kijk op leven en dood. Als je gelooft in Christus geldt hetvolgende:

- jij was dood door je zonde, want de straf op de zonde is de dood, maar Hij nam jouw dood voor zijn rekening.

- jij bent opgestaan in een nieuw leven met Hem: wie geloof heeft eeuwig leven.

Daarbij moet je bedenken dat wat we in Christus hebben (heiligheid, echt onvergankelijk leven, verbondenheid met God) ook steeds meer werkelijkheid moet worden in ons leven.

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

- De jongeren weten wat er in het zesde gebod staat.
- De jongeren weten wat 'dood' en 'leven' inhoudt

Handen

- De jongeren kunnen benoemen wat dit betekent voor hun leven.

Hart

- De jongeren willen andere mensen bij God brengen.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje Hoe kom je aan ideeën voor het mentorkwartiertje: - uitwisselen met andere mentoren - zelf bedenken - zie de handleiding van blok A pag I 3-4 of het stuk 'Kort overzicht van onze aanpak' Blijf bedenken: het gaat erom aan te sluiten bij hun leefwereld en hun beleving.	
19.15	Uitleg inhoud dit blok, verwachtingen peilen Dit blok gaat over het tweede gedeelte van de wet; het 6 ^e t/m het 10 ^e gebod. (Peil even of ze met elkaar op kunnen noemen om welke geboden het dan gaat). Ook in dit blok zullen we niet alle geboden apart behandelen, maar vooral een aantal onderwerpen n.a.v. de geboden gaan behandelen. Geef even een kort overzicht van wat we de komende tijd gaan doen (zie pag I.5)	
19.20	eerste peiling: betekenis van het gebod "Pleeg geen moord" Dat is het 6 ^e gebod. Maar inmiddels weten ze dat de geboden breder zijn dan de letterlijke betekenis. Op het werkblad staat het volgende: "Pleeg geen moord", dat betekent..... Laat iedereen die zin afmaken en zo voor zichzelf opschrijven wat zij denken dat dit gebod inhoudt. Vraag een aantal jongeren wat ze hebben opgeschreven om een idee te hebben wat er zoal is opgeschreven. Ga hier verder nog niet op in.	

19.25	dood en leven – de bijbelse betekenis Verdeel de groep in groepjes van 3 of 4 personen. Elk groepje krijgt een zo’n vel papier: <table><tr><th>Dood</th><th>Leven</th></tr><tr><td>Letterlijk:</td><td>Letterlijk:</td></tr><tr><td>Figuurlijk:</td><td>Figuurlijk:</td></tr><tr><td>Geestelijk:</td><td>Geestelijk:</td></tr></table> Voordat we naar het zesde gebod gaan kijken willen we eerst met de jongeren brainstormen wat nou uiteindelijk dood en leven is. Leg uit dat het de bedoeling is dat ze zo compleet mogelijk op de poster aangeven wat dood en leven zijn. Ze kunnen daarbij onderscheid maken tussen de letterlijke, de figuurlijke en de geestelijke betekenis. Op het werkblad staan een aantal teksten, die ze daarbij (m.n. bij de geestelijke betekenis) kunnen gebruiken: - Gen.2: 7.16-17; Psalm 103:14-16; Ezechiël 37:11-14; Joh.5:24 ; Joh 11:25-26; Ef.2:4-5; Fil.1:21. Vergelijk nu de posters. Punten voor de bespreking: - we willen ze laten beseffen dat leven is: bij God zijn; leven zoals bedoeld in het paradijs. Dood is: bij God vandaan zijn; leven gedomineerd door de tegenstander. - Laat hen ook nadenken over wat voor rol Jezus daarbij speelt en wat dat betekend voor hen. (NB Jezus zei; Ik ben het leven) Gaat dit allemaal moeizaam? Probeer dan door zelf vragen te stellen en Bijbelteksten aan te dragen de jongeren een bepaalde richting op te sturen. Laat ze nu de definitie opschrijven van dood en van leven. (Bv Leven is met God verbonden zijn; dood is van God los zijn)	Dood	Leven	Letterlijk:	Letterlijk:	Figuurlijk:	Figuurlijk:	Geestelijk:	Geestelijk:	
Dood	Leven									
Letterlijk:	Letterlijk:									
Figuurlijk:	Figuurlijk:									
Geestelijk:	Geestelijk:									
19.40	Toepassing op 6^e gebod We pakken er weer bij wat we geschreven hebben bij “Pleeg geen moord” dat betekent..... Zouden ze dit nu anders invullen? Wat betekent het als je de geestelijke betekenis van dood en leven wil verwerken in de betekenis van dit gebod?									

	Laat ze op grond van wat we nu gezien hebben nog een keer de betekenis van dit gebod opschrijven. (b.v. => God wil niet dat we mensen zo behandelen dat we het ze moeilijk maken om zo te leven als God het bedoeld heeft.) We weten nu bij dit gebod wat God niet wil. Probeer het nu eens om te draaien, wat wil God dus juist wel wat we doen? (=> Mensen niet bij Hem vandaan houden maar ze juist bij Hem brengen, door Jezus, en ze te helpen te leven zoals God bedoeld heeft) Vertel: God wil dus zeggen met dit gebod dat we mensen niet bij Hem vandaan moeten houden, maar juist bij Hem moeten brengen. Het doel is: leven zoals God het bedoeld heeft en anderen dat ook laten zien. Waarom moeten we dat laten zien aan anderen? Omdat we mensen bij God moeten (en willen) brengen omdat daar alleen leven is!	
19.50	Een gedicht Op het werkblad staat het volgende gedicht: <i>grafrede</i> <i>al legden ze hem in een kist</i> <i>hij was niet dood</i> <i>mijn broeder</i> <i>want hij was opgewekt</i> <i>al lang</i> <i>toen hebben we hem</i> <i>na jaren</i> <i>van opstanding</i> <i>begraven in de akker</i> <i>er loopt een lijk</i> <i>langs mijn raam</i> <i>mijn buurman</i> <i>zonder Woord</i> <i>wat een leven</i> <i>op zijn dooie gemak</i> <i>staat hij breeduit</i> <i>met beide benen in het graf</i> <i>van eten drinken vrolijk zijn</i> <i>ik moet zaaien</i> <i>op leven en dood</i> <i>wicher triemstra uit "transcriptief"</i>	

	Geef het eerste blokje van het gedicht (in grote letter op A4tje) aan de ene helft van de groep en geef het tweede blokje aan de andere helft van de groep. Beide stukjes gaan over een persoon, laat ze als groep een omschrijving geven van de persoon waar het in hun stukje om gaat en laat dit aan de andere groep vertellen. Lees nu samen het hele gedicht. Met wie van de twee personen zouden de jongeren zichzelf vergelijken? En/of op wie zouden ze willen lijken? Wat bedoelt de schrijver met de laatste twee zinnen? Hoe zou het zijn als je echt iedereen om je heen zou zien rondlopen als dode of als levende? Wat voor opdracht kan je uit dit gedicht halen en uit het zesde gebod?	
20.00	Presentatie Dit blok gaan we een folder maken 'hier gaan christelijke jongeren voor!' Het wordt een kleine folder van 1 A-4tje. Naar aanleiding van de onderwerpen die besproken worden gaan de jongeren samen bedenken wat ze ermee willen doen en hoe ze dat in de folder kunnen zetten. Hoe kunnen ze op een goede, bondige manier laten zien wat er behandeld is en wat dat betekent voor hun leven. Het is misschien goed om na elke les kort te bespreken wat er van die les in de folder moet. Wat kan je uit de les halen waar zij als jongeren voor willen gaan. Per les kan dan bijvoorbeeld een duo aangesteld worden die voor die week dat uit gaan werken.	

c. benodigde materialen

- evt. iets voor mentorkwartiertje
- flaps , stiften
- A4tjes met gedeelte gedicht
- memorisatiekaartjes

d. suggesties

zingen: Ps 8, Ps 139, Gz 89; Gz 161: 1 en 4; Gz 176: 1,8,13; LB 285

bijbelgedeelten: Gen 2:7,16-17; Ez.37: 1-14; Joh 5: 44 en 11:25-26;

belijdenis: HC znd 40

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	De jongeren weten wat er in het zesde gebod staat.				
	De jongeren weten wat 'dood' en 'leven' inhoudt				
	De jongeren kunnen benoemen wat dit betekent voor hun leven.				
	De jongeren willen andere mensen bij God brengen.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
	-				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Dead or alive

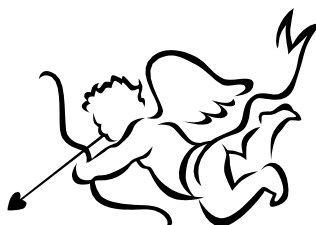
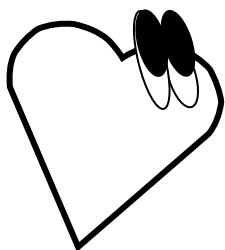
blok E - nivo 3 - avond 1

Eerste peiling: betekenis van het gebod

“Pleeg geen moord”, dat betekent.....

Dood en leven - de bijbelse betekenis

Genesis 2:7,16-17
Psalm 103:14-16
Ezechiël 37:11-14
Johannes 5:24
Johannes 11:25-26
Efeze 2:4-5
Fillipenzen 1:21

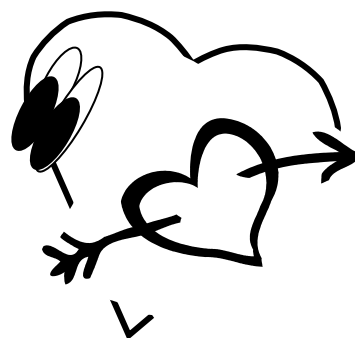
Toepassing 6^e gebod

“Pleeg geen moord”, dat betekent.....

Een gedicht

grafrede

*al legden ze hem in een kist
hij was niet dood
mijn broeder
want hij was opgewekt
al lang*

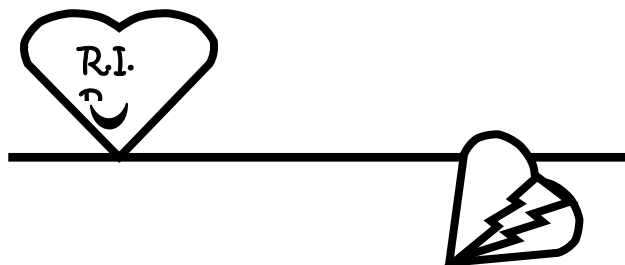
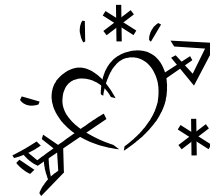

toen hebben we hem
na jaren
van opstanding
begraven in de akker

er loopt een lijk
langs mijn raam
mijn buurman
zonder Woord
wat een leven
op zijn dooie gemak
staat hij breeduit
met beide benen in het graf
van eten drinken vrolijk zijn

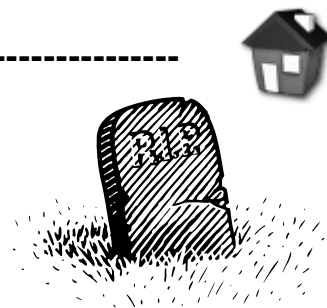
ik moet zaaien
op leven en dood

wicher triemstra uit "transcriptief"

Huiswerk -----

Eventueel: het voorbereiden van een presentatie over
zelfdoding/ abortus/ doodstraf.

Psalm 139: 13,14

*U was het die mijn nieren vormde, die mij weefde in de buik van mijn moeder. Ik
loof u voor het ontzaglijke wonder van mijn bestaan, wonderbaarlijk is wat u
gemaakt hebt. Ik weet het, tot in het diepst van mijn ziel.*

Bijbelleesrooster -----

Genesis 1:26-31

God heeft de mens naar zijn beeld geschapen, daarin ligt het principiële verschil tussen mensenleven en dierenleven. Mensen mogen iets van Gods wezen weerspiegelen.

Genesis 9:1-7

Opnieuw wordt de waarde van mensenleven onderscheiden van dierenleven: mensen zijn naar Gods beeld geschapen

Jakobus 3:1-12

Ook uitschelden is een aantasting van het beeld van God

Efeze 4:2-32

Boosheid is een gevaarlijke emotie. Geef de duivel geen ruimte als je boos wordt. Pas op je woorden.

1 Johannes 3:11-17

Broederhaat is broedermoord. Hoe confronterend is dat voor jou?

Filippenzen 4:4-9

Een christen mag bekend staan als een 'vriendelijk' persoon. Wat betekent dat voor jou?

1 Korintiërs 13

Hét bijbelgedeelte over de liefde. Eigenlijk zou je de verzen 4-7 uit je hoofd moeten leren

Avond 2 - Eerbied voor het leven

Achtergrondinformatie

Inleiding

De bedoeling van deze les is om aan de hand van 2 onderwerpen (zelfdoding en abortus) na te gaan wat het christelijk geloof voor betekenis heeft op dit gebeid.

Naar Gods beeld geschapen

Eerbied voor het leven wordt gemotiveerd door het bijbelse gegeven dat mensen naar Gods beeld zijn geschapen. Genseis 9:6 en Jakobus 3:9 zijn hele belangrijke teksten in dit verband. Moorden en uitschelden is een aantasting van het beeld van God. We kunnen niet over de waarde van mensenlevens praten zonder deze gegevens in rekening te brengen.

Zelfmoord

De Bijbel noemt vier specifieke mensen die zelfmoord pleegden: Saul (1 Samuël 31:4), Achitofel (2 Samuël 17:23), Zimri (1 Koningen 16:18), en Judas (Matteüs 27:5). Dit waren allemaal slechte personen die nogal wat op hun kerfstok hadden. Mogelijk dat daarom zelfmoord als zo'n ernstige zonde wordt gezien: wie wil er in één adem genoemd worden met Saul en Judas? In het licht van de bijbel moeten we inderdaad zeggen dat zelfmoord in strijd is met Gods wil. Hij heeft ons het leven geschonken, dan past het niet daar eigenmachtig een einde aan te maken. God beslist uiteindelijk over leven en dood en Hij heeft met elke dag van ons leven een bedoeling, ook als wij die zelf niet meer zien.

Het is tegelijk zaak om wel oog te hebben voor de diepe nood en wanhoop van mensen die aan zelfmoord denken. In plaats van in z'n algemeenheid veroordelend over dit onderwerp te praten kunnen we beter onze energie steken in het voorkomen ervan.

Belangrijk vanuit bijbels perspectief is om te benadrukken dat geen mens erger heeft geleden dan Christus in zijn godverlatenheid aan het kruis. Hij weet precies hoe wij ons voelen, ook al ben ik voor mn gevoel in een diep en donker dal. Ook in mijn felste aanvechtingen is Christus bij mij (zondag 16 HC). Hij is voor mij de hel doorgegaan, daarom weet ik zeker dat mijn leven zin heeft, ook als ik dat niet meer kan aanwijzen. En ik weet zeker dat er één is die mij bergijpt, ook als ik me helemaal op mezelf voel teruggeworpen.

cijfers:

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is vandaag gekomen met cijfers over zelfmoord. Daaruit blijkt dat vorig jaar 1.514 inwoners van Nederland een einde maakten aan hun leven. Volgens het CBS een 'normaal' gemiddelde in vergelijking met de laatste jaren. De meeste zelfmoordenaars zijn mannen (66%). Een gemiddelde van vier zelfdodingen per dag is ruim 1% van het totaal aantal mensen dat dagelijks in Nederland sterft (370).

In de afgelopen jaren is het aantal gevallen van zelfdoding onder personen van middelbare leeftijd wél toegenomen. Mannen zijn gemiddeld 47,6 jaar wanneer ze zelfmoord plegen, vrouwen 51,5. Vorig jaar was 47% van de slachtoffers van middelbare leeftijd. Eind jaren negentig was dit nog 36%.

(Bron: Telegraaf)

De gepubliceerde cijfers uit het Nemesis-onderzoek (door het Trimbos Instituut), wat betreft het aantal pogingen, de doelgroep en degenen die met gedachten over zelfmoord rondlopen, geven een redelijke indicatie over de omvang van dit stuk psychisch leed in onze maatschappij en biedt een houvast om te komen tot preventieve maatregelen. De omvang - enkel in Nederland - blijkt onthutsend: 94.000 pogingen waarvan er 1600 'succesvol' waren, verder een reservoir van 410.000 mensen die zo in de put zitten dat ze een poging overwegen, en dan hebben we het nog niet eens over de vervolgschade: de emotionele gevoelens van familie, collega's, vrienden en kennissen die achterblijven en de soms grote medische en/of maatschappelijke gevolgen van alle pogingen die uiteindelijk niet zijn geslaagd.
(Bron: Volkskrant)

zie voor een heleboel informatie over dit onderwerp:
<http://www.zelfmoordpreventie.be/index.php>

Abortus.

Abortus is de actieve beëindiging van een zwangerschap. Dit kan in Nederland tot en met de 22^e week van de zwangerschap legaal plaatsvinden.

Een paar cijfers:

- In 2005 zijn er 32.982 abortussen uitgevoerd. Het abortuscijfer in Nederland ligt hiermee op 8.6. Dit is het aantal abortussen per duizend vrouwen en meisjes tussen de 15 en 45 jaar. Vorig jaar lag het abortuscijfer iets hoger (8.7).
- Internationaal gezien is het Nederlandse abortuscijfer zeer laag; in andere West-Europese landen en in de VS is het twee- tot driemaal zo hoog.

Er is een organisatie die meisjes en vrouwen met een ongewenste zwangerschap wil helpen op zo'n manier dat het ongeboren leven wordt beschermd. Dit is de VBOK.

De hoofddoelstelling van de VBOK is:

Een maximale bijdrage te leveren aan het respect voor en de bescherming van het ongeboren kind vanaf de conceptie.

Mensen die voor abortus zijn zeggen dat je een ongeboren kindje in de eerste periode van de zwangerschap nog geen 'mens' kunt noemen.

Psalm 139 laat een heel ander beeld zien.

Doodstraf

De SGP over de doodstraf: De visie van de SGP op de doodstraf berust op wat de Bijbel zegt over de roeping, die de overheid heeft tot herstel van het geschonden recht. De mens is geschapen naar het beeld en de gelijkenis van God. Vanuit dit vertrekpunt - de hoge waardigheid van de mens als beelddrager van God - volgt dat de overheid (rechter) gerechtigd is om bij ernstige levensdelicten de doodstraf te overwegen en toe te passen. "Wie des mensen bloed vergiet, zijn bloed zal door de mens vergoten worden; want God heeft de mens naar

Zijn beeld gemaakt” (Genesis 9 vers 6). Ook het Nieuwe Testament bevestigt de legitimiteit van deze straf. Denk bijvoorbeeld aan Romeinen 13 vers 4 of Handelingen 25 vers 11.

De overheid heeft niet alleen het recht, maar onder bepaalde omstandigheden ook de plicht om deze straf op te leggen. Zij staat schuldig indien zij deze plicht consequent verzuimt. Deze opvatting is voluit in lijn met de bijbelse bepalingen over de zwaarmacht van de overheid. Het is veelzeggend dat vooral sinds de Verlichting in vele landen, maar ook in delen van de christelijke kerk, aan deze opvatting wordt geknaagd. Onder invloed van het vooruitgangsgeloof van de Verlichting werd de doodstraf als barbaars van de hand gewezen. Bovendien ontstond er een optimistisch vertrouwen in de mogelijkheid tot aardse perfectionering van de mens. Deze onbijbelse gedachten hebben hun doorwerking gekregen in het denken over de legitimiteit van de doodstraf.

Kortom: de visie van de SGP op de doodstraf heeft alles te maken met de hoge waarde die zij - op grond van de Bijbel - aan het menselijk leven toekent. Bij een bewust vergrijp tegen dit leven, kan de hoogste straf gerechtvaardigd zijn. Met name uit eerbied voor God, Die de mens naar Zijn beeld heeft geschapen, maar ook tot bescherming van de samenleving. Terecht en veelvuldig is in het verleden door gereformeerde theologen betoogd, dat als de overheid het zwaard dat God tot bescherming van de burgers heeft gegeven, wegwerpt, het door misdadigers zal worden opgeraapt en er geen druppels, maar stromen bloed vergoten zullen worden. Een ernstige, maar helaas ook actuele waarschuwing.

De Christenunie lijkt iets voorzichtiger in haar mening maar wil de doodstraf toch niet in alle situaties uitsluiten, zie bijv. onderstaand krantenbericht 2 november 2005

van onze redactie politiek

DEN HAAG - De fracties van de ChristenUnie en de SGP in de Eerste Kamer zijn er tegen dat de doodstraf onder alle omstandigheden wordt uitsloten. Daarom hebben ze tegen het 'Protocol nr.13 bij het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens' gestemd.

De landen van de Raad van Europa zijn dat protocol overeengekomen tijdens een bijeenkomst te Vilnius in mei 2002. De Eerste Kamer heeft gisteren dat Protocol aangenomen.

Van Middelkoop (ChristenUnie) stelt dat „materieel gezien de betekenis van deze wet nihil is”. De Nederlandse wetgever heeft de doodstraf reeds lang uitgebannen. Ook de grondwet van 1983 geeft aan dat die straf „niet wordt opgelegd”. De uitspraak van het Protocol noemt Van Middelkoop „sympathiek, maar naef”.

Hij kan zich voorstellen dat in geval van genocide, oorlogsmisdaden en misdrijven tegen de menselijkheid het Internationaal Strafhof of het Joegoslavi-tribunaal de rechter de mogelijkheid heeft de doodstraf op te leggen. Het gaat dan om figuren als Saddam Hussein of Slobodan Milosovic. De senator verwijst naar het feit dat in Nederland de doodstraf reeds lang niet meer kon worden opgelegd. Toch werd die straf weer uitgevoerd in de bijzondere rechtspleging na de Tweede Wereldoorlog.

Van Middelkoop is overigens niet van plan met dit standpunt rond het Protocol de boer op te

gaan. „Ik heb geen enkele behoefte aan een debat over herinvoering van de doodstraf in Nederland, ook al is de helft van de bevolking, blijkens peilingen, daar wel voor."

Ook professor J. Douma (oud docent ethiek aan de TU in kampen) lijkt de deur naar de doodstraf voorzichtig open te willen houden, hij baseert zich vooral op Romeinen 13 en Genesis 9:6. Hij ziet ruimte voor de doodstraf waar iemand zich heeft vergrepen aan andermans leven. In Israël waren het burgerlijke en geestelijke met elkaar verstrengeld en werd de doodstraf breder toegepast. Op dezelfde manier kunnen wij dat vandaag niet meer overnemen, aldus Douma.

Een belangrijk argument van christenen die tegen de doodstraf zijn is dat je een veroordeelde de kans ontnemt om zich te bekeren.

In Nederland is de doodstraf afgeschaft in 1870 en is alleen een korte tijd na de tweede wereldoorlog weer heringevoerd om oorlogsmisdadigers te berechten. 41 doodvonnissen zijn voltrokken in die tijd.

Er was eens een misdadiger (in Amerika) die een moord pleegde in een staat waar de doodstraf was afgeschaft, en zei: 'Ja, ik heb haar neergeschoten, en ik wist dat ik er niet de elektrische stoel voor zou krijgen.' Deze uitspraak is in het voordeel van de voorstanders van de doodstraf.

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

- De jongeren weten waarom elk leven waardevol is.
- De jongeren weten wat het bijbelse standpunt mbt zelfdoding en abortus is

Hart

- De jongeren vinden hun eigen leven waardevol omdat God het waardevol vindt.
- De jongeren kunnen zich inleven in de de situatie van mensen die voor zelfdoding of voor abortus kiezen.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugblik en introductie Vorige keer hebben we het gehad over het zesde gebod, dat het er om gaat mensen bij God te brengen. Deze week gaan we het weer hebben over het zesde gebod, nu meer over de toepassing in ons leven. Hoe moet je omgaan met zelfmoord, doodstraf en abortus? Wanneer is leven nog waardevol genoeg om te leven?	
19.20	verdiepen in de problemen Vraag de jongeren wat voor hen het leven waardevol maakt. Laat ze dit eerst voor zichzelf bedenken en bespreek dit kort. Tegenwoordig gaat het veel over de kwaliteit van het leven. Heeft het leven nog genoeg kwaliteit om geleefd te worden? Denk bijvoorbeeld aan mensen die zwanger zijn van een kind met down syndroom, is de kwaliteit van hun leven nog wel goed genoeg, moeten wij beslissen of zij nog wel genoeg 'recht' hebben om te leven? 2 bekende uitspraken die wel typerend zijn voor onze tijd: ⇒ Ik ben degene die over mijn eigen leven gaat ⇒ Baas in eigen buik. Er volgen een tweetal verhalen van mensen die we gaan bespreken. Eén over zelfmoord en één over abortus. (ze staan ook op het werkblad) Deel de groep in tweeën, de ene groep bespreekt het met de visie dat je mag ingrijpen in het leven en zelf mag beslissen over leven en dood, de andere groep bespreekt het met de visie dat wij daar niet zelf over gaan. Vooral het eerste verhaal is aardig schokkend, het is misschien goed om te kijken of het bij de groep past en zo niet om dat verhaal over te slaan en iets anders op te zoeken of gewoon het onderwerp zelfmoord te bespreken. (Wanneer je dit onderwerp	

	bespreekt is het belangrijk hoe je erover praat. De moeilijkheden die tot zelfmoord leiden worden niet veroordeeld, daar kan men vaak niet veel aan doen. Het is verschrikkelijk wat die mensen meemaken, laat dat vooral duidelijk naar voren komen. Maar wij willen erover nadenken of zelfmoord een goede uitweg is. Wat vindt God daarvan?) Waarom leef ik Ik denk dat de meeste dit niet eens zullen lezen maar ik moet het toch kwijt.... Ik ben leeg van binnen, ik voel me koud, verlaten, verdrietig, branden van binnen en opgesloten in mijn lichaam allemaal tegelijkertijd. Ik werd voor 2,5 jaar gepest en nu is het opgehouden en negeert iedereen me. Overal waar ik kom lijkt het wel of mensen mij niet moeten. Maar ik weet niet wat er aan de hand is. Ik was nooit zo en ik durf niet meer te praten tegen mensen. Ik leef in een hel en zie het niet meer zitten. Ik had een tijd een vriendin, maar die ouders gingen uit elkaar en heb haar gesteund in die tijd en liet het pesten achter wegen om haar niet in haar vaar water te laten zitten. Tis nu over en nu liet ze me stikken. Mijn vrienden kiezen ook voor de grotere kant en ik sta alleen. Ik begin bijna te huilen wanneer iemand tegen mij praat want ik durf niks terug te zeggen ik ben zo onwijs bang. Ik word elke dag overgeslagen. Ik heb dus geen vrienden waar ik troost bij kan vinden. Mijn vader kon het niet schelen dat ik zelfmoord wilde plegen en me moeder heeft het te druk met haar zelf. Ik ben gelovig maar ik lijk wel verlaten door God. Mijn vader scheen contacten te hebben met andere vrouwen en het huwelijk staat hier op klappen. En op mijn bijbaantje negeren ze me ook al want iemand heeft over mij zitten roddelen. Ik kan het niet meer aan... ik wil dood ik wil rust. - Peter was de eerste baby met het Syndroom van Down die in het Bloomington Indiana Hospital werd geboren na de geboorte en het overlijden van 'Baby Doe' in 1981. Sommigen zullen zich deze zaak nog herinneren. Baby Doe was een kleine jongen met het Syndroom van Down. Hij had een opening tussen de luchtpijp en de slokdarm. Dit kan door middel van een operatie verholpen worden, maar zonder chirurgisch ingrijpen is dit dodelijk. Net als de darmafwijking van Peter komt dit soms voor bij kinderen met het Syndroom van Down. De ouders van Baby Doe namen de beslissing om hem niet te laten opereren. Zij besloten dat hij moest sterven. Aangezien je kinderen wettelijk gezien niet kunt laten 'inslapen' zoals dat bij honden en katten gebeurt, hield het ziekenhuis hem op de kraamafdeling maar ze gaven hem niets te eten of te drinken. Het duurde zeven of negen dagen, ik ben vergeten hoe lang	
--	---	--

	precies, maar in ieder geval lange tijd, voordat hij uiteindelijk overleed. Als ik hoor dat prenataal het Downsyndroom is vastgesteld, dan respecteer ik de beslissing tot abortus volledig. En ik vind dat de ouders zich geen seconde schuldig moeten voelen omwille van die beslissing mits ze op voorhand alle beschikbare en recente onderzoeken hebben doorgenomen. Mits ze gezinnen met kinderen met het Downsyndroom - of zelfs mijn eigen zoon Peter - hebben opgezocht. Mits ze dus heel goed weten wat het betekent om zo'n kind te hebben. Het ene gezin kan nu eenmaal beter omgaan met gehandicapte kinderen dan het andere. Het zou voor een kind met het Down's syndroom uitermate jammer zijn mocht het geboren worden in een gezin dat omwille van de handicap niet van dat kind houdt. Dus als een gedegen geïnformeerde ouder de keuze maakt om die zwangerschap te onderbreken, dan respecteer ik die beslissing volledig. Sluit na een poosje de discussie af en bespreek hoe het was om hierover te discussiëren. Was het lastig of juist makkelijk? Waar liepen ze tegenaan? Konden ze goed duidelijk maken hoe christenen hier tegenaan kijken?	
19.35	bijbels standpunt Naar aanleiding van deze discussie kan er uitgelegd hoe wij daar vanuit de bijbel tegenaan kijken. Wij zijn hier niet voor onszelf, maar wij zijn van God en dat bepaalt ook ons leven. Het basisprincipe van ons leven is dat je door God gewild bent. Dat is ook wat het leven waardevol maakt, je hoeft niet te presteren om het leven waardevol te maken want het leven is sowieso waardevol. God heeft het gemaakt! Wanneer je het moeilijk hebt lijkt zelfmoord soms de enige uitweg, maar God heeft je lief en vind je waardevol. Hij wil niet dat je jezelf niet waardevol vindt en daarom zelfmoord pleegt. Hij wil dat je beseft dat Hij van je houdt en dat Hij je goed vindt zoals je bent. Daarom ben je waardevol en daarom mag je leven! Christenen hebben een hele andere kijk op het leven dan niet christenen. We hebben het in het vorig blok ook gehad over dat God deze wereld gemaakt heeft dus dat Hij ook het beste weet hoe we moeten leven. Wij hoeven niet te beslissen of iemands leven waardevol is, God vindt het waardevol want Hij heeft het gemaakt. In dit licht is het ook goed om te laten zien dat dit bevrijdend is voor een samenleving. Laat de groep eens samen nadenken over hoe onze samenleving eruit zou zien als wij zouden beslissen wie er recht heeft op leven. Wat voor mensen zouden er dan leven? Wat zou er dan anders zijn? Wat zouden ze van zo'n samenleving vinden? Het zou een	

	hele andere samenleving zijn dan nu, is dat goed? Zou God dat willen? (Zie verder ook nog achtergrondinfo)	
19.45	Abortus Mensen die vinden dat abortus wel kan, zeggen vaak dat je een ongeboren kindje in de eerste periode van de zwangerschap nog geen ‘mens’ kunt noemen. Lees nu samen psalm 139: 1-16 Wat zegt deze psalm over ons mensen? Wat zou je naar aanleiding van deze psalm zeggen tegen mensen die zeggen dat je een foetus nog geen mens kunt noemen? Welke argumenten tegen abortus kun je uit deze psalm halen?	
19.55	afsluiting Laat als afsluiting iedereen voor zichzelf opschrijven wat hij/zij heeft geleerd of weer goed heeft beseft. Laat hen onderstrepen wat ze het mooiste vonden om vanavond te leren of te beseffen. Deel dit met elkaar, en neem dit mee in het gebed.	
20.00	Presentatie: Overleg wat er in de folder moet komen. Dit kan ook naar aanleiding van wat ze geleerd hebben en het mooiste vonden om te leren. Bedenk waar ze echt voor willen gaan naar aanleiding van deze les. Dit kan iets concreets zijn of iets minder concreet. Probeer dit als leiding te sturen, probeer ze echt te stimuleren om ergens voor te gaan!	
20.15	Huiswerk opgeven - deel het boekje ‘Trouwen of samenwonen’ van Jaap Oosterhuis uit en vraag ze het voor de volgende week te lezen. sluiting Heb je het gebed al gedaan voor de presentatie (zie 19.55 uur), dan kun je zo afsluiten of samen nog een lied zingen.	

c. benodigde materialen

- het boekje ‘trouwen of samenwonen’

d. suggesties

(zelfde als vorige week)

zingen: Ps 8, Ps 139, Gz 89; Gz 161: 1 en 4; Gz 176: 1,8,13; LB 285

bijbelgedeelten: Gen 2:7,16-17; Ez.37: 1-14; Joh 5: 44 en 11:25-26;

belijdenis: HC znd 40

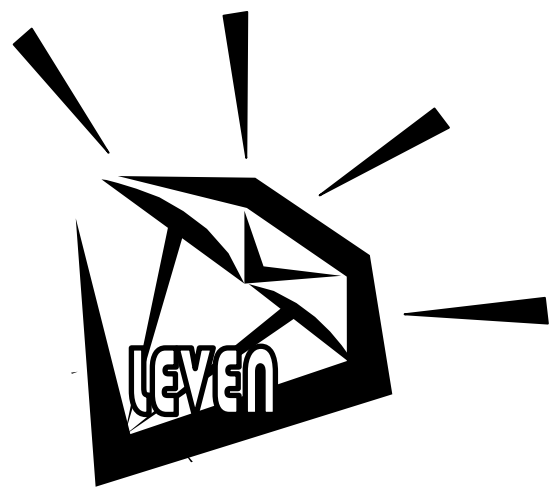
e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	De jongeren weten waarom elk leven waardevol is.				
	De jongeren weten wat het bijbelse standpunt mbt zelfdoding en abortus is				
	De jongeren vinden hun eigen leven waardevol omdat God het waardevol vindt. .				
	De jongeren kunnen zich inleven in de de situatie van mensen die voor zelfdoding of voor abortus kiezen.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Eerbied voor het leven

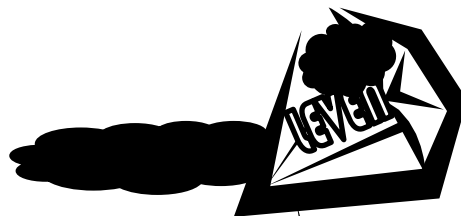
blok E - nivo 3 - avond 2

Verdiepen in de problemen

- **Waarom leef ik**

*Ik denk dat de meeste dit niet eens zullen lezen maar ik moet het toch kwijt....
Ik ben leeg van binnen, ik voel me koud, verlaten, verdrietig, branden van binnen
en opgesloten in mijn lichaam allemaal tegelijkertijd. Ik werd voor 2,5 jaar gepest
en nu is het opgehouden en negeert iedereen me. Overal waar ik kom lijkt het wel
of mensen mij niet moeten. Maar ik weet niet wat er aan de hand is. Ik was nooit
zo en ik durf niet meer te praten tegen mensen. Ik leef in een hel en zie het niet
meer zitten. Ik had een tijd een vriendin, maar die ouders gingen uit elkaar en
heb haar gesteund in die tijd en liet het pesten achter wegen om haar niet in haar
vaar water te laten zitten. Tis nu over en nu liet ze me stikken. Mijn vrienden
kiezen ook voor de grotere kant en ik sta alleen. Ik begin bijna te huilen wanneer
iemand tegen mij praat want ik durf niks terug te zeggen ik ben zo onwijs bang.
Ik word elke dag overgeslagen. Ik heb dus geen vrienden waar ik troost bij kan
vinden. Mijn vader kon het niet schelen dat ik zelfmoord wilde plegen en me
moeder heeft het te druk met haar zelf. Ik ben gelovig maar ik lijk wel verlaten
door God. Mijn vader scheen contacten te hebben met andere vrouwen en het
huwelijk staat hier op klappen. En op mijn bijbaantje negeren ze me ook al want
iemand heeft over mij zitten roddelen. Ik kan het niet meer aan... ik wil dood ik
wil rust.*

- *Peter was de eerste baby met het Syndroom van Down die in het
Bloomington Indiana Hospital werd geboren na de geboorte en het overlijden van
'Baby Doe' in 1981. Sommigen zullen zich deze zaak nog herinneren. Baby Doe
was een kleine jongen met het Syndroom van Down. Hij had een opening tussen
de luchtpijp en de slokdarm. Dit kan door middel van een operatie verholpen
worden, maar zonder chirurgisch ingrijpen is dit dodelijk. Net als de darmafwijking
van Peter komt dit soms voor bij kinderen met het Syndroom van Down. De
ouders van Baby Doe namen de beslissing om hem niet te laten opereren. Zij
besloten dat hij moest sterven. Aangezien je kinderen wettelijk gezien niet kunt
laten 'inslapen' zoals dat bij honden en katten gebeurt, hield het ziekenhuis hem
op de kraamafdeling maar ze gaven hem niets te eten of te drinken. Het duurde
zeven of negen dagen, ik ben vergeten hoe lang precies, maar in ieder geval
lange tijd, voordat hij uiteindelijk overleed. Als ik hoor dat prenataal het*

Downsyndroom is vastgesteld, dan respecteer ik de beslissing tot abortus volledig. En ik vind dat de ouders zich geen seconde schuldig moeten voelen omwille van die beslissing mits ze op voorhand alle beschikbare en recente onderzoeken hebben doorgenomen. Mits ze gezinnen met kinderen met het Downsyndroom - of zelfs mijn eigen zoon Peter - hebben opgezocht. Mits ze dus heel goed weten wat het betekent om zo'n kind te hebben. Het ene gezin kan nu eenmaal beter omgaan met gehandicapte kinderen dan het andere. Het zou voor een kind met het Down's syndroom uitermate jammer zijn mocht het geboren worden in een gezin dat omwille van de handicap niet van dat kind houdt. Dus als een gedegen geïnformeerde ouder de keuze maakt om die zwangerschap te onderbreken, dan respecteer ik die beslissing volledig.

Afsluiting

Schrijf op wat je vanavond hebt geleerd of weer goed hebt beseft.
Onderstreep wat je het mooiste vond:

1 Johannes 2: 15 - 16

Heb de wereld en wat in de wereld is niet lief. Als iemand de wereld liefheeft, is de liefde van de Vader niet in hem, want alles wat in de wereld is - zelfzuchtige begeerte, afgunstige inhaligheid, pronkzucht -, dat alles komt niet uit de Vader voort, maar uit de wereld.

Bijbelleesrooster -----

Psalm 71:1-6

Voordat we geboren werden was God al onze helper. Leven begint niet pas bij de geboorte

Psalm 139:13-16

Hét bijbelgedeelte om overtuigd te worden dat abortus in strijd is met het zesde gebod

1 Korintiërs 6:19-20

Ons lichaam is een tempel van de Heilige Geest waar we God mee moeten verheerlijken. Je mag ook je eigen lichaam dus niet doden of in gevaar brengen.

Hebreeën 4:14-16

Christus heeft gedeeld in ons lijden. Daarom kun je doorgaan, hoe moeilijk het leven ook is. Er is altijd één die met je meevoelt.

1 Tessalonicenzen 5:14

We moeten de 'moedelozen hoop geven'. Neem iemand die het leven niet meer zitten heel serieus en bemoedig hem/haar.

Romeinen 13:1-7

Dit bijbelgedeelte wordt soms gebruikt om de doodstraf te ondersteunen. De overheid draagt 'het zwaard' om onrecht te weren.

1 Korinte 5:1-2

Een zonde waar in het oude testament de doodstraf op stond moet nu worden bestraft met uitsluiting uit de gemeente. Er is wel iets veranderd in het nieuwe testament m.b.t. de doodstraf.

Avond 3 Het huwelijk als driehoeksverhouding

Achtergrondinformatie

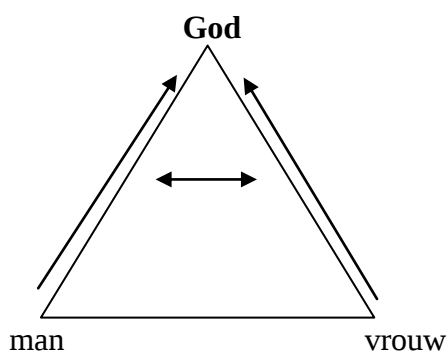
Inleiding

De bedoeling van deze les is om ze aan de hand van een modelletje (De driehoek van Walter Trobisch) na te laten denken over het wezenlijke van het christelijke huwelijk.

de eerste driehoek: samen God dienen

God schiep de mens naar zijn beeld, om Hem te dienen (Gen 1: 26-28), en omdat de mens dat alleen niet goed kon schiep hij mannelijk en vrouwelijk. Het doel van je leven is God dienen, het doel van het huwelijk is samen God dienen.

In een driehoek:

Hoe dichterbij God, hoe dichterbij elkaar. Daarom moet je een gelovige partner zoeken.

de tweede driehoek

lees: Genesis 2: 18-25

In dit Bijbelgedeelte zien we hoe de Here zelf Adam een vrouw geeft. Hij zelf brengt dit eerste huwelijk tot stand. En dit huwelijk vormt de basis voor alle andere huwelijken. Dat zie we in vers 24:

- Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten (I)
- en zijn vrouw aanhangen (II)
- en zij zullen tot één vlees zijn (III)

Deze tekst gaat over de instelling van het huwelijk en geldt nog steeds. Dat blijkt uit teksten als Mt 19:5-6 en 1 Kor. 6:16.

Laten we de drie elementen van Genesis 2: 24 wat nader bekijken:

(I). vader en moeder verlaten

In de tijd van het oude testament was het verlaten van vader en moeder om te trouwen een publieke akte in aanwezigheid van getuigen (zie b.v. Mt 25:1-13). Zo werd het huwelijk gesloten als een publieke zaak, waar de samenleving rond het echtpaar ook mee te maken had. Vandaag is dat vormgegeven door het officiële burgerlijke huwelijk, dat je voor de overheid sluit.

(II). zijn vrouw aanhangen

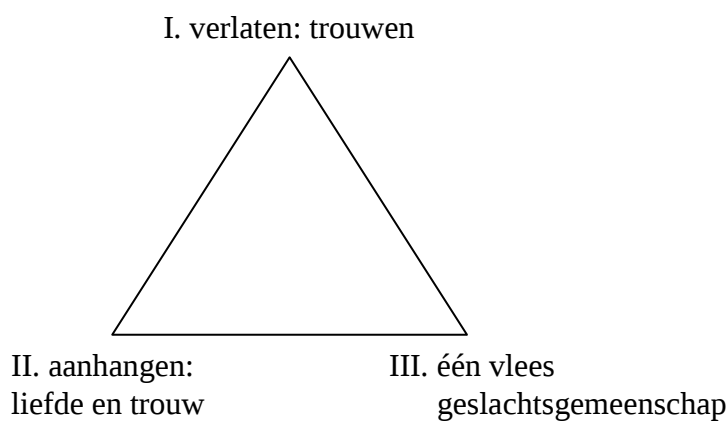
Eigenlijk staat er letterlijk dat de man zich aan zijn vrouw zal hechten. Denk aan twee stukken papier die je op elkaar plakt: die kun je niet meer van elkaar afhalen. Het huwelijk is een onverbreekelijke band, en wel vanwege het feit dat God zelf man en vrouw bij elkaar brengt. (Mat 19:6)

(III). zij zullen één vlees zijn

Dit slaat op een totale eenheid tussen man en vrouw. De seksuele gemeenschap is daar een onderdeel van, maar die eenheid is breder en dieper.

Het is trouwens niet toevallig dat III volgt op I en II. Eerst moet gekozen worden voor het huwelijk en voor liefde en trouw, dan is er pas de basis voor deze eenheid. Ook verder uit de Bijbel blijkt dat God seksuele gemeenschap een plaats heeft gegeven binnen het huwelijk.

Ook dit kun je weer in een driehoek zetten:

Het huwelijk is als een tent, waarin je je veilig kunt voelen. Alle drie de hoeken zijn nodig en ze versterken elkaar onderling:

- III. kan niet zonder II.

Echte eenheid heeft liefde nodig. Daarom kan geslachtsgemeenschap ook geen echte bevrediging geven, als ze niet plaatsvindt in een relatie van wederzijdse liefde. In zo'n relatie kan de liefde er door versterkt worden. Maar is de liefde er niet dan verwordt geslachtsgemeenschap tot een egoïstische daad. Een man gebruikt dan een vrouw om z'n behoeften te bevredigen en zich meer man te voelen; en een vrouw slaapt met een man voor geld, om hem aan zich te binden of uit verlangen naar een kind.

- II. kan niet zonder I.

Er zijn momenten dat de liefde bekoeld is, en je de liefde niet voelt. Op zo'n moment geeft de officiële trouwbelofte steun aan het huwelijk. Op zulke momenten moet ook duidelijk worden dat de liefde waarom het in het huwelijk gaat niet alleen een gevoel is, maar vooral een opdracht: heb die ander lief, hoe moeilijk dat ook is. Vecht voor je huwelijk, en vraag indien nodig hulp.

- III. kan niet zonder I.

God wil een blijvende eenheid. De geslachtsgemeenschap als bewijs van die eenheid moet plaats vinden op de basis van levenslange trouw. God heeft het bedoeld als een exclusieve relatie. Wie geslachtsgemeenschap losmaakt van liefde en trouw beschadigt zichzelf, en beschadigt zijn/haar partner.

seks is zomaar een afgod

Voordat de mens in zonde viel, vulde God zijn leven met liefde en blijvend geluk. Die liefde van God was de basis en de bron voor de liefde van de mensen voor elkaar. (Wij hebben lief, omdat God ons eerst heeft liefgehad ; 1 Joh.4,19)

Nadat de mens de band met God gebroken had door de zonde, bleef er een grote leegte achter in zijn leven. Nog steeds wilde de mens echte liefde en geluk ervaren, maar dat ging niet omdat alleen God dat kan geven.

Daarom zoekt de mens dat nu elders. En zo haalt hij de afgoden binnen in zijn leven. Door de zonde is de mens gericht op het krijgen van liefde, meer dan op het geven ervan.

Als gevolg van deze verandering kan ook de seksualiteit niet meer echt goed functioneren. God schiep de seksualiteit om daarmee liefde te uiten, een diepe en blijvende liefde. Maar de mens die z'n innerlijke leegte wil vullen gebruikt seksualiteit om zijn behoeften te bevredigen. En zo verandert seksualiteit van een bewijs van liefde naar een zelfgerichte daad. Vaak wordt seks de manier waarop de mens even iets dieps ervaart, maar het gevolg is dat hij zich leger voelt dan ooit.

Zo wordt seksualiteit een afgod: het belooft geluk, en eventjes lijkt het geluk te brengen, maar het uiteindelijke resultaat is rampzalig.

echtscheiding

God bedoelde het huwelijk als een levenslange band, maar door de zonde is er veel fout gegaan. Wat nu als man en vrouw zich samen niet meer gelukkig voelen, als één van beide de ander slecht behandelt, als.....?

Een paar opmerkingen:

- * Liefde is geen gevoel maar een opdracht. Het doel is niet in de eerste plaats dat je gelukkig wordt, maar dat je de ander gelukkig wilt maken. Voelt één van beide partners geen liefde meer, dan is het huwelijk daarmee nog niet mislukt. Wel wordt het er veel moeilijker van.

- * Een huwelijk heeft een veel hechtere basis als twee mensen er in geloof en vertrouwen op God aan beginnen. Het is niet voor niets dat de Bijbel gelovigen een huwelijk met een ongelovige verbiedt. (2 Kor 6:14)

- * De situatie kan zo onleefbaar worden dat scheiding van tafel en bed noodzakelijk wordt. Het doel moet echter zijn om de relatie te herstellen.

- * Soms lijkt Gods verbod tot scheiding hard. Maar in feite is een samenleving waar je elkaar laat vallen als je geen liefde meer voelt harder, zowel voor de echtgenoten zelf als voor hun kinderen.

- * Het huwelijk kan een zegen zijn; het kan ook een kruis zijn, dat we moeten dragen om Jezus te volgen..

- * Als je wilt lezen wat Jezus over echtscheiding gezegd heeft, dan kun je o.a. terecht in Matteüs 5: 31-32 en verder in Matteüs 19: 1-12.

Nog wat opmerkingen bij 1 Kor 6

In Korinte leefde twee visies op seks:

- a. heel liberaal; seks is een lichamelijke behoefte, die je moet je kunnen bevredigen (vrs 12)
- b. het lichamelijke is minderwaardig, wie echt geestelijk leeft heeft geen seks (Hfs 7:1)

In onze cultuur is stroming a. dominant, maar b. herken je soms ook nog wel .

De bijbelse visie op seks is totaal anders: seks is samen één lichaam worden! (zie b.v. vrs 16) seks is je totaal weggeven aan die ander, met die ander een totale eenheid gaan vormen.

Dat staat haaks op de seksbeleving van deze cultuur:

- Seks geen bevrediging van jouw behoefte <> zelftoewijding aan die ander
- Seks niet even iets delen <> jezelf definitief aan die ander geven
- Niet: ik blijf ik en jij blijft jij <> één worden, definitief je onafhankelijkheid opgeven
- Niet even lichamen één, daarna onveranderd verder <> diepe persoonlijke eenheid, je geeft je weg aan die ander, je vult die ander aan
- Niet: even lichamen naakt zijn <> helemaal zonder voorbehoud open en kwetsbaar zijn voor die ander; alleen in dat kader is naakt zijn veilig

Seks hebben betekent je onafhankelijkheid opgeven, en een totale eenheid vormen: één lichaam: niet alleen fysiek, ook emotioneel, sociaal, juridisch, economisch, wat er ook gebeurt.

Als je seks zo ziet, dan kun je dat maar met één persoon hebben, met degene waar je echt één mee wil zijn. Seks is naar z'n aard exclusief, en wordt in de bijbel in het kader van het huwelijk geplaatst.

Seksualiteit is bedoeld als instrument om je lichaam, je hele persoon aan die ene ander te geven, exclusief. Dat is Gods bedoeling; gebruik je het anders dan misbruik je die gave, dan gaan dingen kappot. Het gaat dus maar niet om een regel, maar wie dit gebod overtreedt, die mist de veiligheid, de vastheid die God bedoeld heeft. Als je al naakt bent voordat je ook echt helemaal open en kwetsbaar voor elkaar bent, dan maak je wat kappot. Buiten dit kader tast je jezelf aan, en raakt je je maagdelijkheid kwijt.

Als je Christus kent krijgt seks een andere plaats in je leven

- a) nooit meer seks los van Hem

Nooit seks zonder dat Hij er bij betrokken is; je bent met je lichaam/ persoon van Hem

- b) genieten van seks is een voorsmaak

In goede seksualiteit mag je iets beleven van het genot dat liefde geeft: gevende liefde, opofferende liefde, exclusieve liefde. Hoe geweldig dat dan ook mag zijn: maar een voorsmaak van wat komt

- c) dan seks geen must meer

Het is opvallend dat dezelfde Paulus, die zo hoog opgeeft van seksualiteit, tegelijk in hoofdstuk 7 kan zeggen, dat het is prima als je ongetrouwd bent en geen seksualiteit beleeft.

Want als je Christus kent kan de grootste waarde van dit leven niet meer bepaald worden door seks of relatie.

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd:

- Ze weten dat het doel van huwelijk is om samen God te dienen
- De jongeren weten wat de belangrijkste aspecten van het huwelijk zijn
- Ze begrijpen dat liefde als keus, en trouw wezenlijker voor het huwelijk zijn dan liefde als gevoel.
- Ze weten dat de bijbel seksualiteit plaats in het kader van het huwelijk

Hart

- Ze maken zich de bijbelse visie op het huwelijk eigen, en zijn zich bereid om zich in hun eigen relatievorming naar dat ideaal te richten.

Handen

- Ze kunnen de driehoek die gebaseerd is op Gen 2:24 gebruiken om uit te leggen wat het christelijke huwelijk inhoudt

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje Bij dit onderwerp is een veilige sfeer in de groep heel belangrijk. Maak dat van tevoren even bespreekbaar. Hou er rekening mee dat er onder de jongeren de nodige problemen kunnen leven. Maak duidelijk dat ze ook buiten het uur welkom zijn om er met je verder over te praten.	
19.15	Terugblik en intro We hebben het gehad over het zesde gebod, dat het er om gaat mensen bij God te brengen, en dat ons leven waardevol is omdat God het waardevol vindt. Deze en volgende week gaan we het hebben over het zevende gebod. Leg nog een keer uit dat elk gebod een heel terrein van het leven bestreikt. B.v. het 6 ^e gebod: het leven; het 8 ^e gebod het bezit. Waar gaat het 7 ^e gebod over? Over huwelijk en seksualiteit, trouw en relaties	
19.20	wat maakt een huwelijk tot een succes Begin deze les met de vraag wat volgens de jongeren meer kans van slagen heeft: een huwelijk waarbij de man en vrouw uitgehuwelijkt zijn of een huwelijk waarbij man en vrouw voor elkaar gekozen hebben.	

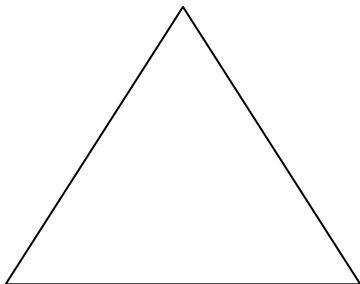
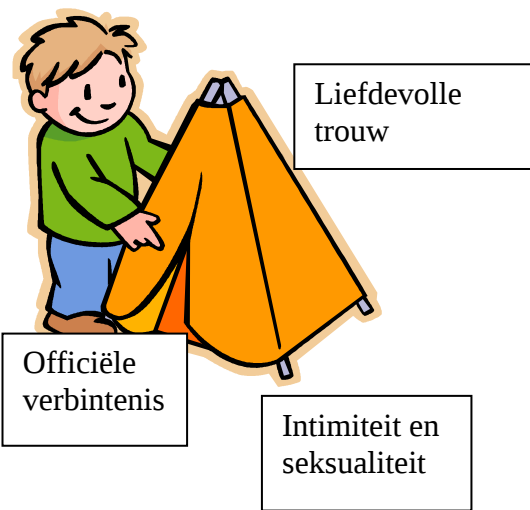

	Laat de jongeren eerst kort met de buurman/vrouw overleggen. Vraag dan handen op te steken wie denkt dat uithuwelijken meer kans van slagen heeft en wie denkt dat zelf kiezen meer kans van slagen heeft. Laat van beide meningen één iemand vertellen waarom. Vertel dan dat in culturen waar uithuwelijken de gewoonte is huwelijken langer stand houden dan in onze cultuur waar het de gewoonte is dat mensen zelf kiezen? Laat ze erover nadenken hoe dat kan? Wat zou de meest bepalende factor zijn voor langdurige en tegelijk gelukkige huwelijken? Inventariseer de meningen. NB In westerse huwelijken wordt vaak het gevoel van aantrekkingskracht en liefde als bepalend gezien; is dat er niet meer dan heeft het ook geen zin om het huwelijk voort te laten duren. In oosterse huwelijken wordt vaak het gezamenlijke doel (nageslacht, economisch) centraal gezet. Trouw ook in moeilijke perioden is belangrijk. Het gevoel van liefde voor elkaar groeit door het op elkaar betrokken zijn. Een citaat van een man uit India: (Op werkblad) ‘Jullie beginnen met een hete pan maar vergeten het op het vuur te zetten, wij beginnen met een koude pan maar zetten het op het vuur.’ Laat de jongeren hierop reageren. Kun je liefde dan leren? Is het dan meer dan een gevoel?	
19.25	De eerste driehoek (NB als je denkt dat je krap in de tijd komt te zitten kun je dit onderdeel evt. overslaan en gelijk naar de tweede driehoek gaan) Op het werkblad staat Gen 1:27 Vraag: wat zegt deze tekst over het huwelijk? Even ideeën laten komen. - als mens ben je geschapen naar Gods beeld: om God te dienen; Het doel van huwelijk is om samen God te dienen. - Mannelijk en vrouwelijk hebben elkaar nodig en vullen elkaar aan om samen beeld van God te zijn. - God zelf schiep de verschillen tussen de seksen, dus die zijn goed. - Voor God zijn man en vrouw gelijkwaardig. Presenteer nu de volgende driehoek (op een poster b.v.) (zie volgende blz)	

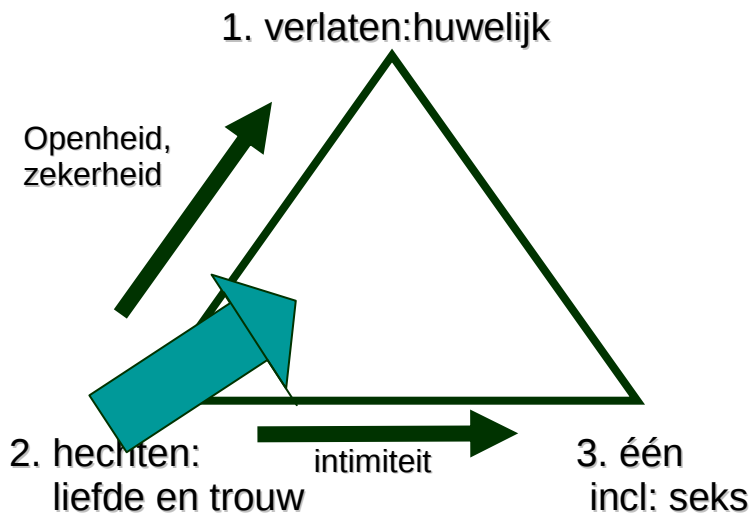
	Het doel is om samen naar God toe te groeien; doe je dat (en leer je dus van zijn onvoorwaardelijke liefde en trouw) dan groei je ook naar elkaar toe. Dit is ook de reden dat de bijbel zegt dat je niet met een ongelovige moet trouwen. (b.v. 1 Kor 7:39; 2 Kor 6:14)	
19.35	De tweede driehoek Laat de jongeren even kort voor zichzelf de belangrijkste aspecten van het huwelijk opschrijven. Wat is nodig voor een goed en veilig huwelijk? Inventariseer het resultaat op een flap. Lees samen Gen. 2:18-24 Leg uit dat we hier lezen van de instelling van het huwelijk. Het is door God zelf ingesteld. Vers 24 wordt door Jezus en Paulus verschillende keren geciteerd als het over het huwelijk gaat. (b.v. Mt 19:5-6; 1 Kor 6:16) Welke aspecten noemt Gen 2:24? Stonden die al op de flap? Leg kort de drie elementen uit: (zie achtergrondmateriaal) - vader en moeder verlaten > huwelijkssluiting - aanhangen > liefde en trouw - één zijn > totale eenheid, incl seksuele gemeenschap Laat nu zien dat je drie aspecten die Gen 2:24 noemt in een driehoek kunt zetten (samen vormen ze als het ware de veilige tent van het huwelijk; voor een goed huwelijk zijn kinderen geen voorwaarde; maar ze kunnen wel een plaats krijgen in deze tent). Teken de driehoek op een flap papier, of werk met een powerpointpresentatie (verkrijgbaar bij Jasper). Vraag na: wat is het resultaat als één van de drie hoeken erg zwak is of ontbreekt?	

	De driehoek: I. verlaten: trouwen II. aanhangen: liefde en trouw III. één vlees (totale eenheid incl seks) Je kunt het ook zo in een plaatje gieten: 	
19.45	Hoe kom je de driehoek binnen Pas als je alle drie de hoeken hebt is er sprake van een huwelijk. Koppel nu even terug naar de inleiding. Als je uitgehuwelijkt werd, via welke hoe kwam je dan de driehoek binnen? > Via hoek 1. Het begint met de officiële sluiting van het huwelijk, de sexuele gemeenschap en elkaar liefde en trouw bewijzen komen daar achteraan. Via welke hoek beginnen wij de relatie? > via hoek 2 Leg uit dat je dan via beide zijden van de driehoek toe moet groeien naar een huwelijk: aan de ene kant steeds meer intimiteit tot je er aan toe bent je volledig aan die ander te geven; aan de andere kant steeds	

meer zekerheid dat dit de persoon is wie je trouw wilt beloven voor de rest van je leven, wat er ook gebeurt.

Pas als je absoluut zeker bent van die ander en elkaar publiek trouw wilt beloven (hoek 1) heb je het veilige kader geschapen waarbinnen je je echt (letterlijk en figuurlijk) helemaal bloot kunt geven, en je aan die ander kunt geven.

Juist omdat de bijbel een hoge opvatting van seks heeft: Je helemaal definitief aan die ander geven, totale eenwording, stelt de bijbel ook de voorwaarde dat je elkaar eerst in een verbond (huwelijk) publiek onvoorwaardelijk trouw belooft.

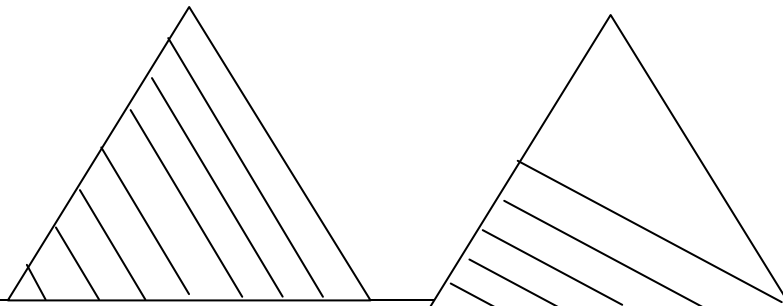
Je moet dus langs beide zijden van de driehoek groeien:

- steeds verdere intimiteit
- elkaar steeds beter kennen en vertrouwen.

Jongens hebben de neiging meer nadruk te leggen op de ene kant (seks en intimiteit), meisjes op de andere (relatie en vertrouwen).

Vraag of ze dat herkennen.

Zet naast elkaar de goede manier om de driehoek op te vullen en de foute:

	Wat is het probleem als je al wel lichamelijk één wordt maar nog niet die ander onvoorwaardelijk trouw hebt beloofd? Kunnen ze tenslotte aangeven waarom deze manier van tegen huwelijk en seksualiteit aankijken bevrijdend is? Of vinden ze dat helemaal niet?	
20.00	Prestatie Overleg wat er in de folder moet komen. Bedenk waar ze echt voor willen gaan naar aanleiding van deze les. Dit kan iets concreets zijn of iets minder concreet. Probeer dit als leiding te sturen, probeer ze echt te stimuleren om ergens voor te gaan! Laat één of twee mensen dit uitwerken.	
20.10	Huiswerk: 1. deel de memorisatietekst uit 2. Leg uit dat het de volgende keer over homofilie en/of echtscheiding zal gaan. Welk onderwerp heeft de voorkeur? Zijn er die zelf een korte presentatie van het bijbelse standpunt willen presenteren op de volgende les? sluiting - Inventariseer gebedspunten - Neem tijdens het gebed een moment stilte waarop ieder zijn eigen persoonlijke punten voor zichzelf bij God kan brengen.	

c. benodigde materialen

- poster met de driehoeken
- memorisatiekaartjes

d. suggesties

zingen: Ps 45; Gz 130; Gz 132;

bijbelgedeelten: Gen 2:18-25; Hooglied; 1 Kor 6:12-20; 1 Kor 7

belijdenis: HC znd 41

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	Ze weten dat het doel van huwelijk is om samen God te dienen				
	De jongeren weten wat de belangrijkste aspecten van het huwelijk zijn				
	Ze begrijpen dat liefde als keus, en trouw wezenlijker voor het huwelijk zijn dan liefde als gevoel.				
	Ze weten dat de bijbel seksualiteit plaats in het kader van het huwelijk				
	Ze maken zich de bijbelse visie op het huwelijk eigen, en zijn zich bereid om zich in hun eigen relatievorming naar dat ideaal te richten.				
	Ze kunnen de driehoek die gebaseerd is op Gen 2:24 gebruiken om uit te leggen wat het christelijke huwelijk inhoudt				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Het huwelijk als driehoeksverhouding

blok E - nivo 3 - avond 3

Wat maakt een huwelijk tot een succes

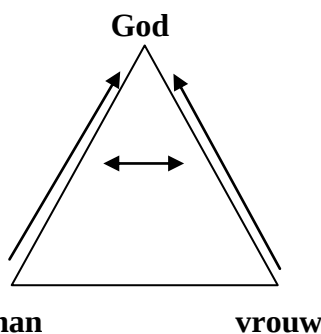
Een citaat van een man uit India:

'Jullie beginnen met een hete pan maar vergeten het op het vuur te zetten, wij beginnen met een koude pan maar zetten het op het vuur.'

De eerste driehoek

Genesis 1:27

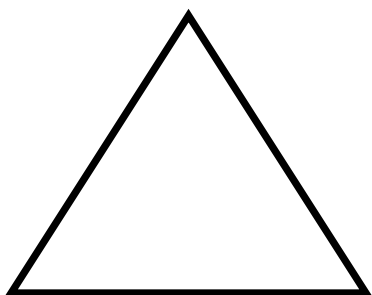
God schiep de mens als zijn evenbeeld, als evenbeeld van God schiep hij hem, mannelijk en vrouwelijk schiep hij de mensen.

De tweede

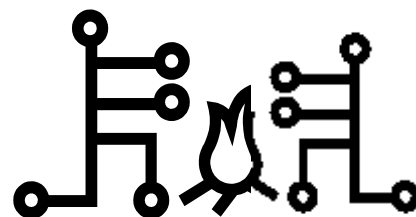
driehoek

I. verlaten: trouwen

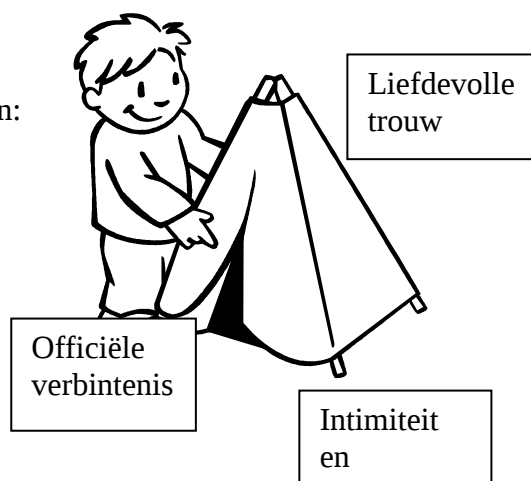

II. aanhangen:
liefde en trouw

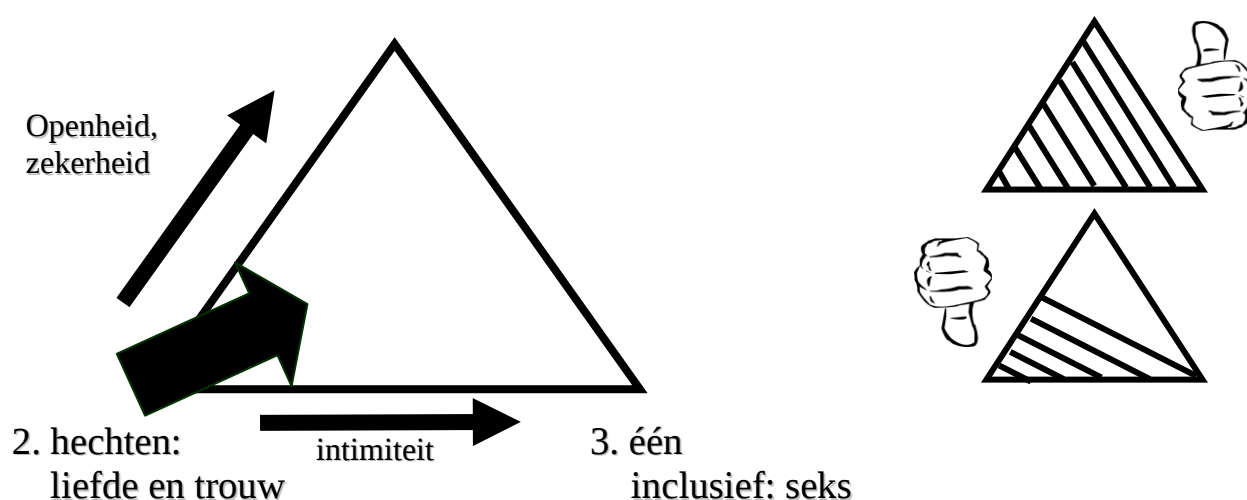
III. één vlees
(totale eenheid inclusief seks)

Je kunt het ook zo in een plaatje gieten:

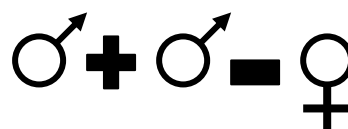
Hoe kom je de driehoek binnen

Huiswerk

Voorbereiding voor het onderwerp (homofilie en/of echtscheiding) de volgende keer.

Mattheüs 19: 5 - 6

En hij vervolgde: "Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich hechten aan zijn vrouw, en die twee zullen één worden; ze zijn dan niet langer twee, maar één. Wat God heeft verbonden mag een mens niet scheiden."

Bijbelleesrooster -----

Genesis 2:21-25

God heeft man en vrouw aan elkaar gegeven om elkaar tot vreugde te zijn

Hooglied 4:1-7

Seksualiteit is een ontwerp van God waar in de bijbel openhartig over wordt geschreven

1 Korintiërs 13

Echte liefde kan tegen een stootje

Maleachi 2:13-16

God vind het vreselijk als uit elkaar gaat wat Hij één heeft gemaakt

Efeze 5:21-33

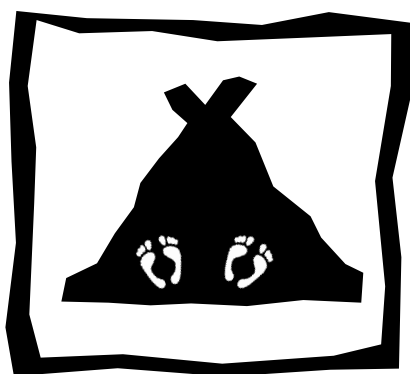
Het huwelijk mag een spiegel zijn van de liefde tussen Christus en de kerk

2 Korintiërs 6:14-18

God wil dat je één bent in het geloof als je met iemand trouwt

1 Korintiërs 7:8-9

Alleen binnen het huwelijk kan seksualiteit een plek krijgen. In Paulus' tijd was dit zo mogelijk nog absurder dan het vandaag wordt gevonden. Waarom het toch kan? Durf anders te zijn omdat je Christus kent.

Avond 4 Als leven naar het gebod heel moeilijk wordt

Achtergrondinformatie

Inleiding

De bedoeling van deze les is om het bijbelse standpunt mbt echtscheiding en homosexualiteit over te dragen. Daarbij moet dat gezet worden in het bredere kader van: Christus volgen betekent: jezelf verloochenen, je kruis opnemen en Hem volgen.

Navolging van Christus

Het onderwijs van Jezus gaat over het naderende koninkrijk. Door in Hem te geloven en Hem na te volgen kom je er binnen. We moeten Hem dus navolgen. Leven in navolging betekent: nee zeggen tegen de oude mens en de zonde en Jezus volgen. Navolging is geen nieuwe norm, maar ziet op de liefde en de zelfverloochening waarmee de wet vervuld wordt. Het leven in navolging verloopt dus volgens de regels van het discipelschap: je neemt je kruis op en volgt Hem

- a. Ons leven en geluk moeten we dus niet laten afhangen van de aardse omstandigheden waarin we leven, maar in het zoeken van Gods koninkrijk (we moeten, zegt Paulus, getrouwd zijn, als niet getrouwd (1 Kor. 7: 29).
- b. Dan moeten we op elk terrein van ons leven de zonde wegdoen – in navolging van Jezus mogen er geen gebieden van het leven meer bestaan waar we de zonde laten zitten.
- c. Jezus maakt duidelijk dat liefde tot de naaste grenzeloos is. Zelfs de vijand valt er onder. Juist in dit opzicht moeten we volmaakt zijn (Mat 5: 48, is de afsluiting van het deel over de liefde). Of zoals Paulus zegt dat we gelijkvormig aan het beeld van God moeten zijn (Rom. 8: 29, Ef. 4: 24). Navolgen is het leven in de liefde (Ef. 5: 1,2).
- d. Om het goede te kunnen doen en het kwade (waarmee we moeten breken) te ontdekken, moeten we niet alleen ons verstand gebruiken om een keuze te onderbouwen, maar we hebben dan ook te maken met fijngevoeligheid (Fil. 1: 9v), leven vanuit de zin (mentaliteit) van Christus

(Uit 'Echtscheiding en hertrouwen' Rapport Deputaten, populaire versie; 2002-2003)

NB via de website van de GKv is het rapport 'Echtscheiding en hertrouwen' te downloaden.

Achtergrondinformatie over echtscheiding (ook als bijlage bij de werkbladen)

Teksten:

* Matteüs 19: 3-10

3 Toen kwamen er farizeeën op hem af om hem op de proef te stellen. Ze vroegen: 'Mag een man zijn vrouw om willekeurig welke reden verstoten?' 4 Hij zei: 'Hebt u niet gelezen dat de schepper de mens bij het begin mannelijk en vrouwelijk heeft gemaakt?' 5 En hij vervolgde: 'Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich hechten aan zijn vrouw, en die twee zullen één worden; 6 ze zijn dan niet langer twee, maar één. Wat God heeft verbonden, mag een mens niet scheiden.' 7 Toen vroegen ze hem: 'Waarom heeft Mozes dan voorgeschreven haar een scheidingsbrief te geven en haar zo te verstoten?' 8 Hij antwoordde:

‘Omdat u harteloos en koppig bent, daarom heeft Mozes u toegestaan uw vrouw te verstoten. Maar dat is niet vanaf het begin zo geweest. 9 Ik zeg u: wie zijn vrouw verstoot en met een ander trouwt, pleegt overspel, tenzij er sprake was van een ongeoorloofde verbintenis.’
10 Hierop zeiden zijn leerlingen: ‘Als het met de verhouding tussen man en vrouw zo gesteld is, kun je maar beter niet trouwen.’

* Lukas 16:18

Wie zijn vrouw verstoot en met een ander trouwt, pleegt overspel, en ook wie trouwt met een vrouw die door haar man is verstoten, pleegt overspel.

* 1 Korinthe 7

7 Ik zou liever zien dat alle mensen waren zoals ik, maar iedereen heeft van God zijn eigen gave gekregen, de een deze, de ander die. ...

10 Degenen die getrouwd zijn geef ik, nee, niet ik – de Heer geeft hun het volgende gebod: een vrouw mag niet scheiden van haar man 11 (is ze al gescheiden, dan moet ze dat blijven of zich met haar man verzoenen), en een man mag zijn vrouw niet wegsturen.

12 Verder geef ik zelf nog – niet de Heer – het volgende voorschrift: wanneer een broeder een ongelovige vrouw heeft die bij hem wil blijven, mag hij niet van haar scheiden. 13 Dit geldt ook voor een zuster: wanneer ze een ongelovige man heeft die bij haar wil blijven, mag ze niet van hem scheiden. 14 Want de ongelovige man behoort dankzij zijn vrouw God toe en de ongelovige vrouw dankzij haar man eveneens. Zou dat niet zo zijn, dan zouden uw kinderen onrein zijn. Maar nu zijn ze geheiligd. 15 Maar als de ongelovige partij wil scheiden, moet dat maar gebeuren; in dat geval is de broeder of zuster niet gebonden.

Uitgangspunten:

1. Het huwelijk is door de Here ingesteld. Deze hechte band tussen man en vrouw mag niet door mensen ontbonden worden (Gen. 2:24; Mal. 2:14-16; Mat. 19:3-9; 1 Kor. 7:10-11). Echtscheiding is een ernstig kwaad, dat zoveel mogelijk voorkomen en bestreden moet worden. Leven naar de stijl van het koninkrijk van Christus betekent dat we bij alle huwelijksmoeiten inzetten op verzoening en herstel van de relatie.
2. Indien een huwelijk ten gevolge van zonden of door de gevolgen van de zondeval is aangetast, dient in navolging van Christus middels berouw, vergeving en verzoening gestreefd te worden naar het herstel van de huwelijksband en/of in de weg van zelfverloochening de huwelijksband zoveel mogelijk te worden bewaard. Daarbij kan echter blijken dat in een echtscheiding moet worden berust.
3. In geval van de feitelijke beëindiging van de huwelijksband past het het meest bij de stijl van het koninkrijk van Christus het huwelijk formeel in stand te laten en te kiezen voor een oplossing waarbij de partners onderling afspraken maken en (doen) vastleggen of voor scheiding van tafel en bed.
4. Ook in de hiervoor bedoelde situaties blijft de gegeven trouwbelofte van kracht, zolang de beide echtgenoten in leven zijn. Daarom past hertrouwen na een scheiding in principe niet bij de stijl van het koninkrijk van Christus.
5. De kerkelijke bevestiging van een opvolgend huwelijk is in de regel niet mogelijk indien het voorafgaande huwelijk door echtscheiding is ontbonden.

(bron: *Acta van de generale synode van de Gereformeerde Kerken (GKv) Amersfoort-Centrum 2005 artikel 57*)

Matteüs 19

In Matteüs 19 wordt de Here Jezus bevraagd op zijn mening over de scheidbrief waar Deuteronomium 24 over handelt. Deze scheidbrief was nodig om echtscheiding – wanneer er géén sprake was van overspel, want daar stond de doodstraf op – te regelen. De Here Jezus zegt dat zo'n scheidbrief nodig was vanwege de hardheid van de harten, maar het is nooit Gods bedoeling dat getrouwde mensen uit elkaar gaan. Zijn onderwijs in Mat. 19 komt hierop neer: Wie z'n vrouw wegstuurt (met een scheidbrief) om een andere reden dan overspel - een ingrijpend onderwerp waar de scheidbrief niet voor was bedoeld – pleegt echtbreuk. Ook al reguleert Mozes' wet deze praktijk, het past niet bij de stijl van Gods Koninkrijk. Feitelijk doet de Here Jezus dus geen uitspraak over overspel als echtscheidingsgrond. Overspel wordt hier niet aangewezen als reden voor echtscheiding maar wordt tussen haakjes gezet als een onderwerp dat afzonderlijke behandeling zou vragen.

1 Korinte 7

In 1 Korinte 7 grijpt Paulus terug op het onderwijs van de Here Jezus over huwelijk en echtscheiding. Zijn woordkeus herinnert sterk aan Matteüs 5. Paulus gaat vervolgens in op een situatie die op het zendingsveld bleek voor te komen. Een man of vrouw komt tot geloof maar zijn/haar partner niet. De ongelovige partner wil niet verder met de gelovig geworden man/vrouw. Paulus zegt hiervan: In zo'n situatie is de gelovige partner 'niet gebonden'. Met het laatste lijkt Paulus te bedoelen: niet gebonden aan de regel van de Here Jezus dat echtscheiding een ontoelaatbaar kwaad is. De gelovige partij hoeft in dat geval geen compromissen te sluiten met de ongelovige partij. Aansturen op instandhouding van het huwelijk zou onbarmhartig zijn en zelfs schadelijk voor zijn/haar geloof.

Met andere woorden: de bijbel geeft duidelijk aan dat echtscheiding ontoelaatbaar is, er kunnen echter incidentele omstandigheden zijn waarin ontslag van Jezus' algemene regel denkbaar is. Paulus wijst deze weg in een concrete situatie, en het is denkbaar dat zich meer van dit soort situaties voordoen. Denk aan ingrijpende zaken als mishandeling en incest.

Uit het huwelijksformulier:

Het is tegen Gods wil dat gehuwden uit elkaar gaan ⁹. Christus heeft dit beklemtoond, toen Hij zei¹⁰: *Zo zijn ze niet meer twee, maar één vlees. Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheid de mens niet.* Ontrouw neemt de Here daarom hoog op¹¹. Het kwaad van de echtbreuk verdraagt Hij niet. Hij heeft het huwelijk bedoeld als een relatie voor het leven. Van man en vrouw verlangt Hij dat ze zich voor hun huwelijk inzetten, elkaar niet in de steek laten, maar trouw blijven¹². Alleen door de kracht van de Heilige Geest zijn ze daartoe in staat.

⁹ Mat. 19:3-9. ¹⁰ Mat. 19:6. ¹¹ Mal. 2:13-16. ¹² Mat. 5:31, 32; 1Kor. 7:10-14.

Achtergrondinformatie over homosexualiteit (ook als bijlage bij de werkbladen)

Teksten:

* Genesis 1:27

God schiep de mens als zijn evenbeeld, als evenbeeld van God schiep hij hem, mannelijk en vrouwelijk schiep hij de mensen.

* Genesis 2: 24

Zo komt het dat een man zich losmaakt van zijn vader en moeder en zich hecht aan zijn vrouw, met wie hij één van lichaam wordt.

* Leviticus 18:22

Je mag niet het bed delen met een man zoals met een vrouw, dat is gruwelijk.

* Leviticus 20: 13

Wie met een man het bed deelt als met een vrouw, begaat een gruweldaad. Beiden moeten ter dood gebracht worden en hebben hun dood aan zichzelf te wijten.

* Romeinen 1:18-27

18 En vanuit de hemel openbaart Gods toorn zich over al het kwaad en onrecht van hen die met hun onrechtvaardigheid de waarheid geweld aandoen. 19 Want wat een mens over God kan weten is hun bekend omdat God het aan hen kenbaar heeft gemaakt. 20 Zijn onzichtbare eigenschappen zijn vanaf de schepping van de wereld zichtbaar in zijn werken, zijn eeuwige kracht en goddelijkheid zijn voor het verstand waarneembaar. Er is niets waardoor zij te verontschuldigen zijn, 21 want hoewel ze God kennen, hebben ze hem niet de eer en dank gebracht die hem toekomen. Hun overpeinzingen zijn volkomen zinloos en hun onverstandig hart is verduisterd. 22 Terwijl ze beweren wijs te zijn, zijn ze dwaas 23 en hebben ze de majesteit van de onvergankelijke God ingewisseld voor beelden van vergankelijke mensen, vogels, lopende en kruipende dieren. 24 Daarom heeft God hen in hun lage begeerten uitgeleverd aan zedeloosheid, waarmee ze hun lichaam onteren. 25 Ze hebben de waarheid over God ingewisseld voor de leugen; ze vereren en aanbidden het geschapene in plaats van de schepper, die moet worden geprezen tot in eeuwigheid. Amen. 26 Daarom heeft God hen uitgeleverd aan ontterende verlangens. De vrouwen hebben de natuurlijke omgang vervuild voor de tegennatuurlijke, 27 en ook de mannen hebben de natuurlijke omgang met vrouwen losgelaten en zijn in hartstocht voor elkaar ontbrand. Mannen plegen ontucht met mannen; zo worden ze ervoor gestraft dat ze van God zijn afgedwaald.

Wat overwegingen:

-de bijbel laat geen ruimte voor een seksuele ruimte tussen twee mensen van hetzelfde geslacht. God heeft de mens geschapen als man en vrouw en alleen binnen een relatie van levenslange trouw tussen een man en een vrouw kunnen sexualiteit en gezinsvorming een plek krijgen.

- Waarom moeten mensen soms ongewild meedragen dat ze zich tot het andere geslacht aangetrokken voelen? Misschien omdat God ons eraan wil blijven herinneren dat we geschapen zijn om uiteindelijk onze diepste vervulling niet in een huwelijkspartner maar in

God te vinden. Wie als christen bewust in onthouding leeft en alleen door het leven gaat kan een voorbeeld zijn in toewijding aan God. Tegelijk kunnen ze steun uit de gemeente verwachten. Homo's en hetero's hebben elkaar nodig.

A.d de Bruijne - docent ethiek in Kampen – brengt het als volgt onder woorden:

Voor christenhomo's vandaag is Romeinen 1 vaak pijnlijk. Jij hebt de ware God helemaal niet opzij gezet. En moet je dan toch iets in je meedragen dat daarvan volgens Paulus een soort symbool is?

Maar misschien mag je het wel zo zien. Onze westerse samenleving heeft de laatste eeuwen wel afscheid van God genomen. En verheerlijkt wel homoseksuele relaties als variant op de man-vrouw relatie. Net als de cultuur in Paulus'dagen. En net als toen mag je zeggen: wat heeft zo'n cultuur dus het evangelie van Jezus nodig. Maar *anders* dan toen komen christenen vandaag niet van buitenaf naar de cultuur toe. Wij staan er midden in. De westerse cultuur is mee door christenen gevormd. Misschien laat God juist daarom ook toe dat opvallend veel christenen homoseksueel geaard zijn. Niet als een soort straf. Maar als een bijzondere roeping in zijn koninkrijk. Juist als je zelf daarin deelt, kun je een heel bijzonder instrument van God zijn om een cultuur als de onze weer de weg naar Jezus te wijzen. Juist op het punt waar net als in Paulus' tijd de vervreemding van God bij veel mensen in gesymboliseerd wordt, mag jij dan de redding van God demonstreren.

Als jij met je homoseksuele geaardheid voorleeft dat je Jezus volgt, breek je die vervreemding van binnenuit open. Dan word jij met je leven voor de mensen in deze cultuur een dringende uitnodiging naar God. Volgens mij moeten we in de kerk deze kant op. Als homo's en als andere kerkleden. Homoseksualiteit niet alleen maar zien als een vorm van lijden - en dat kan het zijn. Ook niet vooral als een probleem, al blijven er veel vragen. Maar als een uitdaging, een bijzondere roeping in het licht van het koninkrijk. Misschien heeft de kerk in de cultuur van vandaag haar homo's wel heel hard nodig. Om samen weer te ontdekken hoe mooi en bevrijdend het is om samen Jezus te volgen.

(lezing Contrario)

Van de EO site: Homosexualiteit, zoeken naar een weg in het geloof

Ook ds. Jac. Kruidhof - tot zijn emeritaat (in januari) predikant van een gereformeerd-vrijgemaakte gemeente te Zwolle - bepleit duidelijkheid én mededogen. „Jezus was duidelijk en helder. Maar hij ging de mensen opzoeken en er kwamen grote scharen naar Hem toe, ondanks hun schaamte.” Kruidhof kende net als De Bruijne de verleiding om minder duidelijk te zijn over de bijbelse boodschap in pastorale contacten met homoseksuele kerkleden. „Maar Jezus praatte het verkeerde nooit goed. Tegelijkertijd zie je dat Hij leefde temidden van mensen die Hij als geen ander doorzag in hun gebrek en zonde, omdat Hij die mensen bleef bezien zoals God hen bedoeld had.”

Kruidhof staat in het pastoraat dan ook net zomin als De Bruijne klaar met een kort oordeel. „Gods wetten, waar we zo tegenop kunnen lopen, zijn goed. Ik zoek de pastorale rek, de ruimte die we krijgen als we in moeilijke situaties toch blijven uitgaan van het uiterste, het écht goede dat God ons heeft beloofd.” Hij wijst naar de totale verlossing die komen zal in het nieuwe paradijs. „Als je van die toekomst uitgaat, dan kán een homoseksuele relatie niet. Maar God begint ook nu al Zijn kracht van verlossing over ons uit te ‘zonnen’. Daar mogen we ons als gemeente in koesteren. En temidden van die gemeente ook onze homoseksuele broeders en zusters.”

Kruidhof benadrukt enerzijds de bijzondere moeilijkheden die homofiele christenen ondervinden, maar waarschuwt tegelijkertijd tegen een vergelijking van moeiten. „We hebben allemaal wat, we leven allemaal als mensen die hun kruis op zich moeten nemen.” Hij noemt het bijbelgedeelte van Johannes 21:18-22, waarin Jezus aan Petrus vertelt wat hem in zijn latere leven nog voor lijden te wachten staat. Petrus wijst daarop naar Johannes, en vraagt hoe het dan met hem zit. „Ik zou dan hebben geantwoord dat Johannes het ook moeilijk zal krijgen. Maar Jezus zegt: dat gaat je niet aan, volg jij mij. We moeten ons eigen lijden niet vergelijken met dat van anderen. Dan ga je je zielig voelen, of juist beter dan die ander. We moeten ieder persoonlijk Hém dienen. Maar daarbij hebben we natuurlijk wel wat aan elkaar.” Om elkaar te ondersteunen moeten de noden bekend zijn. Er is in de kerken vaak nog verlegenheid om open over seksualiteit te spreken. Kruidhof: „Over homoseksuele gevoelens zou wat dat betreft gewoner gepraat moeten worden, als over een van de moeiten die mensen kunnen hebben. Zodat mensen zich kwetsbaar durven opstellen en erover willen praten.”

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd:

- Ze weten wat de christelijke moraal is t.o.v. homofilie en echtscheiding
- Ze weten welke argumenten horen bij het bijbelse standpunt in deze zaken
- Ze begrijpen dat leven naar de bijbelse principes voor een christen ook op deze punten kruisdragen/lijden in kan houden

Hart:

- Ze wijzen niet-christelijk gedrag af, maar voelen zich solidair met zondaren

Handen

- Ze kunnen het bijbelse standpunt uitleggen aan de hand van een aantal steekwoorden

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje: Opmerking voor de mentor: Het gaat ook in deze les over onderwerpen die de jongeren ook heel persoonlijk kan raken. Maak de jongeren duidelijk dat ze ook buiten het uur welkom zijn om er met je verder over te praten. Bewaak de sfeer van de les goed: maak gemakkelijke en veroordelende opmerkingen over homofilie en echtscheiding bespreekbaar.	
19.15	Terugkoppeling en intro Wat hebben we afgelopen weken gedaan? We hebben het gehad over het zesde gebod, dat het er om gaat mensen bij God te brengen, en dat ons leven waardevol is omdat God het waardevol vindt. Vorige keer hebben we het gehad over het zevende gebod en het huwelijk. - Haal kort nog even de vorige les weer op. Weten ze nog waar het over ging, wat is er behandeld? Hebben ze nog vragen of opmerkingen naar aanleiding van wat er gezegd is? Vraag hoe ze nu aankijken tegen de christelijke moraal over huwelijk en seksualiteit. Lopen we achter, of zijn we anders? Praat hier samen over. Vandaag hebben we een keuzeles: over homofilie of over echtscheiding. Vorige keer mocht je aangeven waar je graag wat over wilde weten, daar zal je dan vandaag wat over horen. Vertel voor de duidelijkheid nog even wat iedereen vorige keer gekozen heeft en waar ze dus les over zullen krijgen vanavond. Maar we beginnen eerst samen, en we sluiten straks ook samen af.	

19.20	Bijbelstudie Op het werkblad staan de volgende verzen: Matteüs 19: 4-6 en 10 Marcus 8: 34-35 Leg deze tekst uit (zie ook achtergrondmateriaal) Waarbij de volgende elementen aan bod komen: - Onder de joden was echtscheiding redelijk geaccepteerd, al waren er wel discussies over wat de gronden voor echtscheiding mochten zijn. - Net als in de bergrede gaat Jezus veel verder, en wil Hij terug naar de radicale gehoorzaamheid aan Gods bedoeling. - De discipelen voelen aan wat wij ook aanvoelen: het kan heel moeilijk zijn als een huwelijk je één maakt tot de dood, wat er ook gebeurt (verdere discussie hier niet aangaan, het onderwerp komt nog aan de orde). Ze stellen zelfs dat je dan maar beter niet kunt trouwen. - Leg de link naar Marcus 8: Jezus radicaal volgen betekent je zelfhandhaving inleveren en Hem volgen ook als dat lijden met zich meebrengt. - Maar is het dan nog wel fijn om christen te zijn? Ja, want Jezus volgen is de enige weg naar het leven; Hij geeft je meer dan dat je opoffert voor Hem. Vraag ze of ze voorbeelden van zelfopoffering en kruisdragen kennen uit hun eigen leven, of bij anderen.	
19.25	Aan het werk in 2 groepen - Deel de groep in tweeën op de twee onderwerpen: echtscheiding en homofilie (Het beste is dat de catecheet met de ene groep meewerkt, de mentor met de andere). Overleg van tevoren met de koster op er evt. een extra ruimte beschikbaar is zodat je ongetoord van elkaar kunt werken. - Op het werkblad staat voor beide groepen achtergrondinformatie. Die informatie is ook opgenomen als achtergrondinformatie bij deze les. (Je kunt evt. zelf ook nog voor aanvullend materiaal zorgen) - De opdracht is: Bereid als groep in 20 a 25 minuten een presentatie voor over het bijbelse standpunt mbt hun onderwerp. Die presentatie doe je straks samen aan de hand van een poster waarop je met elkaar in steekwoorden het bijbelse standpunt hebt verwoord. In beide groepen wordt het volgende gedaan: - Peil eerst kort wat de mening van de jongeren is mbt hun onderwerp - Vraag welke bijbelse gegevens ze paraat hebben. (evt kun je op basis hiervan al de eerste steekwoorden noteren)	

	- Laat ze nu in tweetallen de achtergrondinformatie bij hun onderwerp doornemen en daarbij de belangrijkste punten noteren; laat ze ook de vragen die het oproept noteren. - Inventariseer het resultaat, bespreek de vragen Geef evt. aanvullende informatie Op deze manier wordt er naar een conclusie toegewerkt. Kijk hierbij goed naar de achtergrondinformatie en probeer in te gaan op de vragen die jongeren hebben. Schrijf aan het eind een aantal steekwoorden op, waarmee ze uit kunnen leggen wat ze geleerd hebben. (Zo kunnen ze straks aan de andere groep uitleggen wat ze gedaan hebben en leren ze om te verwoorden wat ze geleerd hebben.	
19.50	Presentatie De groepen komen weer bij elkaar. Laat de jongeren elkaar vertellen wat ze gedaan hebben. Laat aldoor één iemand iets over één steekwoord vertellen. Zo komen er meerdere aan de beurt en oefenen meerdere met het uitleggen. Koppel tenslotte terug naar de bijbelstudie Gods weg volgen in je leven houdt in dat je een kruis moeten dragen, dat je vaak dwars tegen je eigen wil en gevoel moet ingaan. Bij homofilie zie je dat heel duidelijk. Maar dezelfde radicaliteit die aan hen gevraagd wordt, wordt van ons allemaal gevraagd (jezelf offeren voor God en je naaste). Daarom moeten we in de gemeente naast elkaar staan in de strijd van het christelijk leven. Ook moeten we wie struikelt en zondigt niet veroordelen, want we struikelen allemaal geregeld.	
20.00	Presentatie: Overleg wat er in de folder moet komen. Bedenk waar ze echt voor willen gaan naar aanleiding van deze les. Dit kan iets concreets zijn of iets minder concreet. Probeer dit als leiding te sturen, probeer ze echt te stimuleren om ergens voor te gaan! Laat beide onderwerpen aan bod komen. Laat één of twee mensen dit uitwerken.	
20.10	sluiting - Doe in ieder geval voorbede voor mensen met een homofile geaardheid, voor huwelijken die onder spanning staan, enz.	

c. benodigde materialen

- posters, stiften

d. suggesties

zingen: Ps 133; Gz 130; Gz 132; Gez 160; LB 481

bijbelgedeelten: zie achtergrondmateriaal

belijdenis: HC znd 41

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - Ze weten wat de christelijke moraal is t.o.v. homofilie en echtscheiding				
	2 - Ze weten welke argumenten horen bij het bijbelse standpunt in deze zaken				
	3 - Ze begrijpen dat leven naar de bijbelse principes voor een christen ook op deze punten kruisdragen/lijdens kan houden				
	4 - Ze wijzen niet-christelijk gedrag af, maar voelen zich solidair met zondaren				
	5 - Ze kunnen het bijbelse standpunt uitleggen aan de hand van een aantal steekwoorden				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Als leven naar het gebod heel moeilijk wordt

blok E - nivo 3 - avond 4

Bijbelstudie

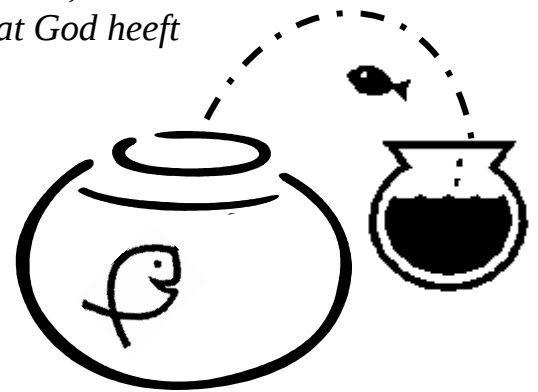
Matteüs 19: 4-6 en 10

4 Hij zei: 'Hebt u niet gelezen dat de schepper de mens bij het begin mannelijk en vrouwelijk heeft gemaakt?' 5 En hij vervolgde: 'Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich hechten aan zijn vrouw, en die twee zullen één worden; 6 ze zijn dan niet langer twee, maar één. Wat God heeft verbonden, mag een mens niet scheiden.'

10 Hierop zeiden zijn leerlingen: 'Als het met de verhouding tussen man en vrouw zo gesteld is, kun je maar beter niet trouwen.'

Marcus 8: 34-35

34 Hij riep de menigte samen met de leerlingen bij zich en zei: 'Wie mijn volgeling wil zijn, moet zichzelf verloochenen, zijn kruis op zich nemen en zo achter mij aan komen. 35 Want ieder die zijn leven wil behouden, zal het verliezen, maar wie zijn leven verliest omwille van mij en het evangelie, zal het behouden.'

Achtergrondinformatie over echtscheiding en/of homofilie in de bijlagen

1 Korinthiërs 7: 19,20

Het is volkomen onbelangrijk of men wel of niet besneden is, belangrijk is dat men de geboden van God in acht neemt. Laat ieder blijven wat hij was toen hij geroepen werd.

Bijbelleesrooster -----

Genesis 1:26-28 en 2:18-25

Zo heeft God huwelijk en sexualiteit ontworpen: één man en één vrouw.

1 Korinte 7:25-31

Is het niet heel onbarmhartig dat homofiele mensen alleen moeten blijven?

Paulus relateert het getrouwd zijn omdat er een nieuwe en volmaakte wereld komt. Homofielen die in onthouding leven mogen een voorbeeld zijn van gerichtheid op die wereld.

Romeinen 1:18-28

Een hele algemene typering van homosexualiteit waar niet iedere homo zich in zal herkennen. Toch wordt duidelijk dat homofilie – of het nu een bewuste keuze is of niet – in strijd is met Gods bedoeling.

Matteüs 19:1-9

Jezus gaat in zijn onderwijs over het huwelijk terug naar Genesis 1 en 2. Wat God één heeft gemaakt mag niet meer uit elkaar.

Matteüs 5:27-30

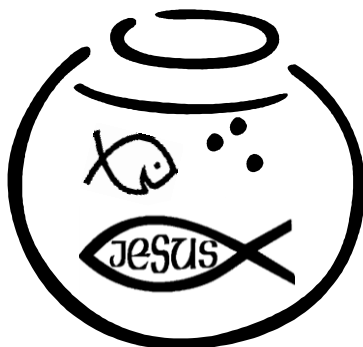
Overspel begint al in je gedachten en verlangens

1 Korinte 7:10-15

Er kunnen omstandigheden zijn dat je niet gebonden bent aan het gebod dat je niet mag scheiden. In dit concrete geval was vlgs. Paulus het mindere kwaad van echtscheiding te verkiezen boven het grotere kwaad van compromissen sluiten op het gebied van het geloof.

1 Korinte 6:12-20

Je lichaam is een tempel van de heilige Geest. Overspel is niet alleen vernietigend voor je partner maar ook een schending van Gods tempel.

Achtergrondinformatie over echtscheiding

Teksten:

Matteüs 19: 3-10

3 Toen kwamen er farizeeën op hem af om hem op de proef te stellen. Ze vroegen: 'Mag een man zijn vrouw om willekeurig welke reden verstoten?' **4** Hij zei: 'Hebt u niet gelezen dat de schepper de mens bij het begin mannelijk en vrouwelijk heeft gemaakt?' **5** En hij vervolgde: 'Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zich hechten aan zijn vrouw, en die twee zullen één worden; **6** ze zijn dan niet langer twee, maar één. Wat God heeft verbonden, mag een mens niet scheiden.' **7** Toen vroegen ze hem: 'Waarom heeft Mozes dan voorgeschreven haar een scheidingsbrief te geven en haar zo te verstoten?' **8** Hij antwoordde: 'Omdat u harteloos en koppig bent, daarom heeft Mozes u toegestaan uw vrouw te verstoten. Maar dat is niet vanaf het begin zo geweest. **9** Ik zeg u: wie zijn vrouw verstoot en met een ander trouwt, pleegt overspel, tenzij er sprake was van een ongeoorloofde verbintenis.' **10** Hierop zeiden zijn leerlingen: 'Als het met de verhouding tussen man en vrouw zo gesteld is, kun je maar beter niet trouwen.'

Lukas 16:18

Wie zijn vrouw verstoot en met een ander trouwt, pleegt overspel, en ook wie trouwt met een vrouw die door haar man is verstoten, pleegt overspel.

1 Korinthe 7

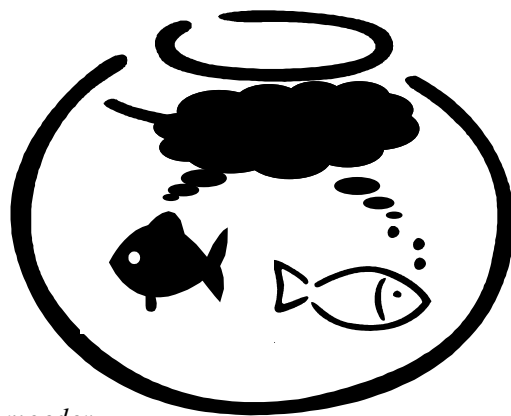
7 Ik zou liever zien dat alle mensen waren zoals ik, maar iedereen heeft van God zijn eigen gave gekregen, de een deze, de ander die. ...

10 Degenen die getrouwd zijn geef ik, nee, niet ik – de Heer geeft hun het volgende gebod: een vrouw mag niet scheiden van haar man **11** (is ze al gescheiden, dan moet ze dat blijven of zich met haar man verzoenen), en een man mag zijn vrouw niet wegsturen.

12 Verder geef ik zelf nog – niet de Heer – het volgende voorschrift: wanneer een broeder een ongelovige vrouw heeft die bij hem wil blijven, mag hij niet van haar scheiden. **13** Dit geldt ook voor een zuster: wanneer ze een ongelovige man heeft die bij haar wil blijven, mag ze niet van hem scheiden. **14** Want de ongelovige man behoort dankzij zijn vrouw God toe en de ongelovige vrouw dankzij haar man eveneens. Zou dat niet zo zijn, dan zouden uw kinderen onrein zijn. Maar nu zijn ze geheiligd. **15** Maar als de ongelovige partij wil scheiden, moet dat maar gebeuren; in dat geval is de broeder of zuster niet gebonden.

Uitgangspunten:

1. Het huwelijk is door de Here ingesteld. Deze hechte band tussen man en vrouw mag niet door mensen ontbonden worden (Gen. 2:24; Mal. 2:14-16; Mat. 19:3-9; 1 Kor. 7:10-11). Echtscheiding is een ernstig kwaad, dat zoveel mogelijk voorkomen en bestreden moet worden. Leven naar de stijl van het koninkrijk van Christus betekent dat we bij alle huwelijksmoeiten inzetten op verzoening en herstel van de relatie.
2. Indien een huwelijk ten gevolge van zonden of door de gevolgen van de zondeval is aangetast, dient in navolging van Christus middels berouw, vergeving en verzoening gestreefd te worden naar het herstel van de huwelijksband en/of in de weg van zelfverloochening de huwelijksband

- zoveel mogelijk te worden bewaard. Daarbij kan echter blijken dat in een echtscheiding moet worden berust.
3. In geval van de feitelijke beëindiging van de huwelijksband past het het meest bij de stijl van het koninkrijk van Christus het huwelijk formeel in stand te laten en te kiezen voor een oplossing waarbij de partners onderling afspraken maken en (doen) vastleggen of voor scheiding van tafel en bed.
 4. Ook in de hiervoor bedoelde situaties blijft de gegeven trouwbelofte van kracht, zolang de beide echtgenoten in leven zijn. Daarom past hertrouwen na een scheiding in principe niet bij de stijl van het koninkrijk van Christus.
 5. De kerkelijke bevestiging van een opvolgend huwelijk is in de regel niet mogelijk indien het voorafgaande huwelijk door echtscheiding is ontbonden.

(bron: Acta van de generale synode van de Gereformeerde Kerken (GKv) Amersfoort-Centrum 2005 artikel 57)

Matteüs 19

In Matteüs 19 wordt de Here Jezus bevraagd op zijn mening over de scheidbrief waar Deuteronomium 24 over handelt. Deze scheidbrief was nodig om echtscheiding – wanneer er géén sprake was van overspel, want daar stond de doodstraf op – te regelen. De Here Jezus zegt dat zo'n scheidbrief nodig was vanwege de hardheid van de harten, maar het is nooit Gods bedoeling dat getrouwde mensen uit elkaar gaan. Zijn onderwijs in Mat. 19 komt hierop neer: Wie z'n vrouw wegstuurt (met een scheidbrief) om een andere reden dan overspel – een ingrijpend onderwerp waar de scheidbrief niet voor was bedoeld – pleegt echtbreuk. Ook al reguleert Mozes' wet deze praktijk, het past niet bij de stijl van Gods Koninkrijk. Feitelijk doet de Here Jezus dus geen uitspraak over overspel als echtscheidingsgrond. Overspel wordt hier niet aangewezen als reden voor echtscheiding maar wordt tussen haakjes gezet als een onderwerp dat afzonderlijke behandeling zou vragen.

1 Korinte 7

In 1 Korinte 7 grijpt Paulus terug op het onderwijs van de Here Jezus over huwelijk en echtscheiding. Zijn woordkeus herinnert sterk aan Matteüs 5. Paulus gaat vervolgens in op een situatie die op het zendingsveld bleek voor te komen. Een man of vrouw komt tot geloof maar zijn/haar partner niet. De ongelovige partner wil niet verder met de gelovig geworden man/vrouw. Paulus zegt hiervan: In zo'n situatie is de gelovige partner 'niet gebonden'. Met het laatste lijkt Paulus te bedoelen: niet gebonden aan de regel van de Here Jezus dat echtscheiding een ontoelaatbaar kwaad is. De gelovige partij hoeft in dat geval geen compromissen te sluiten met de ongelovige partij. Aansturen op instandhouding van het huwelijk zou onbarmhartig zijn en zelfs schadelijk voor zijn/haar geloof.

Met andere woorden: de bijbel geeft duidelijk aan dat echtscheiding ontoelaatbaar is, er kunnen echter incidentele omstandigheden zijn waarin ontslag van Jezus' algemene regel denkbaar is. Paulus wijst deze weg in een concrete situatie, en het is denkbaar dat zich meer van dit soort situaties voordoen. Denk aan ingrijpende zaken als mishandeling en incest.

Uit het huwelijksformulier:

Het is tegen Gods wil dat gehuwden uit elkaar gaan ⁹. Christus heeft dit beklemtoond, toen Hij zei ¹⁰: *Zo zijn ze niet meer twee, maar één vlees. Hetgeen dan God samengevoegd heeft, scheid de mens niet.* Ontrouw neemt de Here daarom hoog op ¹¹. Het kwaad van de echtbreuk verdraagt Hij niet. Hij heeft het huwelijk bedoeld als een relatie voor het leven. Van man en vrouw verlangt Hij dat ze zich voor hun huwelijk inzetten, elkaar niet in de steek laten, maar trouw blijven ¹². Alleen door de kracht van de Heilige Geest zijn ze daartoe in staat. ⁹ [Mat. 19:3-9](#). ¹⁰ [Mat. 19:6](#). ¹¹ [Mal. 2:13-16](#). ¹² [Mat. 5:31, 32](#); [1Kor. 7:10-14](#).

**Achter de
wolken
schijnt
Gods liefde!**

Wijze

Achtergrondinformatie over homosexualiteit

Genesis 1:27

God schiep de mens als zijn evenbeeld, als evenbeeld van God schiep hij hem, mannelijk en vrouwelijk schiep hij de mensen.

Genesis 2: 24

Zo komt het dat een man zich losmaakt van zijn vader en moeder en zich hecht aan zijn vrouw, met wie hij één van lichaam wordt.

Leviticus 18:22

Je mag niet het bed delen met een man zoals met een vrouw, dat is gruwelijk.

Leviticus 20: 13

Wie met een man het bed deelt als met een vrouw, begaat een gruweldaad. Beiden moeten ter dood gebracht worden en hebben hun dood aan zichzelf te wijten.

Romeinen 1:18-27

18 En vanuit de hemel openbaart Gods toorn zich over al het kwaad en onrecht van hen die met hun onrechtvaardigheid de waarheid geweld aandoen. 19 Want wat een mens over God kan weten is hun bekend omdat God het aan hen kenbaar heeft gemaakt. 20 Zijn onzichtbare eigenschappen zijn vanaf de schepping van de wereld zichtbaar in zijn werken, zijn eeuwige kracht en goddelijkheid zijn voor het verstand waarneembaar. Er is niets waardoor zij te verontschuldigen zijn, 21 want hoewel ze God kennen, hebben ze hem niet de eer en dank gebracht die hem toekomen. Hun overpeinzingen zijn volkomen zinloos en hun onverstandig hart is verduisterd. 22 Terwijl ze beweren wijs te zijn, zijn ze dwaas 23 en hebben ze de majesteit van de onvergankelijke God ingewisseld voor beelden van vergankelijke mensen, vogels, lopende en kruipende dieren. 24 Daarom heeft God hen in hun lage begeerten uitgeleverd aan zedeloosheid, waarmee ze hun lichaam onteren. 25 Ze hebben de waarheid over God ingewisseld voor de leugen; ze vereren en aanbidden het geschapene in plaats van de schepper, die moet worden geprezen tot in eeuwigheid. Amen. 26 Daarom heeft God hen uitgeleverd aan onterende verlangens. De vrouwen hebben de natuurlijke omgang verruild voor de tegennatuurlijke, 27 en ook de mannen hebben de natuurlijke omgang met vrouwen losgelaten en zijn in hartstocht voor elkaar ontbrand. Mannen plegen ontucht met mannen; zo worden ze ervoor gestraft dat ze van God zijn afgedwaald.

Wat overwegingen:

1. De bijbel laat geen ruimte voor een sexuele ruimte tussen twee mensen van hetzelfde geslacht. God heeft de mens geschapen als man en vrouw en alleen binnen een relatie van levenslange trouw tussen een man en een vrouw kunnen sexualiteit en gezinsvorming een plek krijgen.
2. Waarom moeten mensen soms ongewild meedragen dat ze zich tot het andere geslacht aangetrokken voelen? Misschien omdat God ons eraan wil blijven herinneren dat we geschapen zijn om uiteindelijk onze diepste vervulling niet in een huwelijkspartner maar in God te vinden. Wie als christen bewust in onthouding leeft en alleen door het leven gaat kan een voorbeeld zijn in toewijding aan God. Tegelijk kunnen ze steun uit de gemeente verwachten. Homo's en hetero's hebben elkaar nodig.

A.d de Bruijne - docent ethiek in Kampen – brengt het als volgt onder woorden:

Voor christenhomo's vandaag is Romeinen 1 vaak pijnlijk. Jij hebt de ware God helemaal

niet opzij gezet. En moet je dan toch iets in je meedragen dat daarvan volgens Paulus een soort symbool is? Maar misschien mag je het wel zo zien. Onze westerse samenleving heeft de laatste eeuwen wel afscheid van God genomen. En verheerlijkt wel homoseksuele relaties als variant op de man-vrouw relatie. Net als de cultuur in Paulus' dagen. En net als toen mag je zeggen: wat heeft zo'n cultuur dus het evangelie van Jezus nodig. Maar *anders* dan toen komen christenen vandaag niet van buitenaf naar de cultuur toe. Wij staan er midden in. De westerse cultuur is mee door christenen gevormd. Misschien laat God juist daarom ook toe dat opvallend veel christenen homoseksueel geaard zijn. Niet als een soort straf. Maar als een bijzondere roeping in zijn koninkrijk. Juist als je zelf daarin deelt, kun je een heel bijzonder instrument van God zijn om een cultuur als de onze weer de weg naar Jezus te wijzen. Juist op het punt waar net als in Paulus' tijd de vervreemding van God bij veel mensen in gesymboliseerd wordt, mag jij dan de redding van God demonstreren. Als jij met je homoseksuele geaardheid voorleeft dat je Jezus volgt, breek je die vervreemding van binnenuit open. Dan word jij met je leven voor de mensen in deze cultuur een dringende uitnodiging naar God. Volgens mij moeten we in de kerk deze kant op. Als homo's en als andere kerkleden. Homoseksualiteit niet alleen maar zien als een vorm van lijden - en dat kan het zijn. Ook niet vooral als een probleem, al blijven er veel vragen. Maar als een uitdaging, een bijzondere roeping in het licht van het koninkrijk. Misschien heeft de kerk in de cultuur van vandaag haar homo's wel heel hard nodig. Om samen weer te ontdekken hoe mooi en bevrijdend het is om samen Jezus te volgen.

(Bron: lezing Contrario)

Van de EO site: Homosexualiteit, zoeken naar een weg in het geloof

Ook ds. Jac. Kruidhof - tot zijn emeritaat (in januari) predikant van een gereformeerd-vrijgemaakte gemeente te Zwolle - bepleit duidelijkheid én mededogen. „Jezus was duidelijk en helder. Maar hij ging de mensen opzoeken en er kwamen grote scharen naar Hem toe, ondanks hun schaamte.” Kruidhof kende net als De Bruijne de verleiding om minder duidelijk te zijn over de bijbelse boodschap in pastorale contacten met homoseksuele kerkleden. „Maar Jezus praatte het verkeerde nooit goed. Tegelijkertijd zie je dat Hij leefde temidden van mensen die Hij als geen ander doorzag in hun gebrek en zonde, omdat Hij die mensen bleef bezien zoals God hen bedoeld had.”

Kruidhof staat in het pastoraat dan ook net zomin als De Bruijne klaar met een kort oordeel. „Gods wetten, waar we zo tegenop kunnen lopen, zijn goed. Ik zoek de pastorale rek, de ruimte die we krijgen als we in moeilijke situaties toch blijven uitgaan van het uiterste, het écht goede dat God ons heeft beloofd.” Hij wijst naar de totale verlossing die komen zal in het nieuwe paradijs. „Als je van die toekomst uitgaat, dan kán een homoseksuele relatie niet. Maar God begint ook nu al Zijn kracht van verlossing over ons uit te ‘zonnen’. Daar mogen we ons als gemeente in koesteren. En temidden van die gemeente ook onze homoseksuele broeders en zusters.”

Kruidhof benadrukt enerzijds de bijzondere moeilijkheden die homofiele christenen ondervinden, maar waarschuwt tegelijkertijd tegen een vergelijking van moeiten. „We hebben allemaal wat, we leven allemaal als mensen die hun kruis op zich moeten nemen.” Hij noemt het bijbelgedeelte van Johannes 21:18-22, waarin Jezus aan Petrus vertelt wat hem in zijn latere leven nog voor lijden te

Er is iemand
die van je
houdt:

God!

Vrij

wachten staat. Petrus wijst daarop naar Johannes, en vraagt hoe het dan met hem zit. „Ik zou dan hebben geantwoord dat Johannes het ook moeilijk zal krijgen. Maar Jezus zegt: dat gaat je niet aan, volg jij mij. We moeten ons eigen lijden niet vergelijken met dat van anderen. Dan ga je je zielig voelen, of juist beter dan die ander. We moeten ieder persoonlijk Hém dienen. Maar daarbij hebben we natuurlijk wel wat aan elkaar.”

Om elkaar te ondersteunen moeten de noden bekend zijn. Er is in de kerken vaak nog verlegenheid om open over seksualiteit te spreken. Kruidhof: „Over homoseksuele gevoelens zou wat dat betreft gewoner gepraat moeten worden, als over een van de moeiten die mensen kunnen hebben. Zodat mensen zich kwetsbaar durven opstellen en erover willen praten.”

Avond 5 Een christen is een gulle gever

Achtergrondinformatie

inleiding

Bedoeling van deze les is om de jongeren te laten nadenken over wat hun geloof betekent mbt hun geefgedrag.

De volgende onderdelen staan ook op het werkblad

Basisprincipes

Hieronder vind je 3 basisprincipes die afgeleid zijn uit wat de bijbel zegt over ons omgaan met geld en bezit.

principe 1: ONS EIGENDOM IS ZIJN EIGENDOM

Alles wat we hebben komt uit Gods hand. Hij roept ons om goede beheerders (of 'rentmeesters') te zijn over alles wat ons is gegeven. Het gaat God niet alleen om wat we geven, maar om hoe wij omgaan met alles wat we hebben.

Volgens Genesis 1 en 2 gaat ons rentmeesterschap over de zorg voor de hele wereld. 'Groene' zaken vormen een belangrijk deel van onze christelijke zorg.

Principe 2: DE LIEFDE VOOR GELD IS EEN GEVAARLIJK DING

Het Nieuwe Testament leert ons veel over de gevaren van een verkeerde houding ten opzicht van geld en bezittingen. We leven in een zeer materialistisch tijdperk. We moeten deze waarschuwingen ter harte nemen en minder vast zitten aan geld en bezittingen.

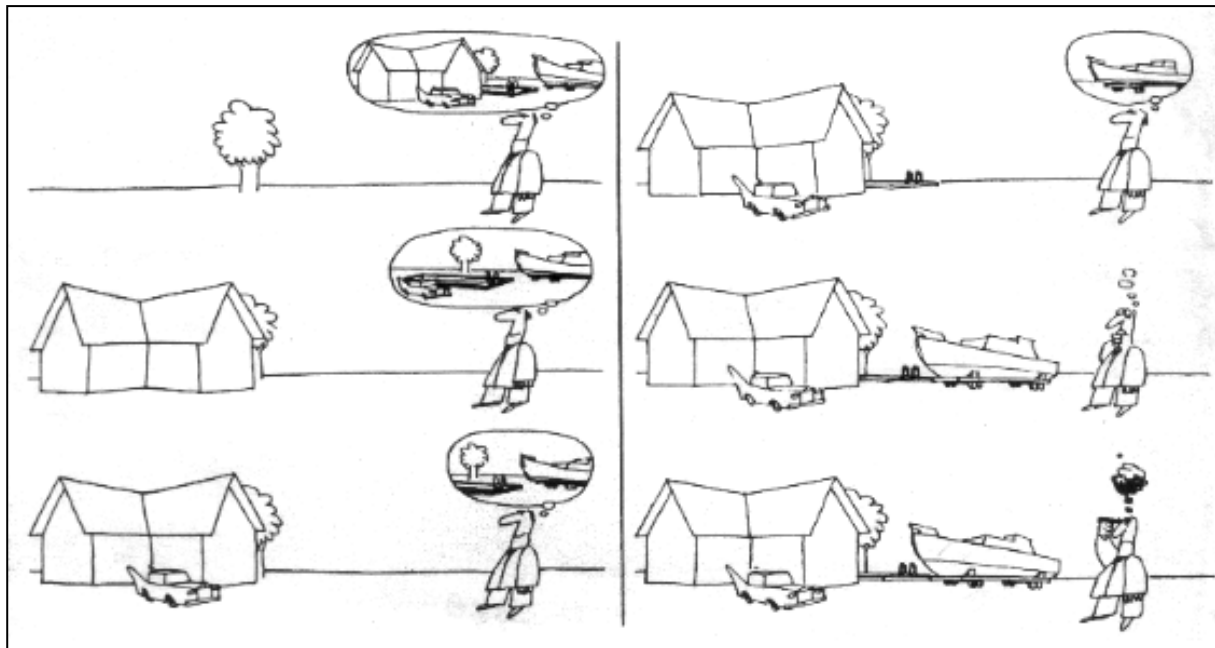
Principe 3: GOD ZORGT VOOR WAT WE NODIG HEBBEN

Als we ons geld en ons werk aan God toevertrouwen, zal Hij ons leiden en ons voorzien van wat we nodig hebben. Je zult ontdekken dat je God nooit zult kunnen overtreffen in het geven.

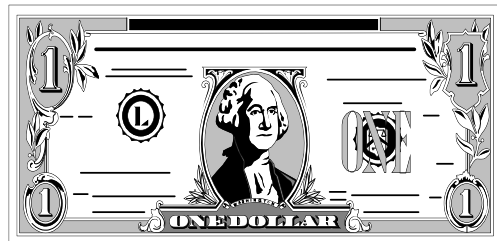
Wat illustraties bij de principes:

Journalist aan Rockefeller: Hoeveel geld heb je nodig om gelukkig te zijn?
antwoord: duizend dollar meer.

The millionaire and his dollar

A story is told about a church meeting where a very wealthy man rose to tell the rest of those present about his Christian Faith. "I'm a millionaire," he said, "and I attribute my wealth to the blessings of God in my life." He went on to recall the turning point of his faith. As a young man he had just earned his first dollar and he went to a church meeting that night. At that meeting was a missionary who discussed his work. At the time of the offering to go to the work of this missionary the wealthy man knew that he would either have to give it all to God or nothing at all. So at that moment he decided to give all that he had to God. Looking back he knew that God had blessed that decision and had made him wealthy. When he had finished there was an awed silence. As he moved to his seat and sat down a little old lady leaned over to him and said: "I dare you to do it again."

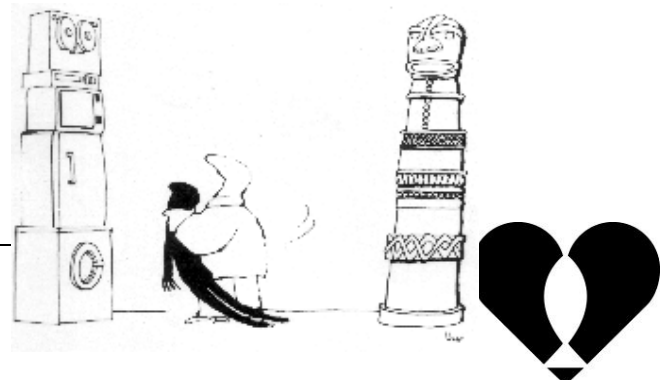
Geld is als.....

...zout water.

Hoe meer je ervan drinkt,
hoe meer dorst je krijgt.

... als mest.

Op een hoop gegooid stinkt het,
maar wijd verspreid geeft het rijke
zegen.

het geven in de gereformeerde kerk

Wij kennen niet het systeem van de tienden. (De verplichting om 10% van je inkomsten aan de kerk te geven). Wel kennen we de zogenaamde 'Vaste Vrijwillige Bijdrage' (VVB). Het gaat daarbij om een vast bedrag dat aan het begin van het jaar beloofd wordt als bijdrage aan de kerk, en per maand betaald wordt.

Achter het systeem van de VVB zitten de volgende argumenten:

- a. het is goed voor de gever
Door te beloven maandelijks een vast bedrag te geven, wordt je geholpen om inderdaad op vaste basis een gedeelte van je inkomen te reserveren voor de Here. Dat komt jezelf ten goede, want geven voor de Here is een zegen. (Lukas 6:38; 1 Timoteüs 6:6)
- b. het is goed voor de gemeente
Om als kerkelijke gemeente de uitgaven te kunnen plannen is het goed enigszins zicht te hebben op de inkomsten. Het systeem van VVB geeft de kerkelijke financiën een gezonde basis

Waarom een vrijwillige bijdrage en geen vaste 10 %?

In het oude testament eiste God van zijn volk een minimumbijdrage van 10% (Lev.27:30-33; Deut.12,5-6; 14:28-29; Mal 3:8). Maar het nieuwe testament gaat verder en dieper, en laat ons zien dat we de hele 100% aan de Here moeten wijden. (Lukas 14:33); heel ons leven, inclusief ons bezit, moeten we aan de Here offeren. (Rom 12:1). De Here wil dat wij onze liefde en dankbaarheid voor Hem ook uiten in ons geven. (2 Kor.8:8-12 i 9:5-7), daarom schrijft Hij in het nieuwe testament geen vast percentage meer voor.

Dan nog wat achtergrondinformatie, die niet op het werkblad staat:

Vrijgevigheid

Hoe zet je dan wel een punt achter de hebzucht? In Korintiërs 8 citeert Paulus Spreuken. Hij moedigt mensen aan geld aan de armen te geven. Het is belangrijk te zien hoe hij hen motiveert. Hij richt zich niet op hun wil: 'Je kunt maar beter geven, anders zal God je krijgen.' Hij speelt ook niet in op hun emoties: 'Je moet geven, want de armen lijden zo verschrikkelijk.' Hij mikt op hun harten: „*Tenslotte kent u de liefde die onze Heer Jezus Christus heeft gegeven: Hij was rijk, maar is omwille van u arm geworden opdat u door zijn armoede rijk zou worden.*” (8:9) En dan hoofdstuk 9: „*Bedenk dit: wie karig zaait, zal karig oogsten; wie overvloedig zaait, zal overvloedig oogsten.*”

Hij zegt: ik zal je het ultieme voorbeeld van geven laten zien. Jezus werd letterlijk in stukken gebroken aan het Kruis. Aan het Kruis werd Jezus uitgedeeld. Waarom? Om ons te kunnen oogsten. Paulus zegt dat wanneer we deze ongelooflijke gift zien, we de macht van het geld in ons leven kunnen breken.

Het Kruis, de ultieme daad van vrijgevigheid, is onze enige zekerheid. Geloof jij in het Kruis? Dan weet je dat God van je houdt. Dit is een zekerheid die geld je niet geven kan. Het Kruis geeft je meer rijkdom dan geld. Jezus Christus gaf de hemel op. Hij gaf Zijn heerlijkheid op. Hij gaf al de rijkdom die Hij had. Hij deed dit omdat jij en ik Hem meer waard zijn dan al dat andere. Als je dat ziet, als dat je hart raakt, zul je vrij zijn van de macht van het geld.

Als iets in je leven waardevoller is dan Jezus, zal het je controleren. Je zult alles op alles zetten om het te krijgen. Je zult er zelfs voor willen sterven. Maar Jezus is de enige schat die

stierf voor jou. Als je dit ziet, wil je je geld delen met anderen. Je geeft het aan de armen en je ziet dat hun leven verbetert. Je geeft het aan goede doelen en je ziet goede dingen gebeuren. Je zult hier vreugde in vinden. Dan pas zul je echt rijk zijn. Maar je doet het niet om die rijkdom te krijgen en je beter over jezelf te voelen.
(uit een preek van Tim Keller)

Het Oude Testament over geven

In het OT had God zijn volk al vroeg geleerd om te delen en iets terug te geven van wat ze van Hem gekregen hadden:

om te beginnen moesten de Israëlieten ieder jaar 10 % van hun oogst en inkomsten weggeven. Dat was bestemd voor de Levieten en priesters die onderhouden moesten worden en ook de armen profiteerden hiervan. [tienden]

daarnaast was er een regel dat om de zeven jaar het land en de boomgaarden niet bewerkt mochten worden. Dat was goed voor het land, en wat spontaan opkwam en groeide was allemaal voor de armen. [sabbatsjaar]

en dan was er ook nog het zgn. jubeljaar: eens in de vijftig jaar, slaven moesten worden vrijgelaten en families die grond hadden moeten verkopen en waren verarmd kregen hun bezit terug. [jubeljaar]

wanneer er in de andere jaren gewoon geoogst werd moesten de randen van de akkers overblijven voor de armen, dat gold ook voor vruchten die op de grond waren gevallen in de boomgaarden.

een Israëliet was verplicht om ruimhartig geld te lenen aan zijn naaste als die in moeilijkheden kwam en hij mocht geen rente vragen. En één keer in de zeven jaar werden alle schulden kwijtgescholden. Dus iemand geld uitlenen kwam heel vaak neer op geld geven.

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd:

- De jongeren kennen hun eigen uitgavenpatroon.
- De jongeren kennen de bijbelse principes mbt het geven
- De jongeren weten dat het gaat om je hart en niet om hoeveel je precies geeft.

Hart

- De jongeren willen zelf ook graag gaan geven.
- De jongeren beseffen dat ze heel veel van God gekregen hebben en dat God wil dat wij ook zo aan anderen geven.

Handen

- De jongeren kunnen benoemen waarom het belangrijk is om te geven.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugkoppeling Wat hebben we afgelopen weken gedaan? We hebben het gehad over het zesde gebod, dat het er om gaat mensen bij God te brengen, en dat ons leven waardevol is omdat God het waardevol vindt. We hebben we het gehad over het zevende gebod en het huwelijk. Vorige keer hadden we een keuzeles: over homofilie of over echtscheiding. - zijn er n.a.v. vorige week nog vragen? - kunnen ze nog een keer heel kort aangeven wat volgens het het bijbelse standpunt is mbt huwelijk/echtscheiding; homofilie Vandaag gaan we naar het hebben over het 8^e gebod: ‘ Steel niet’. Leg nog een keer uit dat alle geboden allemaal een heel gebied bestrijken; b.v. 5^e gebod: gezag; 6^e gebod: eerbied voor het leven; 7^e gebod: huwelijk en sexualiteit. Het 8^e gebod raakt ons bezit en hoe we daar mee omgaan. We zullen dat in deze les toespitsen op het onderwerp: het christelijke geven.	
19.20	Geldebestedingsspel Begin deze les met een soort spel. Iedereen krijgt een gelijk aantal geldfiches. (b.v. 3 van €10.-, 6 van €5.-, 15 van €2.-, en 10 van €1.-) De meeste jongeren krijgen thuis wel zak- en/of kleedgeld, bovendien	

	hebben velen inkomsten uit een baantje. We willen nu gaan kijken hoe de jongeren daar mee omgaan. Er staan een aantal busjes met etiketten: - kleding en uiterlijk - uitgaan, - kerk en goede doelen - muziek, - eten/drinken, - hobby - telefoon - vervoer Iedereen mag zijn fiches verdelen over de potten, zoals ze in hun eigen leven hun geld uitgeven. Wanneer iedereen klaar is worden de busjes leeg gehaald en gekeken hoeveel er overal aan uitgegeven wordt. Schrijf de categorieën op een groot vel en de bedragen erbij, laat de jongeren hier eens op reageren. Hadden ze dit verwacht? Wat vinden ze ervan? Als ze dit zo zien, zouden ze er dan iets aan willen veranderen? Waarom? En hoe? Kom hier aan het eind van de les nog even op terug.	
19.30	Bijbelstudie Het gaat deze les dus over hoe je met je geld omgaat als Christen. Hoor je als Christen anders met je geld om te gaan? Waarom? En hoe dan? Praat hier samen eens over. Splits op in drie groepjes. Elke groepje neemt één van de drie tekstgroepjes: (Teksten zijn opgenomen op het werkblad) 1. Lukas 18: 18-25 + Matteüs 6: 19-21 2. Lucas 12:16-21 + 1 Timoteüs 6: 6-10 3. Lukas 6: 36 en 38 ; Lukas 21: 1-4 en 2 Korintiërs 9: 6-7 Opdracht: bespreek samen de teksten, en formuleer op basis daarvan een korte pakkende spreuk, die de boodschap van de tekst goed weergeeft. (10 min) (De spreuk zou als thema van de preek over deze teksten moeten kunnen dienen) Vervolgens presenteren de drie groepjes kort hun bevindingen + de spreuk aan de groep.	
19.45	principes voor het geven Op het werkblad staat de volgende tekst: God heeft ons erg veel gegeven. Hij vraagt van ons dat wij ook royaal zijn. Het Nieuwe Testament geeft ons instructies. Daarin staat niet	

	precies hoeveel wij moeten geven, maar er staan wel principes die ons kunnen helpen om te bepalen hoe veel wij willen geven. Christenen geven... • uit dankbaarheid om wat Jezus jou gaf • in een goede verhouding met hun eigen inkomen • op een regelmatige en gestructureerde manier (niet wanneer het eens uitkomt, niet de 'restjes') • overeenkomstig de behoefte van de armen • in het geheim, niet om er een show van te maken • met vreugde Het gaat God er meer om dat we met hart en ziel geven dan dat we heel veel geven. Voor Hem is het belangrijker wat de gave voor ons betekent dan de feitelijke waarde in euro's en centen (Lucas 21:1-4). Besprek samen de genoemde principes. lees daarbij 2 Korintiërs 8:9 (op werkblad) Leg uit dat deze tekst staat in een gedeelte waarin Paulus de Korintiërs wil motiveren om te geven in een collecte voor de armen in Jeruzalem. Als Jezus alles aan jou gaf, waarom zou jij dan niet geven: heb je hier wel eens over nagedacht? Wat vind je daarvan? Je bent zo rijk door wat we van God krijgen, als je dat beseft dan kun je ook delen van wat je hebt Evt. kun je ook nog de vraag bespreken: We hebben steeds gezegd dat leven naar Gods wil bevrijdend werkt. Hoe zie je dat mbt dit onderwerp?	
19.55	afronding Kijk nog even terug naar het begin van de les. Hoe denken de jongeren nu over christen zijn en geven? Willen ze iets aan hun uitgavenpatroon veranderen?	
20.00	Presentatie: Overleg wat er in de folder moet komen. Bedenk waar ze echt voor willen gaan naar aanleiding van deze les. Dit kan iets concreets zijn of iets minder concreet. Probeer dit als leiding te sturen, probeer ze echt te stimuleren om ergens voor te gaan! Laat één of twee mensen dit uitwerken.	
20.10	Huiswerk: - memorisatiekaartje uitdelen, stimuleer ze ook het bijbelleesrooster te volgen	

	- taken mbt de prestatie - verdere informatie verwerkingsblad lezen (ook opgenomen in achtergrondinformatie) Sluiting Laat ze instanties noemen die van giften afhankelijk zijn, en doe daarvoor ook voorbede.	
--	--	--

c. benodigde materialen

- fiches, busjes met doelen voor geldbestedingsspel
- flap, stiften
- memorisatiekaartje

d. suggesties

zingen: Ps 49:1,3 5; Ps.119:13,14; Ps 146: 1-3; Gz 38; LB 473:1,4,10

bijbelgedeelten: Mal.3:8-12;; Lk 18,18-27; 2 Korintiërs 8 en 9; 1 Tim.6

belijdenis: HC znd 42

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - De jongeren kennen hun eigen uitgavenpatroon.				
	2 - De jongeren kennen de bijbelse principes mbt het geven				
	3 - De jongeren weten dat het gaat om je hart en niet om hoeveel je precies geeft.				
	4. - De jongeren willen zelf ook graag gaan geven.				
	5. - De jongeren beseffen dat ze heel veel van God gekregen hebben en dat God wil dat wij ook zo aan anderen geven.				
	6. - De jongeren kunnen benoemen waarom het belangrijk is om te geven.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Een christen is een gulle gever

blok E - nivo 3 - avond 5

Bijbelstudie

Lukas 18: 18-25

18 Een hooggeplaatst persoon vroeg hem: 'Goede meester, wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwige leven?' 19 Jezus antwoordde: 'Waarom noemt u mij goed? Niemand is goed, alleen God. 20 U kent de geboden: pleeg geen overspel, pleeg geen moord, steel niet, leg geen vals getuigenis af, toon eerbied voor uw vader en uw moeder.' 21 De man zei: 'Aan dat alles heb ik me sinds mijn jeugd gehouden.' 22 Toen Jezus dat hoorde, zei hij: 'Nog één ding ontbreekt u. Verkoop alles wat u hebt en verdeel de opbrengst onder de armen, dan zult u een schat in de hemel bezitten. Kom daarna terug en volg mij!' 23 Toen de man dat hoorde, werd hij diepbedroefd. Hij was namelijk zeer rijk. 24 Toen Jezus zag dat de man zo bedroefd werd, zei hij: 'Wat is het moeilijk voor rijken om het koninkrijk van God binnen te gaan. 25 Het is gemakkelijker voor een kameel om door het oog van een naald te gaan dan voor een rijke om het koninkrijk van God binnen te gaan.'

Matteüs 6: 19-21

19 Verzamel voor jezelf geen schatten op aarde: mot en roest vreten ze weg en dieven breken in om ze te stelen. 20 Verzamel schatten in de hemel, daar vreten mot noch roest ze weg, daar breken geen dieven in om ze te stelen. 21 Waar je schat is, daar zal ook je hart zijn.

Lucas 12:16-21

16 En hij vertelde hun de volgende gelijkenis: 'Het landgoed van een rijke man had veel opgebracht, 17 en daarom vroeg hij zich af: Wat moet ik doen? Ik heb geen ruimte om mijn voorraden op te slaan. 18 Toen zei hij bij zichzelf: Wat ik zal doen is dit: ik breek mijn schuren af en bouw grotere, waar ik al mijn graan en goederen kan opslaan, 19 en dan zal ik tegen mezelf zeggen: Je hebt veel goederen in voorraad, genoeg voor vele jaren! Neem rust, eet, drink en vermaak je. 20 Maar God zei tegen hem: "Dwaas, nog deze nacht zal je leven van je worden teruggevorderd. Voor wie zijn dan de schatten die je hebt opgeslagen?" 21 Zo vergaat het iemand die schatten verzamelt voor zichzelf, maar niet rijk is bij God.'

1 Timoteüs 6: 6-10

19 Verzamel voor jezelf geen schatten op aarde: mot en roest vreten ze weg en dieven breken in om ze te stelen. 20 Verzamel schatten in de hemel, daar vreten mot noch roest ze weg, daar breken geen dieven in om ze te stelen. 21 Waar je schat is, daar zal ook je hart zijn.

Lukas 6: 36 en 38

36 Wees barmhartig zoals jullie Vader barmhartig is.

38 Geef, dan zal je gegeven worden; een goede, stevig aangedrukte, goed geschudde en overvolle maat zal je worden toebedeeld. Want de maat die je voor anderen gebruikt, zal ook voor jullie worden gebruikt.'

Lukas 21: 1-4

1 Toen hij opkeek, zag hij hoe rijken hun giften in de offerkist kwamen werpen. 2 Hij zag ook dat een arme weduwe er twee muntjes in gooide, 3 en hij zei: 'Ik verzeker jullie: deze arme weduwe heeft meer gegeven dan alle anderen. 4 Want de anderen hebben iets van hun overvloed geofferd, maar zij heeft van haar armoede alles gegeven wat ze nodig had voor haar levensonderhoud.'

2 Korintiërs 9: 6-7

6 Bedenk dit: wie karig zaait, zal karig oogsten; wie overvloedig zaait, zal overvloedig oogsten. 7 Laat ieder zo veel geven als hij zelf besloten heeft, zonder tegenzin of dwang, want God heeft lief wie blijmoedig geeft.

Principes voor het geven

Hieronder vind je 3 basisprincipes die afgeleid zijn uit wat de bijbel zegt over ons omgaan met geld en bezit.

Principe 1: ONŠ EIGENDOM IS ZIJN EIGENDOM

Alles wat we hebben komt uit Gods hand. Hij roept ons om goede beheerders (of 'rentmeesters') te zijn over alles wat ons is gegeven. Het gaat God niet alleen om wat we geven, maar om hoe wij omgaan met alles wat we hebben.

Volgens Genesis 1 en 2 gaat ons rentmeesterschap over de zorg voor de hele wereld. 'Groene' zaken vormen een belangrijk deel van onze christelijke zorg.

Principe 2: DE LIEFDE VOOR GELD IS EEN GEVAARLIJK DING

Het Nieuwe Testament leert ons veel over de gevaren van een verkeerde houding ten opzicht van geld en bezittingen. We leven in een zeer materialistisch tijdperk. We moeten deze waarschuwingen ter harte nemen en minder vast zitten aan geld en bezittingen.

Principe 3: GOD ZORGT VOOR WAT WE NODIG HEBBEN

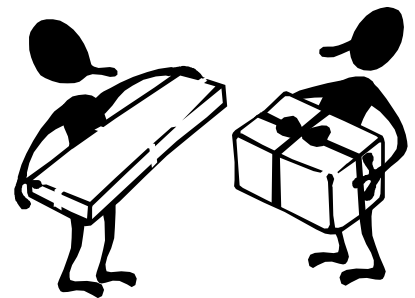
Als we ons geld en ons werk aan God toevertrouwen, zal Hij ons leiden en ons voorzien van wat we nodig hebben. Je zult ontdekken dat je God nooit zult kunnen overtreffen in het geven.

2 Korintiërs 8:9

Tenslotte kent u de liefde die onze Heer Jezus Christus heeft gegeven: hij was rijk, maar is omwille van u arm geworden opdat u door zijn armoede rijk zou worden.

Het geven in de gereformeerde kerk

Wij kennen niet het systeem van de tienden. (De verplichting om 10% van je inkomsten aan de kerk te geven). Wel kennen we de zogenaamde 'Vaste Vrijwillige Bijdrage' (VVB). Het gaat daarbij om een vast bedrag dat aan het begin van het jaar beloofd wordt als bijdrage aan de kerk, en per maand betaald wordt.

Achter het systeem van de VVB zitten de volgende argumenten:

- a. *het is goed voor de gever*
Door te beloven maandelijks een vast bedrag te geven, wordt je geholpen om inderdaad op vaste basis een gedeelte van je inkomen te reserveren voor de Here. Dat komt jezelf ten goede, want geven voor de Here is een zegen. (Lukas 6:38; 1 Timoteüs 6:6)
- c. *het is goed voor de gemeente*
Om als kerkelijke gemeente de uitgaven te kunnen plannen is het goed enigszins zicht te hebben op de inkomsten. Het systeem van VVB geeft de kerkelijke financiën een gezonde basis

Waarom een vrijwillige bijdrage en geen vaste 10 %?

In het oude testament eiste God van zijn volk een minimumbijdrage van 10% (Lev.27:30-33; Deut.12,5-6; 14:28-29; Mal 3:8). Maar het nieuwe testament gaat verder en dieper, en laat ons zien dat we de hele 100% aan de Here moeten wijden. (Lukas 14:33); heel

ons leven, inclusief ons bezit, moeten we aan de Here offeren. (Rom 12:1). De Here wil dat wij onze liefde en dankbaarheid voor Hem ook uiten in ons geven. (2 Kor.8:8-12 i 9:5-7), daarom schrijft Hij in het nieuwe testament geen vast percentage meer voor.

The millionaire and his dollar

A story is told about a church meeting where a very wealthy man rose to tell the rest of those present about his Christian Faith. "I'm a millionaire," he said, "and I attribute my wealth to the blessings of God in my life." He went on to recall the turning point of his faith. As a young man he had just earned his first dollar and he went to a church meeting that night. At that meeting was a missionary who discussed his work. At the time of the offering to go to the work of this missionary the wealthy man knew that he would either have to give it all to God or nothing at all. So at that moment he decided to give all that he had to God. Looking back he knew that God had blessed that decision and had made him wealthy. When he had finished there was an awed silence. As he move to his seat and sat down a little old lady leaned over to him and said: "I dare you to do it again."

Journalist aan Rockefeller: *Hoeveel geld heb je nodig om gelukkig te zijn?*
Antwoord: *Duizend dollar meer.*

Geld is als.....

...zout water

Hoe meer je ervan drinkt,
hoe meer dorst je krijgt.

... als mest

Op een hoop gegooid stinkt het,
maar wijd verspreid geeft het rijke zegen

1 Timotheüs 6:8-10a

Wij hebben voedsel en kleren, laten we daar tevreden mee zijn. Wie rijk wil worden, staat bloot aan verleiding, raakt in een valstrik en valt ten prooi aan dwaze en schadelijke begeerten die een mens in het verderf storten en ten onder doen gaan. Want de wortel van alle kwaad is geldzucht.

Bijbelleesrooster -----

Deuteronomium 14:22-29

In het Oude Testament gaven mensen tienden van hun inkomsten. Daar werden de levieten van onderhouden en ook de armen profiteerden ervan.

Maleachi 3:6-12

Er waren ook perioden dat het volk het geven van tienden naliet.

Lukas 18:9-14

Blijkbaar kun je ook met een verkeerde houding offeren van je bezit en inkomen.

Handelingen 4:32-37

Er was geen expliciete opdracht om zo royaal te delen en weg te geven, maar geloof in Christus had iets met deze mensen gedaan. Ze dachten niet meer vanuit een regel, genade had hun harten radicaal veranderd.

2 Korintiërs 8: 1-15

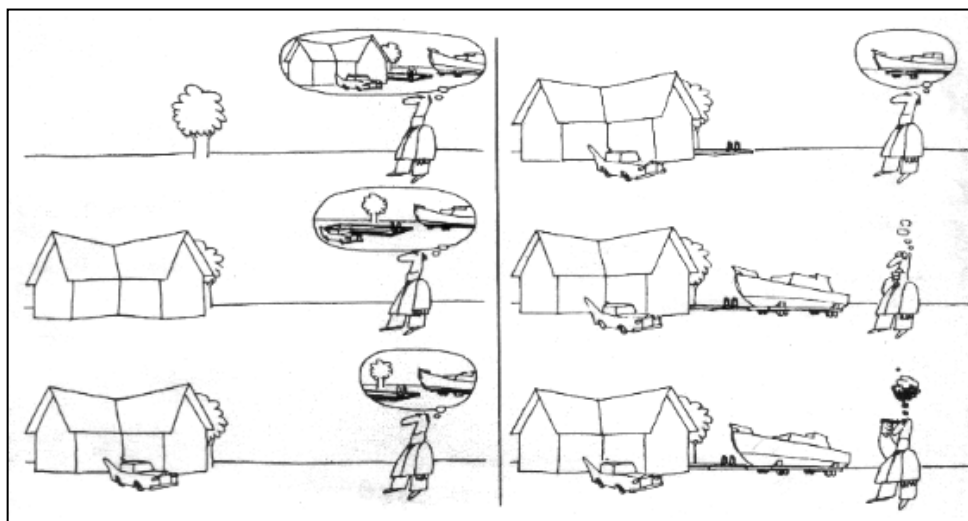
Hier zegt Paulus heel belangrijke dingen over je motivatie om te geven.

2 Korintiërs 9: 1-15

Opvallend is het accent dat Paulus legt op vrijwilligheid!

1 Timoteüs 6:8-19

het patroon in handelingen (alles gemeenschappelijk) werd blijkbaar niet aan elke gemeente opgelegd. Wel moesten rijken zich bewust zijn van het gevaar van rijkdom en ruimhartig weggeven.

Avond 6 Christelijk leven: bevrijd je kruis dragen

Achtergrondinformatie

inleiding

Bedoeling van deze les is om de jongeren te laten begrijpen dat een keuze voor een christelijk leven niet alleen bevrijding in ons leven brengt, maar ook strijd. Er is namelijk nog veel in onszelf en in deze wereld dat zich daar tegen verzet. Christen zijn betekent ook zelfverloochening en kruisdragen.

Twee kanten

De opzet van de les benadrukt de twee kanten van christelijke gehoorzaamheid. Aan de ene kant is het bevrijdend: leven naar Gods wil en wet is onze bestemming waardoor we als mens maximaal tot bloei komen. Denk aan de bekende vergelijking van de vis in het water. Het water is geen lastige inperking van vrijheid maar een voorwaarde om echt te kunnen leven, buiten het water wacht een snelle dood ...

Op deze manier kun je uitleggen dat Gods geboden goed zijn en je leven beschermen. Onderzoek bevestigt dit ook. Zo blijkt uit verschillende onderzoeken in Nederland en Amerika dat christenen meer van seksualiteit genieten dan niet-christenen. Waarom? Omdat ze Gods ontwerp respecteren. Je kunt je ook voorstellen dat respect voor het vierde gebod (rustdag) ons bewaart voor workaholicisme en beschermt tegen burnout en overspannenheid.

Zo zou er bij elk gebod wel iets te bedenken zijn waaruit blijkt dat het ons vrij maakt van gebondenheid aan ongezonde levenspatronen. Jakobus noemt in zijn brief (1:25) de wet 'de wet van de vrijheid'. In Psalm 37 wordt uitgelegd dat 'het geluk van goddelozen onbestendig is'. De wet aan je laars lappen kan een gevoel van vrijheid geven maar het zal zich al heel snel tegen je keren. Vergelijk ook Spreuken 1:31, wat je zaait zul je moeten eten.

Dit is de positieve kant van christelijke gehoorzaamheid. Maar wij zijn helaas nog geen mensen met een louter positieve kijk op het leven met God. Onze nieuwe mens wil God in alles gehoorzamen, onze oude mens wordt gedreven door een zondige neiging tot onafhankelijkheid en egoïstische verlangens. Diep in ons hart voeren we als het goed is een dagelijkse strijd tegen verlangens, begeertes en gedachten die vreemd zijn aan Gods ontwerp. Strijd doet altijd pijn, ook als het 'slachtoffer' in die strijd een zondige neiging is. Zondige mensen moeten dagelijks nee zeggen. 'Nee' zeggen doet altijd pijn, in welke context het ook gebeurt. Als ik nee zeg sterft er iets.

Dit is het zgn. 'negatieve grondmotief' van het christelijk leven. We komen het voortdurend tegen in het nieuwe testament:

-Romeinen 6:4a – Wij zijn met Christus begraven door de doop in de dood

-Romeinen 6:6a – 'Dit weten wij immers dat onze oude mens meegekruisigd is'

-Galaten 2:20a – met Christus ben ik gekruisigd'

-Galaten 6:14 'maar moge ik ervoor bewaard blijven te roemen anders dan in het kruis van onze Here Jezus Christus door wie de wereld mij gekruisigd is en ik der wereld'

-Matteüs 16:24-25 - Toen zei Jezus tegen zijn leerlingen: 'Wie achter mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen, zijn kruis op zich nemen en mij volgen. Want ieder die zijn leven

wil behouden, zal het verliezen, maar wie zijn leven verliest omwille van mij, zal het behouden.

Christen-zijn betekent de bereidheid om te sterven. Niet de lichamelijke dood, maar sterven aan de zonde. Wie bouwt op het kruis van Christus moet aanvaarden dat er ook een kruis in z'n eigen leven komt te staan, een kruis waar mijn eigen zondige natuur en de 'wereldse begeerten' aan worden vastgespijkerd. Christus volgen is 'nee' zeggen en sterven.

Niet jaloers zijn is 'nee' zeggen tegen mijzelf. Er sterft een bepaald verlangen.

Geen overspel plegen is soms gewoon de andere kant opkijken en 'nee' zeggen tegen zondige gedachten en verlangens. Opnieuw sterft er een verlangen.

Mijn naaste liefhebben is 'nee' zeggen tegen de neiging om me te verheffen boven een ander. Er sterft een stuk ijdelheid in mij.

Geen vals getuigenis geven is 'nee' zeggen tegen de neiging om te scoren met een sappige roddel. Er sterft een stukje hoogmoed.

Gods niet afbeelden is 'nee' zeggen tegen mijn neiging om eenzijdig over God te denken etc.

Als we denken dat leven naar Gods wet alleen maar leuk is hebben we de Schrift niet echt tot ons laten spreken. We leven in een wereld die tegen niets nee zegt. Gehoorzaamheid aan God voelt niet op elk moment als een warme deken. Er zitten lelijke splinters in het kruis dat de christen dragen moet. En dan roept Christus ons ook nog eens op om 'dagelijks' ons kruis op ons te nemen. ...

Christelijk gehoorzaamheid is niet romantisch. En toch ... toch is het de weg naar het echte leven. Mijn oude mens sterft – en dat doet pijn - maar gelijk op met deze pijn: Christus wordt in mijn leven zichtbaar, en dat is geweldig! Dat heeft eeuwigheidswaarde. Ik mag weer mens worden zoals God het bedoeld heeft. Pijn en blijdschap. Het zijn twee kanten van één medaille.

Kruisdragen

Uit een preek van Jaap Oosterhuis:

Wat betekent dat: 'je kruis op je nemen en achter Jezus aan gaan'? Dat betekent: Ik moet – als ik Jezus volg die zichzelf voor mij heeft opgeofferd – ook zelf offers durven brengen - dingen durven loslaten. Welke dingen? Niet alleen zondige gewoontes, maar alles wat mij zekerheid en houvast geeft los van Christus. Alles waardoor ik mij – los van het offer van Christus - sterk voel. Dat moet ik als het erop aan komt durven loslaten.. Waarom? Omdat ik er uiteindelijk – als ik voor God mag verschijnen - helemaal niets aan heb. Jezus zegt: Wat heb je eraan als je alles in deze wereld wint, als je een gevierd en geslaagd persoon bent? Je zult er je leven uiteindelijk niet mee kunnen vasthouden. Alleen Christus offer is mijn houvast. Als ik los van Christus mijn leven wil vasthouden en mezelf wil handhaven, dan zal ik uiteindelijk met lege handen staan. Maar als je nu offers kunt brengen, afstand kunt nemen, dingen kunt loslaten, omdat je Jezus hebt leren kennen, dan heb je het leven gevonden!

Om misverstand te komen: Ik moet dus niet offers brengen om daarmee een plekje in de hemel te verdienen. Jezus heeft met zijn offer mijn plekje in de hemel verdiend. Als ik dat besef, dan kan ik offers brengen. Met mijn offers verdien ik niks. Mijn offers zijn het bewijs dat ik Jezus' offer heb begrepen.

Wat heb jij geofferd in je leven?

Alles wat ik krampachtig probeer vast te houden zal me bij de handen afbreken als ik voor God verschijn.

Maar als ik op Christus' offer vertrouw en durf los te laten, dan zal Hij me vasthouden.

De Messias, de Zoon van God, die kwam als een lijdende knecht, zal straks terugkomen.

Maar dan om de wereld te oordelen. Zorg dat je je houvast zoekt in Hem, in zijn offer. Alleen dan ben je een volgeling van Jezus en heb je het leven gevonden.

Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd

- De jongeren weten dat leven als christen zowel bevrijding als zelfverloochening en strijd met zich meebrengt.
- De jongeren kunnen uitleggen wat het betekent om je kruis te dragen.
- De jongeren kunnen concreet de strijd aangeven, in het algemeen en in hun eigen leven.

Hart

- De jongeren willen die strijd voeren in hun eigen leven. Ze willen God volgen ondanks hun zondige aard.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugkoppeling en intro Wat hebben we afgelopen weken gedaan? We hebben het gehad over het zesde gebod, dat het er om gaat mensen bij God te brengen, en dat ons leven waardevol is omdat God het waardevol vindt. We hebben we het gehad over het zevende gebod en het huwelijk. We hebben een keuzeles gehad over homofilie of over echtscheiding. Vorige week hebben we het gehad over geven. Vandaag gaan we het hebben over christelijk leven. - kunnen ze aangeven wat er van de laatste lessen is blijven hangen? - zijn er nog vragen over wat tot nu toe behandeld is? Geef aan dat we vandaag niet vanuit één bepaald gebod naar ons christelijk leven gaan kijken, maar meer in het algemeen: welke aspecten (positief en negatief) zitten er aan het christelijke leven.	
19.20	wat typeert het christelijke leven Wat is typisch christelijk leven? Pak een groot vel en een stift en schrijf op wat de jongeren denken bij christelijk leven (een woordveld dus). Inventariseer nu eens: wie vindt dat fijn om zo te leven? Waarom? Wie vindt dat niet fijn om zo te leven? Waarom niet? Schrijf dit ook op een vel, maak een T-tabel.	

	Christelijk leven Fijn Niet fijn (De tabel staat ook op het werkblad, dus je kunt ze ook eerst even in twee of drietallen laten bespreken en invullen wat er fijn is aan het christelijk leven en wat niet, en dat alvast op hun werkblad in te vullen) Het zou mooi zijn als je in deze antwoorden al de strijd kan zien die we in deze les duidelijk willen maken. We gaan eerst kijken naar waarom christelijk leven fijn is	
19.25	Fijn, verder uitwerken Sluit eerst aan bij de mensen die hebben aangegeven dat het fijn is en waarom. Kunnen de anderen zich daarin vinden? Naar Gods wil leven is bevrijdend, laat ze nog maar eens denken aan de vis in het water en op het land. Het water is geen inperking van vrijheid maar een voorwaarde om echt te kunnen leven. Gods geboden zijn goed en beschermen je leven. Lees maar eens Jakobus 1:25 en Spreuken 1:30 en 31. (Op werkblad) Je niet aan de wet houden lijkt je soms een gevoel van vrijheid te geven, maar het zal zich al snel tegen je keren. Probeer nu samen de kant van ‘fijn’ in de tabel aan te vullen.	
19.35	niet fijn, verder uitwerken Nu gaan we eens kijken naar de kant van ‘niet fijn’, sluit weer eerst aan bij de mensen die hebben aangegeven dat het niet fijn is en waarom. Kunnen de anderen zich daarin vinden? Waarschijnlijk ervaart iedereen wel dat het aan de ene kant fijn is, maar aan de andere kant soms ook niet fijn. Hoe kan dat? Aan de ene kant wil de nieuwe mens in ons God in alles gehoorzamen, maar onze oude mens is geneigd zonde te doen en alleen aan zichzelf te denken. Dit is de strijd die christenen ervaren. Aan de ene kant willen we heel graag God gehoorzamen, maar aan de andere kant doen we nog altijd zonde en zullen we tegen die zonde moeten strijden om toch te leven zoals God dat wil. Zondige mensen moeten dagelijks ‘nee’ zeggen, en dat doet altijd pijn. Als ik nee zeg sterft er iets. Verdeel de groep in drieën. Geef elk groepje één van de volgende gedeelten:	

- Colossenzen 3:1-11
- Galaten 5:16-26
- Efeziërs 4:17-5:5.

En laat ze daarbij de volgende opdracht uitvoeren (teksten en opdracht op werkblad)

- lees het gedeelte samen
- omcirkel die gedeelten waarin je ziet dat het leven van een christen strijd inhoudt
- zoek 2 of drie verzen uit dit gedeelte die dat heel duidelijk laten zien (die lezen jullie straks voor voor de rest van de groep)

Laat daarna elk groepje kort weergeven wat ze gevonden hebben, en daarbij de gekozen verzen voorlezen.

- Maak duidelijk dat deze strijd ook bij de kern van Jezus' onderwijs hoort.

Op het werkblad staat:

Matteus 16:24-25: Toen zei Jezus tegen zijn leerlingen: 'Wie achter mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen, zijn kruis op zich nemen en mij volgen. Want ieder die zijn leven wil behouden, zal het verliezen, maar wie zijn leven verliest omwille van mij, zal het behouden.'

bespreek:

- Je moet dus jezelf verloochen en je kruis op je nemen. Wat betekent dit nu concreet?

We moeten dus dagelijks strijden, ons dagelijks bekeren en dagelijks nee zeggen. Een voorbeeld als we kijken naar de wet:

God niet afbeelden is 'nee' zeggen tegen mijn neiging om eenzijdig over God te denken.

Mijn naaste liefhebben is 'nee' zeggen tegen de neiging om me te verheffen boven een ander. Er sterft een stuk ijdelheid in mij.

Maak tweetallen, verdeel de andere geboden over de tweetallen en laat hen daarmee hetzelfde doen. Hoe ervaren zij de strijd bij dit gebod, tegen welke neiging moeten ze 'nee' zeggen?

Geef ze hiervoor even de tijd, en laat ze aan elkaar vertellen wat ze beschreven hebben. Bepaalde onderwerpen vinden de jongeren misschien interessant om te bespreken, geef daar ruimte voor.

Vul nu de andere kant van de tabel aan, 'niet fijn'.

Kijk nog even terug naar het woordveld en naar de T-tabel, zijn er nu verschillen, overeenkomsten, opvallendheden?

19.50	Afrondend Maak tenslotte het volgende duidelijk: Als we denken dat leven naar Gods wet alleen maar leuk is hebben we de schrift niet echt tot ons laten doordringen. We leven in een wereld die tegen niets nee zegt. Gehoorzaamheid aan God voelt niet op elk moment als een warme deken. Er zitten lelijke splinters in het kruis dat christenen dragen moeten. En dan roept Christus ons ook nog eens op om ‘dagelijks’ ons kruis op ons te nemen... Christelijke gehoorzaamheid is niet romantisch. En toch is het de weg naar het echte leven. Mijn oude mens sterft –en dat doet pijn- maar gelijk op met deze pijn: Christus wordt in mijn leven zichtbaar, en dat is geweldig! Dat heeft eeuwigheidswaarde. Ik mag weer mens worden zoals God het bedoeld heeft. Pijn en blijdschap, het zijn twee kanten van één medaille. Illustreer als catecheet en mentor dit eventueel met voorbeelden uit je eigen leven. Praat als afsluiting van deze les over die strijd, pijn en blijdschap. Ervaren ze dat in hun eigen leven? Kunnen ze dingen concreet benoemen? Willen ze die strijd voeren? Eventueel kun je op deze plaats ook het afsluitende gebed doen. Evt. kun je daarbij kiezen voor een kringgebed waarbij ieder begint met de zin ‘Heer help mij om....’	
20.00	Presentatie Overleg wat er in de folder moet komen. Bedenk waar ze echt voor willen gaan naar aanleiding van deze les. Dit kan iets concreets zijn of iets minder concreet. Probeer dit als leiding te sturen, probeer ze echt te stimuleren om ergens voor te gaan! Laat één of twee mensen dit uitwerken.	
20.15	Huiswerk opgeven - memorisatietekst uitdelen sluiting (zie ook slot onderdeel 19.50 uur)	

c. benodigde materialen

- Flap en stiften

d. suggesties

zingen: Ps 1 (evt onberijmd: E&R 52), Ps 119:3 en 4 ; Gz 115, Gz 161, Gz 163, LB 473

bijbelgedeelten: Marcus 8: 34-38; Lukas 14:25-33; Kol. 3:1-11; Gal. 5:16-26; Ef. 4:17-5:5.

belijdenis: HC 33

e. evaluatie

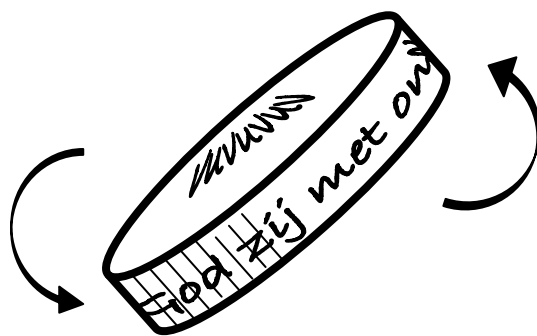
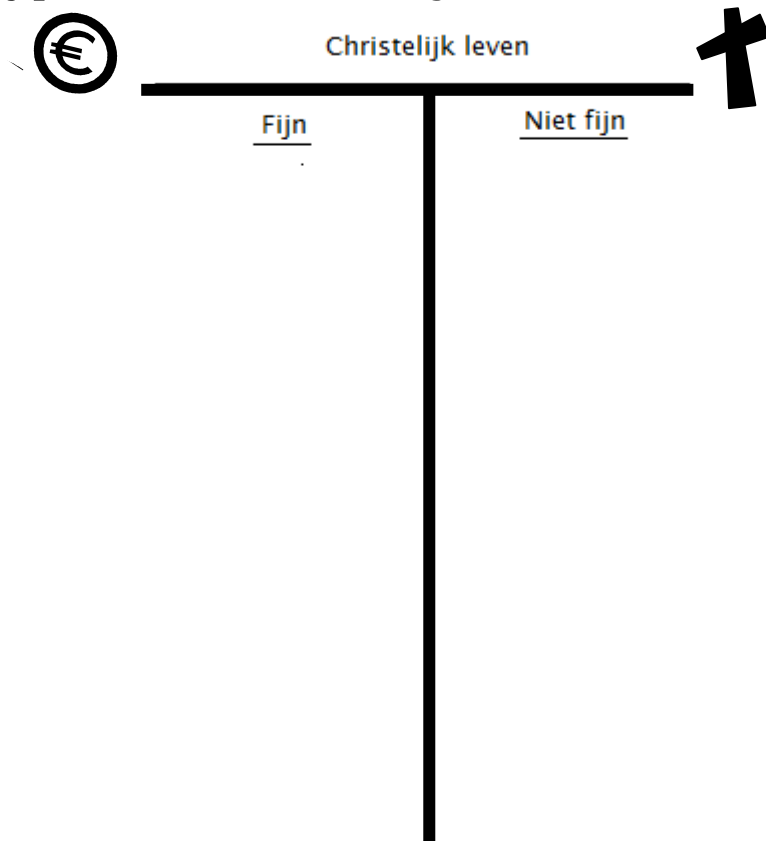
1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - De jongeren weten dat leven als christen zowel bevrijding als zelfverloochening en strijd met zich meebrengt.				
	2 - De jongeren kunnen uitleggen wat het betekent om je kruis te dragen.				
	3 - De jongeren kunnen concreet de strijd aangeven, in het algemeen en in hun eigen leven				
	4 - De jongeren willen die strijd voeren in hun eigen leven. Ze willen God volgen ondanks hun zondige aard.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

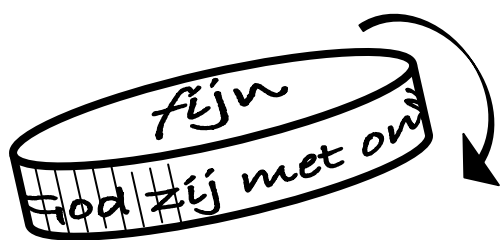
Christelijk leven: bevrijd je kruis dragen

blok E - nivo 3 - avond 6

Wat typeert het christelijke leven

† of €?

Fijn; verder uitwerken

Jakobus 1:25

25 Wie zich daarentegen spiegelt in de volmaakte wet die vrijheid brengt, en dat blijft doen, niet als iemand die hoort en vergeet, maar als iemand die ernaar handelt – hem valt geluk ten deel, juist om wat hij doet.

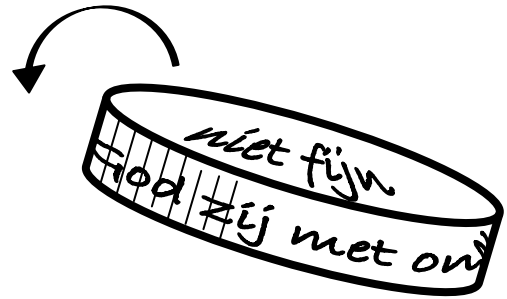
Spreuken 1:30 en 31

30 Je nam mijn raad niet aan en verachtte mijn berispingen.

31 Daarom pluk je de wrange vruchten van je plannen, je daden liggen je zwaar op de maag.

Niet fijn; verder uitwerken

Kolossenzen 3:1-11

1 Als u nu met Christus uit de dood bent opgewekt, streef dan naar wat boven is, waar Christus zit aan de rechterhand van God. 2 Richt u op wat boven is, niet op wat op aarde is. 3 U bent immers gestorven, en uw leven ligt met Christus verborgen in God. 4 En wanneer Christus, uw leven, verschijnt, zult ook u, samen met hem, in luister verschijnen. 5 Laat dus wat aards in u is afsterven: ontucht, zedeloosheid, hartstocht, lage begeerten en ook hebzucht – hebzucht is afgoderij –, 6 want om deze dingen treft Gods toorn degenen die hem ongehoorzaam zijn. 7 Vroeger hebt u ook die weg gevolgd en zo geleefd, 8 maar nu moet u alles wat slecht is opgeven: woede en drift, vloeken en schelden. 9 Bedrieg elkaar niet, nu u de oude mens en zijn leefwijze afgelegd hebt 10 en de nieuwe mens hebt aangetrokken, die steeds vernieuwd wordt naar het beeld van zijn schepper en zo tot inzicht komt. 11 Dan is er geen sprake meer van Grieken of Joden, besnedenen of onbesnedenen, barbaren, Skythen, slaven of vrijen, maar dan is Christus alles in allen.

Galaten 5:16-26

16 Ik zeg u dus: laat u leiden door de Geest, dan bent u niet gericht op uw eigen begeerten. 17 Wat wij uit onszelf najagen is in strijd met de Geest, en wat de Geest verlangt is in strijd met onszelf. Het een gaat in tegen het ander, dus u kunt niet doen wat u maar wilt. 18 Maar wanneer u door de Geest geleid wordt, bent u niet onderworpen aan de wet. 19 Het is bekend wat onze eigen wil allemaal teweegbrengt: ontucht, zedeloosheid en losbandigheid, 20 afgoderij en toverij, vijandschap, tweespalt, jaloezie en woede, gekonkel, geruzie en rivaliteit, 21 afgunst, bras- en slemppartijen, en nog meer van dat soort dingen. Ik herhaal de waarschuwing die ik u al eerder gaf: wie zich aan deze dingen overgeven, zullen geen deel hebben aan het koninkrijk van God. 22 Maar de vrucht van de Geest is liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, 23 zachtmoedigheid en zelfbeheersing. Er is geen wet die daar iets tegen heeft. 24 Wie Christus Jezus toebehoort, heeft zijn eigen natuur met alle hartstocht en begeerte aan het kruis geslagen. 25 Wanneer de Geest ons leven leidt, laten we dan ook de richting volgen die de Geest ons wijst. 26 Laten we elkaar niet uit eigenwaan de voet dwarszetten en elkaar geen kwaad hart toedragen.

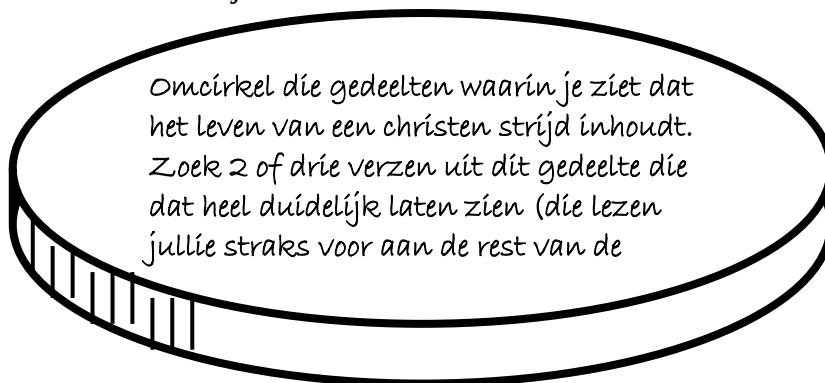
Efeziërs 4:17-5:5

17 Op gezag van de Heer zeg ik u dus met klem: ga niet langer de weg van de heidenen met hun loze denkbeelden. 18 In hun geest heerst duisternis en ze zijn vervreemd van het leven met God, omdat ze hem niet kennen en hun hart voor hem gesloten hebben. 19 Afgestompt als ze zijn, geven ze zich over aan losbandigheid en storten ze zich in allerlei zedeloze praktijken. 20 Maar zo hebt u Christus niet leren kennen! 21 U hebt toch over hem gehoord, u hebt toch onderricht over hem gekregen? Door Jezus wordt duidelijk 22 dat u uw vroegere levenswandel moet opgeven en de oude mens, die te gronde gaat aan bedrieglijke begeerten, moet afleggen, 23 dat uw geest en uw denken voortdurend vernieuwd moeten worden 24 en dat u de nieuwe mens moet aantrekken, die naar Gods wil geschapen is in waarachtige rechtvaardigheid en heiligheid. 25 Leg daarom de leugen af en spreek de waarheid tegen elkaar, want wij zijn elkaars ledematen. 26 Als u boos wordt, zondig dan niet: laat de zon niet ondergaan over uw boosheid, 27 geef de duivel geen kans. 28 Laat wie steelt niet meer stelen,

maar eerlijk de kost verdienen door zelf hard te werken om iets weg te kunnen geven aan wie het nodig heeft. 29 Laat geen vuile taal over uw lippen komen, maar alleen goede en waar nodig opbouwende woorden, die goeddoen aan wie ze hoort. 30 Maak Gods heilige Geest niet bedroefd, want hij is het stempel waarmee u gemerkt bent voor de dag van de verlossing. 31 Laat alle wrok en drift en boosheid varen, alle geschreeuw en gevloek, en alle kwaadaardigheid. 32 Wees goed voor elkaar en vol medeleven; vergeef elkaar zoals God u in Christus vergeven heeft.

51 Volg dus het voorbeeld van God, als kinderen die hij liefheeft, 2 en ga de weg van de liefde, zoals Christus, die ons heeft liefgehad en zich voor ons gegeven heeft als offer, als een geurige gave voor God. 3 Laat er bij u geen sprake zijn van ontucht of zedeloosheid, of van hebzucht – deze dingen horen niet bij heiligen. 4 Ook dubbelzinnige, oppervlakkige en platvloerse taal is ongepast – spreek liever woorden van dank. 5 Want u moet goed weten dat iemand die in ontucht leeft, zedeloos of hebzuchtig is – dat is allemaal afgoderij – geen deel kan hebben aan het koninkrijk van Christus en van God.

Matteus 16:24-25: Toen zei Jezus tegen zijn leerlingen: 'Wie achter mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen, zijn kruis op zich nemen en mij volgen. Want ieder die zijn leven wil behouden, zal het verliezen, maar wie zijn leven verliest omwille van mij, zal het behouden.'

1 Johannes 3: 17 - 18

Hoe kan Gods liefde in iemand blijven die meer dan genoeg heeft om van te bestaan, maar zijn hart sluit voor een broeder of zuster die hij gebrek ziet lijden? Kinderen, we moeten niet liefhebben met de mond, met woorden, maar waarachtig, met daden.

Bijbelleesrooster -----

Romeinen 6:1-14

Als je gelooft dat Christus voor je zonde is gestorven mag je ook met Hem opstaan in een nieuw leven, nu al. Het één gaat niet zonder het ander: vergeving en vernieuwing.

Romeinen 12:9-21

Dagelijkse bekering: het gaat over alledaagse dingen

Efeze 4:17-32

Van oud naar nieuw, elke dag weer een mogelijkheid om een beetje nieuwer te worden.

Kolossenzen 3:1-17

Ook in dit gedeelte zien we weer dat er sprake is van een proces in een christenleven. In vers 5 en 6 worden dingen genoemd die al verleden tijd waren voor de lezers van de brief, maar vanaf vers 8 wordt duidelijk dat er nog meer huiswerk is.

1 Tessalonicenzen 4:1-12

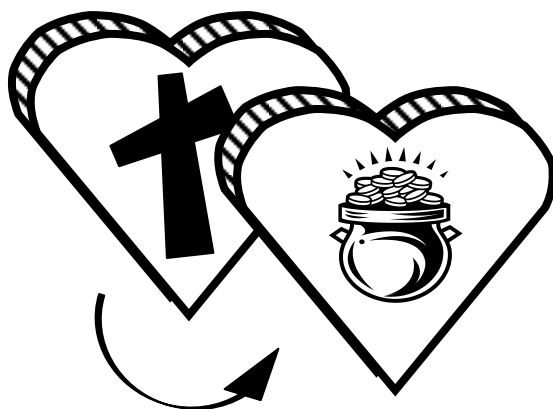
Eigenlijk komen we in elke brief van Paulus wel zo'n gedeelte tegen waarin hij de gemeente oproept tot steeds verdergaande dagelijkse bekering. De Tessalonicenzen leven al op een bepaalde manier, maar het kan nog beter blijkbbaar.

Hebreeënen 12:1-4

Dagelijkse bekering is strijd leveren.

1 Petrus 1:13-21

Christus heeft ons vrijgekocht met zijn bloed, dat motiveert om heilig te leven!

Avond 7 Getuigend Christen zijn (1)

Achtergrondinformatie

Inleiding

Bedoeling van deze les is om de jongeren na te laten denken over wat het betekent om getuigend christen te zijn. Daarbij is het belangrijk dat ze gaan beseffen dat God hen daarbij kan gebruiken juist voor de mensen om hen heen.

Een paar opmerkingen bij de bijbelstudievragen bij Johannes 1.

Vraag 1: het is duidelijk dat Andreas een broer is van Petrus en dat Andreas en Petrus waarschijnlijk Filippus ook wel kenden als plaatsgenoot. Filippus zal op zijn beurt niet zomaar Nathanaël hebben opgezocht. Hoewel het er niet met zoveel woorden staat, zullen ze bekenden / vrienden van elkaar zijn geweest.

Telkens zien we dit patroon in de Bijbel (vgl. bijv. Marcus 1:14-18, 29-30; 2:13-17; 5:19-20; 6:8-10): mensen die door Jezus zijn gevonden, delen dit goede nieuws met vrienden, familie, bekenden, collega's anderen in hun buurt. Tegenwoordig spreken we van het 'netwerk' van mensen. Het is belangrijk om te beseffen dat door de geschiedenis heen verreweg de meeste mensen tot Christus en de kerk zijn gekomen via contacten met 'gewone' christenen in hun buurt, die hun vrienden wilden zijn. Ook vandaag geldt dat voor ca. 80% van de nieuwe christenen die uit de wereld komen.

Gemeenteleden toerusten voor evangelisatie en getuige-zijn betekent dus allereerst dat we hun helpen om de mogelijkheden voor getuigen in hun eigen omgeving te ontdekken. Het betekent niet in de eerste plaats dat we hen rekruteren voor georganiseerd evangelisatiewerk, al kan dat een gevolg zijn.

Vraag 2: Filippus' getuigenis bevat ca. 3 zinnen, waarin zeker 2 fouten staan. Hij kent Jezus nog maar een dag en veel weet hij nog niet. Maar dat houdt hem niet tegen. Het is belangrijk dat jonge en oude kerkleden beseffen dat ons getuige-zijn niet rust in veel kennis en foutloze overdracht. Veel belangrijker is: kennen wij Jezus en Zijn liefde voor ons? Natuurlijk is kennis niet onbelangrijk, maar het komt niet als eerste. In de omgang met Jezus heeft Filippus ongetwijfeld veel bijgeleerd, maar zijn enthousiasme en liefde voor Hem was er eerst. De heilige Geest wil Filippus' getuigenis gebruiken.

Het gaat er niet om dat wij alles vertellen wat er te weten valt, maar dat wij vertellen wat wij weten. Dat is getuige-zijn. Wie moet getuigen voor een rechtbank hoeft niet te vertellen wat hij niet gezien of gehoord heeft, maar wat hij wel gezien en gehoord heeft, ook al is dat nog zo weinig.

Uit “Inpakken en Wegwezen” (uitgave Dteg)

DE DRIE SLEUTELS NAAR HET HART VAN EEN MENS

Het hart van een mens is net z'n huis. Je gaat door een deur het huis binnen. Zonder de juiste sleutels tukt dat niet. Uit vraaggesprekken met toetreders blijkt dat er drie 'sleutels' zijn die - vaak samen - de deuren van een hart kunnen openen.

Het zijn
Relatie
Tijd

In dit gedeelte uitleg over deze drie sleutels.

SLEUTEL RELATIE

Eerder kon je al lezen: Bijna elke reiziger heeft ontdekt dat vriendschap met een christen deel uitmaakt van het proces van tot geloof komen. Het zijn vrienden en vriendinnen die je bemoedigen, ondersteunen of je voorbeeld zijn. Zo gaat het vaak. Als je hebt leren geloven en terug kijkt vertelt een nieuw-gelovige vaak:

"Ik had een kennis, collega of vriend(in) van wie ik iets zag of hoorde. En dat zette me aan het denken, bracht me aan het zoeken ..." Er zijn veel cijfers uit onderzoeken onder mensen die tot geloof zijn gekomen. Ze bevestigen wat toetreders antwoorden op de vraag "Wie of wat was de belangrijkste reden waarom je bent gaan geloven? "

VRAAG AAN TOETREDERS	VROUWEN ZEGGEN	MANNEN ZEGGEN
M'n partner	5%	22%
M'n kinderen	13%	30%
M'n ouders	6%	6%
Een christen vriend(in)	24%	15%
Een christen kennis /buur	4%	4%
Een predikant/ pastor	25%	15%

De belangrijkste les is dit: mensen komen tot geloof vanwege andere mensen, vanwege christenen. Vanwege jou en mij. Daarom kan iemand schrijven: God schakelt mensen in, zo komt Hij zelf dicht bij de mensen. Dat is het wonder van de Heilige Geest.

SLEUTEL TIJD

Vaak duurt het lang voor iemand gaat geloven.

Tussen de eerste kennismaking en de keus voor God zit een bepaalde tijd, die voor ieder mens verschillend is. Wat onderzoekcijfers:

- 21% korter dan 1 jaar
- 10 % 1 jaar; 11% 2 jaar
- 15% 3-5 jaar
- 8% 6-10 jaar
- 6 % meer dan 11 jaar
- 29% een levenslangproces

Voor bijna eenderde van de toetreders was het leren geloven een levenslang zoeken en twijfelen en telkens uitkomen bij geloven. Aan de andere kant is voor meer dan een vijfde van alle toetreders de keus snel gemaakt. Al binnen een jaar! Er blijkt een duidelijk verband tussen de sterkte van de relatie (sleutel 1) en de tijd (sleutel 2).

- Het duurt gemiddeld een jaar of vier voor iemand van een eerste kennismaking met God en geloven tot een keuze komt.
- Hoe sterker de relatie is, hoe korter vaak het proces van tot geloven komen. Vooral bij (nieuwe) partners zie je dat dit proces van verandering en keuzes maken snel gaat.

SLEUTEL GROEP

De derde sleutel is de groep.

Of beter gezegd: Het gedrag en de houding van een groep mensen die een zoeker of toetreders ontmoet. Voor groep kun je ook gemeente, kring, aanwezig of i.d. invullen. Opvallend is de volgende uitspraak van Robin Gilt: First you belong, then you believe. Ik maak de uitspraak nog wat langer, en knoop deze graag vast aan het zendingsbevel: Eerst hoor je ergens bij, dan ga je ergens in geloven, daarna ga je je ernaar gedragen ...

EEN SLEUTELROL SPELEN

Er zijn drie dus sleutels. Mensen spelen vaak een sleutelrol. Het zijn mensen zoals jij en ik die relaties hebben, die door de tijd heen contacten hebben en samen dingen doen. God laat christenen en de gemeente een sleutelrol spelen.

Binnen de gemeente zie je dat op allerlei momenten gebeuren. In de catechese, het pastoraat, de zorg, het diaconaat, tijdens diensten, in daden en gesprekken. Het is allemaal bedoeld om mensen met en van elkaar te laten leren. Dat mensen elkaars hart weten te raken. Om zo God meer te leren kennen. Als je als gemeente kleiner wordt, als mensen niet graag meer komen ... dan moet je je afvragen of je als kerk wel de juiste sleutelrol speelt.

Als gemeente en als christen kun je en moet je ook je sleutelrol weten buiten de kerk. Want juist christenen krijgen van God een sleutelrol toebedeeld. Dan heet het geen catechese of pastoraat, maar dat noemen we dan evangelisatie. Als je gemeente niet groeit, als er vrijwel nooit iemand binnenkomt ... ook dan moet je je afvragen of je wel de juiste rol speelt als kerk. Laat me zijn een sleutel, Heer, in uw hand ...

VAN DE THEORIE NAAR DE PRAKTIJK

Je las over de drie sleutels relatie, tijd en groep.

Over deze sleutels en onderstaande drie gevolgtrekkingen praat je met elkaar door.

- Elk mens gaat een eigen route: er zijn geen standaard-trajecten. Dat vergt geen standaardroutes, maar begeleiding op maat door christenen en gemeente.
- Tot geloof komen kost vaak veel tijd. Dat vergt geduld en aandacht van christenen en een begeleiding die zich aanpast, tijdens deze lange periode.
- Tot geloof komen gaat vaak via mensen. Driekwart van de mensen komt tot geloof door de relaties met christenen. Dat vergt dus vriendschap en liefde van christenen. Een verborgen agenda is hierbij niet gewenst. Wees open en eerlijk. Heb humor en geduld.

Lesopzet

a. leerdoelen

- De jongeren kunnen vertellen hoe ze zelf evangelisatie tot nu toe hebben ervaren.
- Ze weten dat God persoonlijke ervaringen wil gebruiken in Zijn plan om anderen te bereiken en kunnen daar voorbeelden van noemen.
- Ze kunnen onder woorden brengen wat het geloof met hen doet en hoe hen dat helpt in hun leven.
- Ze kunnen omschrijven dat het Gods opdracht is om het evangelie door te geven aan anderen die Hem nog niet kennen.
- Ze weten dat het in de eerste plaats van je vraagt om met bekenden over de Here God te praten.
- Ze kunnen vertellen dat dit laatste ook tot uitdrukking komt in de roeping van de discipelen van de Here Jezus.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugblik en meningen peilen Afgelopen weken hebben we het gehad over de wet en hoe je kunt leven zoals God dat wil. De laatste twee lessen van dit blok willen we besteden aan hoe je dit nu kunt uitdragen. Hoe straal je het uit, wat is inspirerend aan jouw christelijke levensstijl? We gaan nu eerst samen bespreken hoe we zelf evangelisatie ervaren. a. de ervaringen Op het werkblad staat de volgende uitspraak van Peter Schele: “Er is een overeenkomst tussen christenen en niet christenen. Ze hebben allebei een hekel aan evangelisatie”. Daaronder staan de volgende vragen: 1. Vind je getuige zijn van God/ De Here Jezus moeilijk-----makkelijk vervelend-----prettig onbelangrijk---- belangrijk (Zet een kruisje op de lijnen. Wat is jouw gevoel of gedachte hierbij? Waarom vind je dat?) 2. Wie heeft er wel eens meegedaan met evangelisatieactiviteiten? Vertel er eens iets over. 3. Heb je wel eens met een vriend(in) of klasgenoot of iemand anders gepraat over geloof? Hoe ging dat? Was dat een positieve of negatieve ervaring?	

	4. Heb je wel eens meegemaakt dat iemand tot geloof kwam die eerst niet geloofde? Verdeel de groep in groepjes van 3 en laat ze dit bespreken . De groepjes kunnen zich verdelen over de hoeken van een zaaltje maar ze kunnen ook in verschillende zaaltjes gaan zitten. Spreek een duidelijke eindtijd af wanneer er weer gezamenlijk gepraat gaat worden. Bespreek gezamenlijk de antwoorden: Maak op een groot vel de lijnen van vraag 1 ook. Laat ze d.m.v. kleine stickertjes hun eigen mening opplakken. Daarna samen bespreken: Waarom heb je daar je stickertje geplakt. Hoe komt het dat we evangelisatie moeilijk/makkelijk vinden? Vinden we het belangrijk enz.	
19.30	God wil ervaringen van mensen gebruiken We mogen weten dat God onze ervaringen wil gebruiken om anderen over Hem te vertellen. In de bijbel staan tal van voorbeelden. Het staat vol verhalen over mensen waaruit blijkt dat God steeds voor hen wil zorgen en bij hen wil blijven. Denk maar aan de verhalen van Abraham, David, het volk Israel. Steeds opnieuw vertellen die verhalen over de trouw en liefde van God. Ook in het nieuwe testament staan getuigenissen van mensen over de Here Jezus. God wil menselijke ervaringen gebruiken om duidelijk te maken wie Hij is. Kijk maar in Johannes 15: 8. (Op werkblad) We gaan nu samen een Bijbelgedeelte lezen waarin Paulus zelf zijn bekeringsverhaal gebruikt om over God te vertellen. Handelingen 22:1 – 16: Paulus gebruikt zijn eigen ervaringen om te vertellen van Zijn God. Op het werkblad staan daarbij de volgende vragen: 1. Wat is jouw reactie op dit verhaal? 2. Heb je wel eens eerder een bekeringsverhaal gehoord? Wat vond je daarvan? Bespreek de vragen onder het Bijbelgedeelte gezamenlijk in de groep.	
19.40	Jouw ervaringen met God Als we dus samen zeggen dat God ook ons wil gebruiken dan is het ook goed om te weten hoe wij God hebben leren kennen. Van Paulus hebben we gezien hoe Hij God en de Here Jezus heeft leren kennen. We gaan nu samen bekijken hoe we zelf iets van God hebben geleerd in ons leven.	

	Dat is ook in evangelisatie heel belangrijk. God is onzichtbaar. We kunnen Hem niet zien. Maar hoe kunnen we Hem toch leren kennen en hoe kunnen andere mensen Hem leren kennen? Daarom gaan we eerst weer bij onszelf kijken hoe dat bij onszelf is gebeurd. Op het werkblad staat de volgende opdracht: Heb jij ervaren dat God er was? Wanneer gebeurde dat? Waar was je en waarom ervoer je toen iets van God in deze wereld? Vind je Hem (soms) ook onzichtbaar? Wanneer? Bedenk dit voor jezelf. Maak hierover een klein tekeningetje: <table><tr><td>God merkbaar/zichtbaar:</td><td>God niet merkbaar/zichtbaar:</td></tr><tr><td> </td><td> </td></tr></table> Verdeel de groep in duo's. Laat ze eerst stil voor zichzelf de vragen beantwoorden en de kleine tekeningen maken en laat ze daarna dit en de volgende vragen in tweetallen bespreken. Vertel vooral dat het erom gaat dat je eerlijk bent. Sommigen zullen al meer van God hebben ervaren dan anderen. Het is geen wedstrijd. Sommigen hebben juist nu misschien iets van geloofsmoeilijkheden. Wanneer je het wil bespreken is er alle ruimte voor maar het hoeft niet perse.	God merkbaar/zichtbaar:	God niet merkbaar/zichtbaar:	 	 	
God merkbaar/zichtbaar:	God niet merkbaar/zichtbaar:					
19.50	Bijbelstudie Joh. 1:35-52 Het doel van deze bijbelstudie is dat de groep zicht krijgt op het principe van getuige-zijn in je directe leefomgeving. Op het werkblad staat Joh 1: 35-52 afgedrukt met ruimte daaromheen voor aantekeningen. Lees het Bijbelgedeelte gezamenlijk. Op het werkblad staan de volgende vragen: 1. a. Wat was Andreas van Petrus (vs. 40)?					

	b. Wat was Filippus van Andeas en Petrus (vs. 44)? c. Wat was Filippus (waarschijnlijk) van Nathanaël? d. Wat kunnen we hiervan leren voor ons eigen getuige-zijn? Tot wie mogen we ons eerst richten? 2. Lees nog eens goed wat Filippus zegt tegen Nathanaël (vs. 45): a. <i>"Wij hebben hem gevonden, van wie Mozes in de wet geschreven heeft en de profeten..."</i> → klopt dit? Heeft Filippus Jezus inderdaad gevonden? Zie vers 43. b. <i>"... Jezus, de zoon van Jozef..."</i> → klopt dit? Was Jezus de zoon van Jozef? c. <i>"... uit Nazaret..."</i> → klopt dit? Kwam Jezus inderdaad uit Nazaret? Is dat alles wat er te zeggen valt? d. wat vind je van dit getuigenis van Filippus? Wat kun je hiervan leren: • over jezelf? • over de kracht van de heilige Geest? Bespreek de vragen gewoon gezamenlijk. (Wat opmerkingen bij deze vragen vind je in het achtergrondmateriaal) Sluit dit onderdeel af in de grote groep, door in een paar minuten de belangrijkste lessen samen te vatten (gebruik het bord): * getuige-zijn begint dichtbij en bij mensen met wie je een relatie hebt (familie, plaatsgenoten, vrienden) - in je eigen 'netwerk' * bij getuige-zijn gaat het erom dat we vertellen wat we weten, niet dat we vertellen wat we (nog) niet weten * wij getuigen, de Geest overtuigt	
20.00	Presentatie: Overleg wat er in de folder moet komen. Bedenk waar ze echt voor willen gaan naar aanleiding van deze les. Dit kan iets concreets zijn of iets minder concreet. Probeer dit als leiding te sturen, probeer ze echt te stimuleren om ergens voor te gaan! Laat één of twee mensen dit uitwerken. Het wordt ook tijd om afspraken te gaan maken over de definitieve vormgeving van de folder en over de mogelijkheden van verspreiding.	

20.10	Huiswerk opgeven - memorisatietekst uitdelen - evt. opdracht mbt prestatie - de volgende huiswerkopdracht: We hebben gezien dat evangelisatie het beste kan beginnen bij de mensen die je al kent waar je op een bepaalde manier een relatie mee hebt. Dit blijkt ook uit onderzoek. Meer dan 75% van de mensen die tot geloof is gekomen, geeft aan dat het komt doordat ze iemand kenden die al christen was. Ze spraken er samen over in de tijd dat ze samen waren en soms komen mensen door die gesprekken tot geloof. Dit kunnen allerlei relaties zijn: verkering, huwelijk, vrienden, vriendinnen, sportgenoten, familie enz. enz. Vaak denk je bij jezelf dat je bijna geen mensen kent die niet geloven. Maar thuis mag je eens bekijken wat jullie netwerk is en hoeveel mensen daarin niet geloven. Bekijk samen op het werkblad het onderdeel : Mijn netwerk. Laat ze dit thuis invullen. Eerst dus alle namen. Daarna onderstrepen de mensen waarmee ze langer dan een half uur per week contact hebben. Tenslotte zetten ze een sterretje achter de mensen die nog niet geloven. Zijn er dus mensen die onderstreept zijn en die een sterretje hebben dan is dat de groep waar we het eigenlijk over hebben. Hiermee hebben de catechisanten wel contact maar die mensen kennen de Here God nog niet. Dit zijn dus de mensen waarmee je het beste op een goed moment over het geloof kunt praten. (het is heel slim om als catecheet dit even voor de les ook te doen dan zie je hoe het werkt) sluiting Hou tijdens het gebed ook een moment stilte waarbij iedereen kan bidden voor bekenden, die niet geloven.	
-------	---	--

c. benodigde materialen

- Poster met lijnen en stickertjes (opdracht 1)
- memorisatiekaartje

d. suggesties

zingen: Psalm 87; 117; Gz 64; Gz 167; LB 481; E&R 243

bijbelgedeelten: Mt 5:13-16; Mt 28: 16-20; Joh.13:31-33; Kol.4:5-6

belijdenis: HC 32 vr.ant 86; DL hfst I art 2 en 3

e. evaluatie

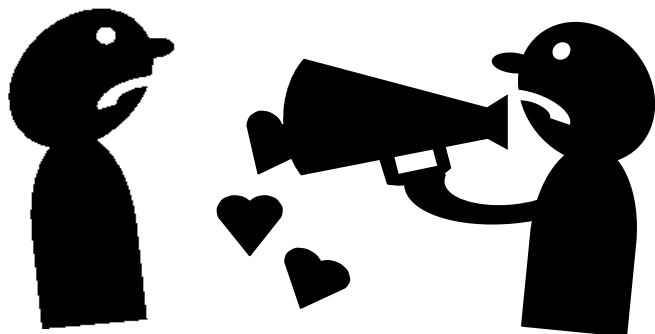
1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	1 - De jongeren kunnen vertellen hoe ze zelf evangelisatie tot nu toe hebben ervaren.				
	2 - Ze weten dat God persoonlijke ervaringen wil gebruiken in Zijn plan om anderen te bereiken en kunnen daar voorbeelden van noemen.				
	3 - Ze kunnen onder woorden brengen wat het geloof met hen doet en hoe hen dat helpt in hun leven.				
	4 - Ze kunnen omschrijven dat het Gods opdracht is om het evangelie door te geven aan anderen die Hem nog niet kennen.				
	5 - Ze weten dat het in de eerste plaats van je vraagt om met bekenden over de Here God te praten.				
	6. Ze kunnen vertellen dat dit laatste ook tot uitdrukking komt in de roeping van de discipelen van de Here Jezus.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Getuigend christen zijn (1)

blok E - nivo 3 - avond 7

Meningen peilen

Een uitspraak van Peter Scheele:

“Er is een overeenkomst tussen christenen en niet christenen. Ze hebben allebei een hekel aan evangelisatie”

1. Vind je getuige zijn van God / de Here Jezus:

moeilijk-----makkelijk

vervelend-----prettig

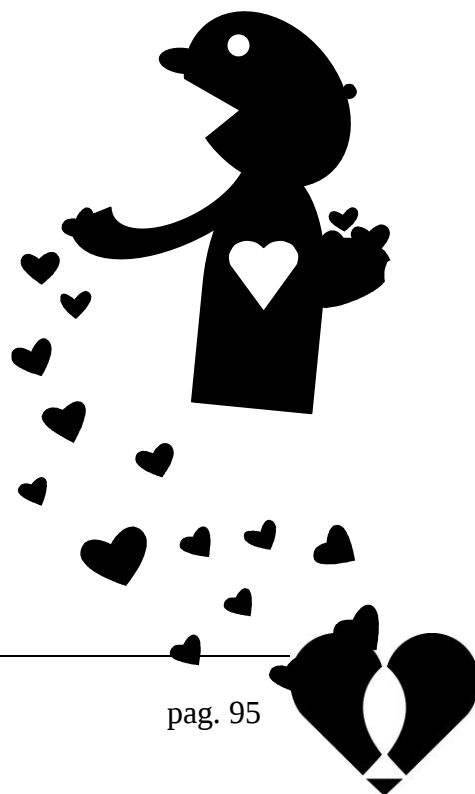
onbelangrijk-----belangrijk

Zet een kruisje op de lijnen. Wat is jouw gevoel of gedachte hierbij? Waarom vind je dat?

2. Wie heeft er wel eens meegedaan met evangelisatieactiviteiten? Vertel er eens iets over.

3. Heb je wel eens met een vriend(in) of klasgenoot of iemand anders gepraat over geloof? Hoe ging dat? Was dat een positieve of negatieve ervaring?

4. Heb je wel eens meegemaakt dat iemand tot geloof kwam die eerst niet geloofde?

God wil ervaringen van mensen gebruiken

Johannes 15: 8

De grootheid van mijn Vader zal zichtbaar worden wanneer jullie veel vrucht dragen en mijn leerlingen zijn

Handelingen 22:1-16

Wat is jouw reactie op dit verhaal?

Heb je wel eens eerder een bekeringsverhaal gehoord? Wat vond je daarvan?

Jouw ervaringen met God

Heb jij ervaren dat God er was? Wanneer gebeurde dat?

Waar was je en waarom ervoer je toen iets van God in deze wereld?

Vind je Hem (soms) ook onzichtbaar? Wanneer?

Maak hierover een klein tekeningetje:

God merkbaar/zichtbaar:

God niet
merkbaar/zichtbaar:

Bijbelstudie Johannes 1:35-52

35 De volgende dag stond Johannes er weer met twee van zijn leerlingen. 36 Toen hij Jezus voorbij zag komen, zei hij: 'Daar is het lam van God.' 37 De twee leerlingen hoorden wat hij zei en gingen met Jezus mee. 38 Jezus draaide zich om, en toen hij zag dat ze hem volgden, zei hij: 'Wat zoeken jullie?' 'Rabbi,' zeiden zij tegen hem (dat is in onze taal 'meester'), 'waar logeert u?' 39 Hij zei: 'Kom maar mee, dan zul je het zien.' Ze gingen met hem mee en zagen waar hij onderdak had gevonden; het was ongeveer twee uur voor zonsondergang en ze bleven die dag bij hem. 40 Een van de twee die gehoord hadden wat Johannes zei en Jezus gevolgd waren, was Andreas, de broer van Simon Petrus. 41 Vlak daarna kwam hij zijn broer Simon tegen, en hij zei tegen hem: 'Wij hebben de messias gevonden' (dat is Christus, 'gezalfde'), 42 en hij nam hem mee naar Jezus. Jezus keek hem aan en zei: 'Jij bent Simon, de zoon van Johannes, maar voortaan zul je Kefas heten' (dat is Petrus, 'rots'). 43 De volgende dag besloot Jezus naar Galilea te gaan en daar ontmoette hij Filippus. Hij zei tegen hem: 'Ga met mij mee.' 44 Filippus kwam uit Betsaida, uit dezelfde stad als Andreas en Petrus. 45 Hij kwam Natanaël tegen en zei tegen hem: 'We hebben de man gevonden over wie

Mozes in de wet geschreven heeft en over wie ook de profeten spreken: Jezus, de zoon van Jozef, uit Nazaret!’ 46 ‘Uit Nazaret?’ zei Natanaël. ‘Kan daar iets goeds vandaan komen?’ ‘Ga zelf maar kijken,’ zei Filippus. 47 Jezus zag Natanaël aankomen en zei: ‘Dat is nu een echte Israëliet, een mens zonder bedrog.’ 48 ‘Waar kent u mij van?’ vroeg Natanaël. Jezus antwoordde: ‘Ik had je al gezien voordat Filippus je riep, toen je onder de vijgenboom zat.’ 49 ‘Rabbi, u bent de Zoon van God, u bent de koning van Israël!’ zei Natanaël. 50 Jezus vroeg: ‘Geloof je omdat ik tegen je zei dat ik je onder de vijgenboom zag zitten? Je zult nog grotere dingen zien.’ 51 ‘Waarachtig, ik verzeker jullie,’ voegde hij eraan toe, ‘jullie zullen de hemel geopend zien, en de engelen van God zien omhooggaan en neerdalen naar de Mensenzoon.’

1. Wat was Andreas van Petrus (vs. 40):
Wat was Filippus van Andreas en Petrus (vs. 44):
Wat was Filippus (waarschijnlijk) van Nathanaël:
Wat kunnen we hiervan leren voor ons eigen getuige-zijn?
Tot wie mogen we ons eerst richten:

2. Lees nog eens goed wat Filippus zegt tegen Nathanaël (vs. 45):

Klopt dit? Heeft Filippus Jezus inderdaad gevonden? Zie vers 43.

Klopt dit? Was Jezus de zoon van Jozef?

Klopt dit? Kwam Jezus inderdaad uit Nazaret? Is dat alles wat er te zeggen valt?

3. Wat vind je van dit getuigenis van Filippus?
Wat kun je hiervan leren:

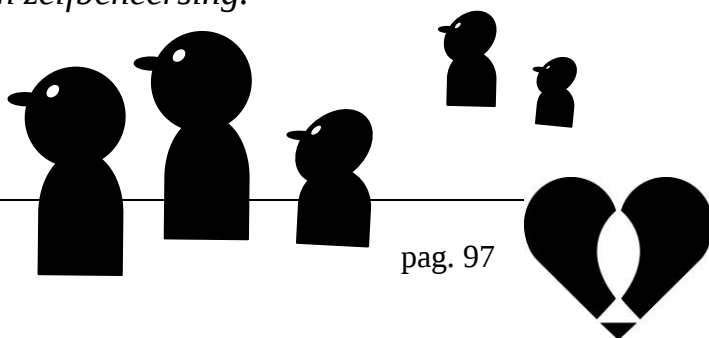
- over jezelf:

- over de kracht van de Heilige Geest:

Galaten 5: 22 - 23a

Maar de vrucht van de Geest is liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing.

Bijbelleesrooster -----

Deuteronomium 4:6-8

Van een leven naar Gods wet kan een getuigenis uitgaan.

Matteüs 5:13-16

Goede werken hebben een plek in een christelijk getuigenis. Ze wijzen boven zichzelf uit naar de goede God.

Matteüs 5:16-20

Als getuigen moeilijk is mag je vertrouwen op de Geest van God.

Johannes 13:31-33

Van onderlinge liefde gaat een boodschap uit. Je laat zien dat je bij Jezus hoort.

1 Petrus 2:11-12

Een christelijke levensstijl kan de spot van je omgeving oproepen maar is uiteindelijk tot eer van God.

Kolossenzen 4:5-6

je wijs gedragen tegenover buitenstaanders, wat betekent dat voor jou?

1 Petrus 3:13-16

Ben jij bereid om – als het nodig is - uit te leggen waarom je gelooft? En weet je wat je zou willen zeggen?

Avond 8 Getuigend Christen zijn (2)

Achtergrondinformatie

Inleiding

Bedoeling van deze les is net als bij de vorige les om de jongeren na te laten denken over wat het betekent om getuigend christen te zijn. Daarbij wordt speciale aandacht gevraagd voor het bidden voor de mensen om je heen. Verder komen mogelijke belemmeringen om te getuigen aan bod.

Een paar verklarende opmerkingen over Kolossenzen 4:2-6

Paulus vraagt de gemeente om voor hem en andere werkers in het Koninkrijk te bidden ('volhardt in het gebed, wees daarbij waakzaam...'). Het onderwerp van het gebed is '... dat God een deur voor ons woord opene'. Paulus benadrukt hier dat wij blijkbaar die deur niet hoeven te openen. Wij hoeven niet te forceren of te breken. God zal deuren openen en gelegenheden geven. Wij mogen vurig en aanhoudend bidden voor mensen om ons heen. Paulus spoort de gemeente aan om 'zich als wijzen te gedragen ten opzichte van degenen die buiten zijn' (niet-gelovigen), 'de gelegenheid ten nutte makende'. Waar het om gaat, is dat wij wijsheid hebben om te zien waar God deuren opent, waar gelegenheden om te getuigen ontstaan. Dat vraagt om onderscheidingsvermogen, tact, goed luisteren en dergelijke. Ten slotte bindt Paulus de gemeente op het hart dat hun woord 'aangenaam en niet zouteloos' mag zijn (pittig en vriendelijk), 'gij moet weten hoe gij aan ieder het juiste antwoord moet geven'. Paulus spreekt hier van weten: het is blijkbaar niet alleen iets wat te maken heeft met talent of met 'aanvoelen'. Het heeft ook te maken met ons verstand: we kunnen er iets van leren. Dit rechtvaardigt dat wij proberen ons erop voor te bereiden. Natuurlijk zijn wij afhankelijk van de heilige Geest in zulke situaties, maar de Geest wil gebruik maken van onze voorbereiding en kennis.

Samengevat: in dit gedeelte gaat het om (a) bidden; (b) goed kijken en luisteren, in afhankelijkheid van de Here, en (c) getuigen op een verstandige manier. Dat zijn de drie noodzakelijke ingrediënten voor getuige zijn.

Wat opmerkingen bij de stijltest

Leg uit: Iedereen is verschillend. Iedereen heeft andere dingen waar hij/zij goed in is. De Heilige Geest heeft iedereen andere gaven gegeven. En dat moeten we niet negeren.

Persoonlijk getuige-zijn lijdt vaak onder twee problemen.

Het eerste is dat mensen zich bij evangelisatie allemaal voorbeelden voor de geest halen van hoe het *niet* moet. Misschien herinneren zij zich bijzonder opdringerige typen of mensen die geen rekening hielden met een ander. Van de weeromstuit kunnen zij denken dat evangelisatie te maken heeft met opdringerigheid en een vlotte babbel. Wanneer zij zelf bescheidener zijn, kunnen zij denken dat evangelisatie en getuige-zijn niets voor hen is.

Het tweede probleem is dat mensen denken aan evangelisten die zij enorm bewonderen. Zij kunnen dan denken: "Dat lukt mij nooit!".

In beide situaties is het gevaar groot dat wij niet vragen aan de Here: "Hoe wilt U mij gebruiken?", maar eerst denken dat wij zo moeten worden als anderen (of juist helemaal niet gebruikt willen worden).

Het kan veel helpen wanneer we beseffen dat er niet één speciale manier van evangelisatie bestaat. Er zijn veel persoonlijke manieren. De één is vrijmoedig en openhartig, de ander meer indirect en teruggetrokken. Waar het om gaat is dat wij bereid zijn om door de Here gebruikt te worden met de gaven die wij hebben.

De jongeren mogen thuis gaan bekijken hoe hun stijl is. Hoe leggen we contact met anderen en hoe kunnen we ze helpen door onze sterke punten/onze gaven te gebruiken.

Hierover nadenken is het doel van deze opdracht. Het is de bedoeling dat de catechisanten een 'stijltest' gaan invullen. De vragen spreken voor zich.

Uiteraard is dit niet bedoeld om de werking van de heilige Geest in te perken, alsof Hij geen wonderen zou kunnen doen met mensen. Toch moeten we ernstig nemen dat de Here ons op een bepaalde wijze heeft geschapen en voor een bepaalde taak bekwaam wil maken. Of wij nu een hand, een voet, een oog of een oor zijn in het Lichaam van de Here Jezus Christus (1 Korintiërs 12), wij kunnen niet zeggen tot onszelf: "Omdat ik niet zo ben als die ander, ben ik overbodig".

Laat ze thuis eens nadenken over de volgende vragen:

1. Wat kan dit stijlen-onderzoek betekenen voor iemand die niet zo goed kan praten? Kan zo iemand geen getuige zijn?
2. Ben je bemoedigd, verrast enz. door de uitkomst? Waarom (niet)?

Lesopzet

a. leerdoelen

- In deze les bestuderen de catechisanten wat de Bijbel zegt over bidden voor anderen en voor zichzelf m.b.t. het getuige-zijn.
- Zij gaan nadenken over hun eigen mogelijkheden op dit gebied en kunnen dit ook concreet in een gebed uitvoeren
- Ze inventariseren bij zichzelf belemmeringen die ze voelen bij het andere mensen vertellen over Gods liefde.
- Ze weten dat God gelegenheden moet geven om Zijn evangelie door te geven.
- Ze leren vertrouwen op de kracht van Gods Geest om hun de kracht te geven anderen over Hem te vertellen.
- Ze weten dat dienen en evangelisatie op verschillende manieren uitgevoerd kunnen worden.
- Ze gaan hun eigen evangelisatiestijl ontdekken.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	Terugkoppeling, bekijken huiswerk Afgelopen weken hebben we het gehad over de wet en hoe je kunt leven zoals God dat wil. De laatste twee lessen van dit blok willen we besteden aan hoe je dit nu kunt uitdragen. Hoe straal je het uit, wat is inspirerend aan jouw christelijke levensstijl? Vorige week hebben we al een aantal dingen besproken over evangelisatie, vandaag zullen we nog wat dingen gaan bespreken en dit blok afronden. Kom terug op het huiswerk van vorige keer. Heeft iedereen het werkblad gemaakt? Complimenteer vooral de mensen die het wél gedaan hebben. Hoe vonden ze de opdracht, is het gelukt? Hoeveel mensen hebben een streep en een sterretje? Het leukste is om als groep eens te bekijken om hoeveel mensen het dan eigenlijk gaat. Hoeveel mensen hebben ze dan al gezamenlijk waarbij ze eigenlijk wel over het geloof kunnen praten? Probeer de jongeren te stimuleren hier ook echt iets mee te gaan doen.	
19.20	Speel het lied : “Here I go again” van de Casting Crowns af. (Mp3tje bij Jasper verkrijgbaar) Father, hear my prayer I need the perfect words Words that he will hear And know they're straight from You I don't know what to say	

	I only know it hurts To see my only friend slowly fade away So maybe this time I'll speak the words of life With Your fire in my eyes But that old familiar fear is tearing at my words What am I so afraid of? Chorus: 'Cause here I go again Talkin 'bout the rain And mulling over things that won't live past today And as I dance around the truth Time is not his friend This might be my last chance to tell him That You love Him But here I go again, here I go again Lord, You love him so, You gave Your only Son If he will just believe; he will never die But how then will he know what he has never heard Lord he has never seen mirrored in my life This might be my last chance to tell him That You love him This might be my last chance to tell him That You love him You love him, You love him What Am I so afraid What am I so afraid What am I so afraid of? How then will he know What he has never heard De tekst (= vertaling) staan ook op het werkblad. Er staan de volgende vragen bij: 1. Wat is jouw reactie op het lied? 2. Is de angst van de schrijver voor jou herkenbaar? 3. Wat is zijn oplossing daarvoor? 4. Kun je nog meer belemmeringen opnoemen die het jou moeilijk maken om over God/ de Here Jezus te praten met andere mensen? Bespreek de vragen eerst in duo's en daarna in de grote groep. Inventariseer belemmeringen die nog meer genoemd worden op een bord of een flap.	
--	--	--

19.30	Bijbelstudie Kolossenzen 4:2 – 6 Leg nu uit: We gaan deze les samen bespreken hoe we met deze belemmeringen om kunnen gaan. Wat staat er in de bijbel over. Paulus moest ook vaak evangeliseren in moeilijke situaties en wat schrijft hij daarover? Op het werkblad staat Kolossenzen 4:2-6. Laat ze eerst individueel symbolen bij de tekst zetten: (? = begrijp ik niet; ! = spreekt me aan; * =spreekt me niet aan) (Als er bij het lezen van de tekst heel veel vraagtekens zijn is het slim om eerst een aantal dingen uit te leggen over de tekst.) Verdeel de groep in groepjes van 3. De groepjes: - vergelijken eerst de symbolen die ze gezet hebben - bespreken de vragen, die op het werkblad staan: 1) Heb je ervaring met het bidden voor mensen om je heen die niet geloven? Wil je er eens iets over vertellen? 2) vers 3 “Dat God deuren voor ons opent” ‘Wat wordt hier met deuren bedoeld, denk je? 3) Heb je ooit meegemaakt dat je een gelegenheid kreeg om te getuigen? Hoe ging dat? Wat heb je ervan geleerd? 4) Als je het Evangelie zou moeten uitleggen aan iemand en je had maar een paar minuten, wat zou je dan in elk geval willen zeggen? Bij het nabespreken ligt de nadruk vooral op de eerste opdracht Neem niet te veel tijd voor de verheldering, maar ga snel over naar ‘dat wat je aanspreekt’. Probeer het gesprek daarover zo te structureren dat de drie onderdelen van de tekst goed aan de orde komen: (a) gebed en de geopende deur; (b) met wijsheid wandelen en de gelegenheid gebruiken; (c) het juiste antwoord geven. Laat ook hier de groep zoveel mogelijk op elkaar reageren. Probeer zelf alleen te structureren en af en toe een vraag te stellen (‘Waarom spreekt dit je zo aan?’), maar beheers een eventuele aandrang om het gesprek over te nemen. verdere uitleg van de tekst: zie achtergrondmateriaal Samengevat: in dit gedeelte gaat het om: (a) bidden; (b) goed kijken en luisteren, in afhankelijkheid van de Here, (c) getuigen op een verstandige manier. Dat zijn de drie noodzakelijke ingrediënten voor getuige zijn.	
-------	---	--

19.45	Voor welke personen kunnen we bidden Op het werkblad staat het volgende schemaatje: <table border="1"> <tr> <th>naam:</th><th>evt. opmerkingen/punten om voor te bidden</th><th>manieren om hem/haar te dienen</th></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </table> Daarbij staat de volgende instructie: In deze opdracht gaan we erover nadenken voor welke mensen in onze omgeving we regelmatig kunnen bidden. Het mogen er zoveel zijn als je wilt, maar houd het realistisch! Denk verder aan het volgende: 1. Laat het mensen zijn die elke week minstens een half tot een heel uur ontmoet (klasgenoten, vrienden, collega's, familie, bureu). Denk nog even aan vorige week. 2. Probeer er tenminste één persoon bij te nemen die je niet graag mag of met wie je niet kunt opschieten. De Here Jezus zegt ons onze vijanden lief te hebben en te bidden voor wie ons vervolgen. 3. Probeer er tenminste één persoon bij te nemen die nog ver verwijderd is van het Koninkrijk van God. 4. Probeer er tenminste één persoon bij te nemen in wie je God nu kunt zien werken. Dat kan iemand zijn die vragen stelt over het geloof, of iemand die groeit in het geloof. Misschien iemand die worstelt met bepaalde zonden. 5. Je hoeft alleen de eerste twee kolommen in te vullen. De derde komt de volgende keer! Laat ze nu de tabel invullen. Bespreek dit niet te uitgebreid na i.v.m. privacy van de mensen die opgeschreven worden. Vraag wel of het lukt om mensen op te schrijven. Deze opdracht is van fundamenteel belang. Hij komt dichtbij onszelf en dat maakt misschien de verleiding groter om hem over te slaan... Waar het om gaat, is dat wij niet alleen <i>praten</i> over bidden en getuigen, maar er ook mee aan de slag gaan. De Here Jezus zegt in Johannes 13:17, na de voetwassing: "Indien gij dit weet, zalig zijt gij als gij het doet". Navolging van Christus betekent dat wij niet aan de veilige kant kunnen blijven. Deze opdracht is daarvan een begin. Uit Kolossenzen 4:2-6 kwam de onmisbare betekenis van het gebed naar voren. De catechisanten gaan zich nu afvragen voor wie zij kunnen bidden en wie zij kunnen dienen.	naam:	evt. opmerkingen/punten om voor te bidden	manieren om hem/haar te dienen																						
naam:	evt. opmerkingen/punten om voor te bidden	manieren om hem/haar te dienen																								

	Dat is het doel van deze opdracht. Verder grijpt deze opdracht terug op de vorige les, toen het ging over ons persoonlijke ‘netwerk’ van burens, vrienden en familie. Het is misschien nodig om kort het volgende uit te leggen (of als er vragen over komen): • je hoeft niet perse alleen mensen op te schrijven die (nog) niet geloven. Ook kerkmensen hebben gebed (en vaak bekering) nodig; • als je niemand kent die niet gelooft, zou je dat ook in gebed kunnen brengen. Bijvoorbeeld: “Here, wilt U mensen op mijn weg brengen en deuren openen?”. Overigens denken veel mensen eerst dat ze niemand kennen die niet gelooft, maar als ze er even over gaan nadenken, komen ze bijna altijd wel op namen. Het probleem is alleen vaak dat kerkmensen zich afschermen van dergelijke contacten en ze niet ‘dieper’ laten worden. Deze opdracht kan ons helpen ons daarvan bewust te worden. Misschien krijgt niet iedereen de opdracht af in 10 minuten. Spoor hen aan om er thuis mee verder te gaan en er in hun stille tijd mee bezig te zijn. Eventueel kun je de lijst kopiëren op een kleiner vel, zodat de jongeren hem in hun Bijbel of dagboek kunnen leggen. Dan hebben ze hem altijd bij de hand.	
19.55	Daadwerkelijk bidden voor andere mensen Leg uit dat we in het afsluitende gebed een tijdje stilte doen. Jij begint, daarna een poosje stilte en jij sluit af. In die stilte kunnen de jongeren zelf in stilte bidden voor de mensen die ze opgeschreven hebben. Is dit voor een aantal te lastig dan zouden ze ook voor die tijd al een mogelijke formulering op kunnen schrijven. Doen ze de vorige opdracht thuis dan zouden ze ook een wat algemenere bede op kunnen schrijven en dat in een kringgebed voorlezen. Spreek dan de volgorde goed af en een korte afsluiting zodat de volgende weet wanneer hij/zij aan bod is (bijv. iedereen sluit af met: In Jezus’ naam. De laatste sluit af met ‘amen’). Ook kun je vrijwilligers vragen die het wel willen doen, als je voorziet dat voor sommigen dit te lastig is.	
20.00	Presentatie: Zijn zalle stukjes klaar voor in de folder? Maak afspraken wie het uiteindelijk allemaal in elkaar gaat zetten. Misschien kan dat vanavond al als alle stukjes zijn ingeleverd, of kan het beter digitaal gebeuren. Maak wel duidelijke afspraken en controleer ook of het gebeurt.	

20.10	Huiswerk opgeven - taken mbt de prestatie - memorisatiekaartje - de stijltest: In het achtergrondmateriaal vind je: - een paar inleidende opmerkingen bij de stijltest Op de werkbladen staat: - een stijltest van de verschillende stijlen van getuigen - een beschrijving van de verschillende stijlen. Leg de jongeren uit waarom het belangrijk is je eigen stijl te kennen, en spoor ze aan thuis de test te maken. Afsluiting Misschien kun je afsluiten met een korte evaluatie van dit blok	
-------	--	--

c. benodigde materialen

- evt. copietjes van schema om namen in te vullen
- memorisatiekaartje

d. suggesties

zingen: Psalm 87; 117; Gz 64; Gz 167; LB 481; E&R 243

bijbelgedeelten: Mt 5:13-16; Mt 28: 16-20; Joh.13:31-33; Kol.4:2-6

belijdenis: HC 32 vr.ant 86; DL hfst I art 2 en 3

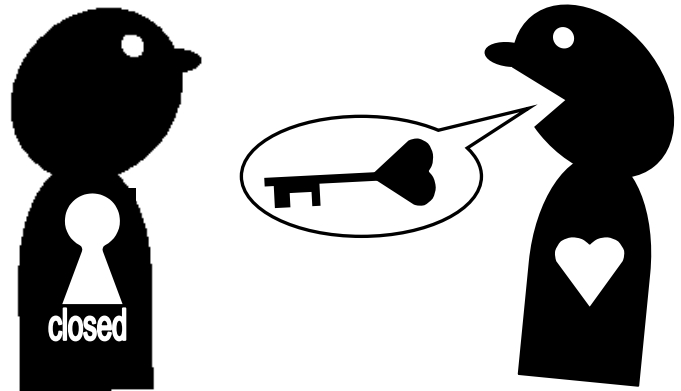
e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	In deze les bestuderen de catechisanten wat de Bijbel zegt over bidden voor anderen en voor zichzelf m.b.t. het getuige-zijn.				
	Zij gaan nadenken over hun eigen mogelijkheden op dit gebied en kunnen dit ook concreet in een gebed uitvoeren				
	Ze inventariseren bij zichzelf belemmeringen die ze voelen bij het andere mensen vertellen over Gods liefde.				
	Ze weten dat God gelegenheden moet geven om Zijn evangelie door te geven.				
	Ze leren vertrouwen op de kracht van Gods Geest om hun de kracht te geven anderen over Hem te vertellen.				
	Ze weten dat dienen en evangelisatie op verschillende manieren uitgevoerd kunnen worden.				
	Ze gaan hun eigen evangelisatiestijl ontdekken.				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				

Getuigend christen zijn (2)

blok E - nivo 3 - avond 8

“Here I go again”

Father, hear my prayer
I need the perfect words
Words that he will hear
And know they're straight from You
I don't know what to say
I only know it hurts
To see my only friend slowly fade away

So maybe this time I'll speak the words of life
With Your fire in my eyes
But that old familiar fear is tearing at my words
What am I so afraid of?

Chorus:
'Cause here I go again
Talkin 'bout the rain
And mulling over things that won't live past today
And as I dance around the truth
Time is not his friend
This might be my last chance to tell him
That You love Him
But here I go again, here I go again

Lord, You love him so, You gave Your only Son
If he will just believe; he will never die
But how then will he know what he has never heard
Lord he has never seen mirrored in my life

This might be my last chance to tell him
That You love him
This might be my last chance to tell him
That You love him
You love him, You love him

What Am I so afraid
What am I so afraid
What am I so afraid of?
How then will he know
What he has never heard

Vader, hoor mijn gebed.

Ik heb de goede woorden nodig
Woorden waarvan hij weet dat ze van u komen wanneer hij
ze hoort.
Ik weet niet wat ik moet zeggen
Ik weet alleen dat het pijn doet
als ik zie dat mijn vriend langzaam maar zeker verder
achterop raakt..

Dus misschien zal ik deze keer de woorden van leven
spreken. Met Uw vuur in mijn ogen.
Maar mijn woorden worden door mijn angst, die oud en
bekend is, uit elkaar getrokken.
Waar ben ik zo bang voor?

Want daar ga ik weer
Pratend over de regen
En nog veel meer pratend over dingen die niet verder reiken
dan vandaag.
En ik draai om de waarheid heen
De tijd is niet zijn vriend
Dit is misschien de laatste kans om hem te vertellen dat U
van hem houdt.
Maar daar ga ik weer, daar ga ik weer.

Heer, u houdt van hem, U gaf uw enige zoon.
Als Hij het zou geloven, zou hij nooit meer sterven
Maar hoe kan hij dat weten als hij het nooit gehoord heeft?
Heer, als hij het nooit gespiegeld heeft gezien in mijn leven.

Dit is misschien de laatste kans om hem te vertellen dat U
van hem houdt.
Dit is misschien de laatste kans om hem te vertellen dat U
van hem houdt.
U houdt van hem, U houdt van hem.

Waar ben ik zo bang voor?
Waar ben ik zo bang voor?
Waar ben ik zo bang voor?
Hoe kan hij het weten als hij er nog nooit over gehoord
heeft?

2. Is de angst van de schrijver voor jou herkenbaar?
3. Wat is zijn oplossing daarvoor?
4. Kun je nog meer belemmeringen opnoemen die het jou moeilijk maken om over God/ de Here Jezus te praten met andere mensen?

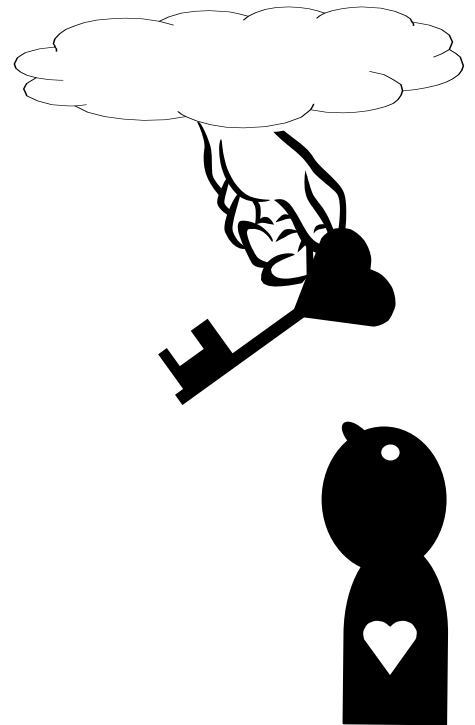

Bijbelstudie Kolossenzen 4:2 – 6

Blijf bidden en blijf daarbij waakzaam en dankbaar. En bid dan ook voor ons, dat God deuren voor ons opent om het mysterie van Christus te verkondigen waarvoor ik gevangen zit, en bid dat ik het mag onthullen zoals het moet. Gedraag u wijs tegenover buitenstaanders en benut iedere gelegenheid, en als u wilt weten hoe u op de mensen moet reageren: vriendelijk, maar beslist.

Geef aan in de tekst ? = begrijp ik niet
 ! = spreekt me aan
 * = spreekt me niet aan

1. Heb je ervaring met het bidden voor mensen om je heen die niet geloven? Wil je er eens iets over vertellen?
2. vers 3 “Dat God deuren voor ons opent” ‘Wat wordt hier met deuren bedoeld, denk je?’
3. Heb je ooit meegemaakt dat je een gelegenheid kreeg om te getuigen? Hoe ging dat? Wat heb je ervan geleerd?
4. Als je het Evangelie zou moeten uitleggen aan iemand en je had maar een paar minuten, wat zou je dan in elk geval willen zeggen?

Voor welke personen kunnen we bidden

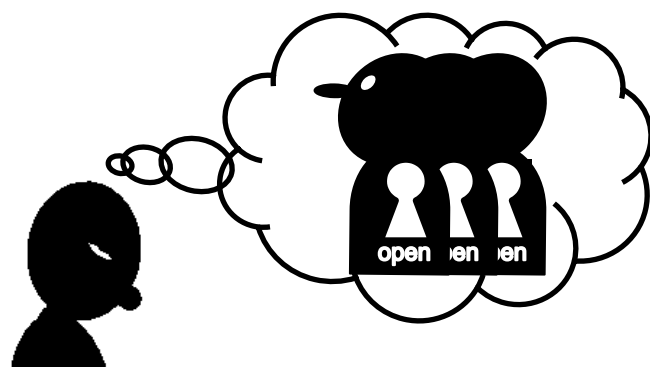
In deze opdracht gaan we erover nadenken voor welke mensen in onze omgeving we regelmatig kunnen bidden. Het mogen er zoveel zijn als je wilt, maar houd het realistisch! Denk verder aan het volgende:

6. Laat het mensen zijn die elke week minstens een half tot een heel uur ontmoet (klasgenoten, vrienden, collega's, familie, burens). Denk nog even aan vorige week.
7. Probeer er tenminste één persoon bij te nemen die je niet graag mag of met wie je niet kunt opschieten. De Here Jezus zegt ons onze vijanden lief te hebben en te bidden voor wie ons vervolgen.
8. Probeer er tenminste één persoon bij te nemen die nog ver verwijderd is van het Koninkrijk van God.
9. Probeer er tenminste één persoon bij te nemen in wie je God nu kunt zien werken. Dat kan iemand zijn die vragen stelt over het geloof, of

iemand die groeit in het geloof.
Misschien iemand die worstelt met bepaalde zonden.

10. Je hoeft alleen de eerste twee kolommen in te vullen. De derde komt de volgende keer!

naam	eventuele opmerkingen/punten om voor te bidden	manieren om hem/haar te dienen

Huiswerk -----

- opdrachten mbt prestatie
- de Stijltest (zie bijlage)

Efeziërs 4 : 29 + 32

Laat geen vuile taal over uw lippen komen, maar alleen goede en waar nodig opbouwende woorden, die goed doen aan wie ze hoort. Wees goed voor elkaar

Galaten 5 : 16 - 17

Ik zeg u dus: laat u leiden door de Geest, dan bent u niet gericht op uw eigen begeerten. Wat wij uit onszelf najagen is in strijd met de Geest, en wat de Geest verlangt is in strijd met onszelf. Het een gaat in tegen het ander, dus u kunt niet doen wat u maar wilt.

Bijbelleesrooster -----

Markus 12:28-34

God liefhebben en je naaste als jezelf, van zo'n levensstijl moet toch iets uitgaan? Hoe is in jouw leven zichtbaar dat je dit 'dubbele liefdesgebod' als uitgangspunt hebt?

Lukas 10:25-37

Een indringende gelijkenis. Wie kan dit lezen zonder zich te schamen? Gelukkig was de Here Jezus bereid om ónze barmhartige Samaritaan te worden ...

Galaten 5:14-26

Om getuigend te kunnen leven in woord en daad moet je openstaan voor de leiding van de heilige Geest. Hij moet het doen. Hoe vaak bid jij om de heilige Geest en kun je momenten in je leven aanwijzen waarop je iets van die leiding merkte?

Handelingen 2:43-47

De eerste christenen stonden vanwege hun manier van leven 'in de gunst bij het hele volk'. Zou dat voor onze gemeente ook gelden denk je? Wat zou beter kunnen?

1 Petrus 2:13-17

Een eerlijke en betrouwbare levensstijl van christenen kan hun ongelovige omgeving aan het denken zetten.

1 Petrus 2:18-25

Onrecht durven lijden omdat je Christus volgt hoort ook bij een getuigend leven. Je hoeft niet altijd op je strepen te staan of wraak te nemen.

1 Tessalonicenzen 1:2-8

Let vooral op de verzen 7 en 8. Het geloof van deze mensen was in de wijde omgeving bekend geworden. Paulus dankt hiervoor, dit is wat God wil zien.

